

ONSDAG 16 APRIL. NR 16-17/2014

Vindkraft
kan ge
pengar
Sidan 24

Surdegsbröd
är lättare
än du tror
Sidan 7

Ser diakonin
som en
ledstjärna
Sidan 2

Tolkar Noa
Sidan 12

Stenen, spiken, blodet, tyget

Sidan 8-11

**Tvåspråkig församling
blev enspråkigt finsk**
Sidan 4

**Övergreppen i Esbo
under utredning**
Sidan 5

**Påskens gudstjänster
i radio och tv**
Sidan 6

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Det behövs en öppnare kultur

KP VARFÖR står Borgå stift med den tvivelaktiga äran att ha flest sämjoval i församlingsvalen? Sämjoval är i praktiken inget val alls. Kandidaterna till förtroendeposterna är lika många som antalet stolar. Det – och en del andra mindre friska fenomen i den kyrkliga förvaltningen – lyfts fram av Sydösterbottens chefredaktör Mats Ekman i en skarp ledare senaste vecka.

I Sydins kärnområde finns det församlingsbor som inte har fått välja, någonsin. Sämjoval har avlöst sämjoval. Eller som Ekman konstaterar: En övervägande del av de Pörtombor som hör till kyrkan har faktiskt aldrig fått chansen att rösta. Där blir det lokalt sett – förhoppningsvis – en ändring i valet i november. Pörtom och Övermark ingår sedan årsskiftet i nya Närpes församling. Den skapelsen har knappast råd eller lust att börja med ett sämjoval. Men lilla Pörtom ska inte ensam utpekas som syndare i skaran. Av trettio val som var avgjorda på förhand i hela kyrkan fanns nästan hälften, fjorton, i Borgå stift för fyra år sedan.

ÖPPENHETEN i både beredningar och beslut är något Ekman också sätter fingret på. Informationsvilligheten varierar stort från församling till församling. Det kan tilläggas att det i en del församlingar är så gott som omöjligt att hitta namnen på vem som sitter i organen, medan andra listar de förtroendevalda med kontaktuppgifter på sin webbplats. Så borde det vara i alla församlingar. Det handlar om att göra de förtroendevalda nåbara för dem som valt dem. Det finns fog för att påtala den uppenbara demokratisvacka ett stagnerat och alltför slutet system förorsakar i folkkyrkan.

MEN det finns också en annan och smärtsam förklaring. Om kommunerna kämpar med att få förtroendevalda till sina organ har församlingarna det snäppet värre. Hur många engagerade, insatta församlingsbor med tid över för frivilliguppsdrag på obekväma tider finns det egentligen i Svenskfinland? Det är inte så enkelt att fylla platserna. I så fall är det bara att lyfta på hatten för dem som med övertalning och av ansvarskänsla trots allt ställt upp, igen.

Samtidigt är det ingen ursäkt att fortsätta på den vägen. De kyrkliga strukturer har diskuterats intill tjaninivå i termer av geografi och ekonomi. Men frågan om kyrkans demokrati har det varit tystare om. Frivilliga med tid och lust att sitta på möten där beslutsfattandet är strikt begränsat lär inte bli fler med tiden. De är en förnybar resurs bara om uppdraget är meningsfullt. Och det måste sägas rentut: Så är det inte alltid för tillfället. Tvärtom kan de som nytända och brinnande kastar sig in som nyvalda beslutsfattare snabbt slockna av kallduschen från den kyrkliga verkligheten. Det man egentligen ville finns det ofta inget hållrum att föra fram i ett församlingsråd eller kyrkofullmäktige, där listan med formalia som ska betas av är lång.

Rikskyrkan efterlyser i sin kampanj för valet både väljare och engagerade. Det vore kanske mera relevant att på allvar efterlysa ett helt nytt tänk kring det ekosystem där det är meningen att de ska ingå.

”Det handlar om att göra de förtroendevalda nåbara för dem som valt dem.”

PROFILEN: BIRGITTA GEUST

”Att vara kritisk till kyrkan kan väl också ses som att vara trogen budskapet.”

Vi finns till för varandra

Barndomens somrar tillbringade hon på Lekholmen.

– Jag ser med glädje tillbaka på den tiden. Det var en stor trygghet, säger Birgitta Geust. Som vuxen har hon varit aktivt med i Tyska församlingen i Helsingfors. Hon ser diakoniarbetet som församlingens ledstjärna.

TEXT OCH FOTO: TOMAS VON MARTENS

Birgitta Geust (f. Luther) är uppvuxen i Munksnäs i Helsingfors.

– Men jag föddes i Jakobstad dit min mamma hade flytt undan bombningarna av Helsingfors i februari 1944.

Hennes pappa **Edmund** härstammade från en tyskspråkig Helsingforsfamilj. Hans farfar tillhörde initiativtagarna till Tyska församlingen i Helsingfors, som för några år sedan firade sitt 150-årsjubileum.

Som barn tillbringade hon många somrar på Lekholmen.

– Vi bodde i Kallvik på somrarna, i några vänners lekstuga. Pappa hade seglat förbi Lekholmen och tyckte det såg ut som en trevlig holme. Han tog i land och på den vägen blev Lekholmen en viktig del av familjens somrar.

Pappa Edmund var under många år värd för Lekholmen och mamma **Dagny** var värdinna för kosthället på ön.

– Tiden på Lekholmen var betydelsefull och jag tänker med glädje på den tiden. Det var en stor trygghet.

Samtidigt var föräldrarna aktiva i Helsingfors tyska församling även om hemspråket var svenska. Birgitta Geust har ända sedan barnåren gått i Tyska kyrkan, ibland oftare, ibland mera sällan.

Pappa Edmund som var ekonom hade hoppats på att dottern skulle läsa ekonomi på Hanken.

– Men jag ville bli sjukskötare och

sökte in till ”Sjukis”. Efter grundutbildningen specialiserade jag mig genast inom psykiatrisk sjukvård.

Mamma Dagny var hemmafru och tog väl hand om familjen.

– Kriget gjorde att kvinnorna hamnade i en annan situation än vad som gäller i dag. Kriget tog fem år av deras liv, ofta handlade det om unga och nygifta kvinnor. Framtiden var osäker för dem.

Birgitta Geust hade sett mycket psykiska problem i sin näromgivning och det var orsaken till att hon ville utbildas sig på området.

– Då byggde jag på med ännu en specialisering i hälsovård för att kunna arbeta som skolhälsovårdare.

Som skolhälsovårdare har hon också haft stor nytta av sin specialisering i psykiatri.

– Det är ju så att det ofta är via det fysiska man kan börja prata om den mentala hälsan. Det är inte så lätt att genast börja tala om att man mår dåligt. Man blir ompysslad för någon fysisk krämpa och sedan kan man kanske lätta på hjärtat om annat.

Det är låg tröskel till skolhälsovårdaren som finns till hands i skolan varje dag.

– Någon kan komma och berätta att marsvinet har dött. Det är en stor sak för det barnet. En annan är kanske orolig för egen eller någon närståendes svåra sjukdom, och en tredje vill dela sin glädje över ett lyckat prov.

Hon deltog i tiderna tillsammans med andra skolhälsovårdare i ett WHO-projekt som pågick i fyra år.

– Det handlade om att stärka de ungas självkänsla i vardagen. Vilka vägar ska man ta för att stöda dem?

Inte alltid samma tro som kyrkan

Sin man **Carl-Fredrik** träffade hon i SSKF (Svenska studenters kristliga förening) där de båda var aktiva.

Det kyrkliga engagemanget har gått i vågor under åren. Hon har en tro men den är kanske inte alltid samma tro som kyrkans.

– Ibland skiljer jag på kyrka och religion, det är för mig två olika saker, åtminstone tidvis.

All ondska och grymhet i världen är

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	Redaktion i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A 68600 Jakobstad tfn 040 831 3599	Christa Mickelsson tfn 040 831 6788	Utgivare: Fontana Media Ab
Redaktion i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 fax (09) 278 4138	Redaktörer: e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi	Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599	Bank: Sampo IBAN: FI34 8000 1301 1585 40 BIC: DABAFIHH
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi	Ulrika Hansson tfn 040 831 6322	Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Paradbild: Malin Aho
	Tomas von Martens tfn 040 831 6545	Webbredaktör: webbred@kyrkpressen.fi	Tryck: Botnia Print, Karleby
		Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902	

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonssredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi	Lämnas in din annons utan extra kostnader via annonsverket på www.kyrkpressen.fi ! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.	För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi	Prenumerationer och adressändringar: tfn 040 831 6614, prenumeration@kyrkpressen.fi . Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.
Annonsspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm Moms 24% tillkommer	Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms.	Annonnsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Leif Westerling , tfn 050 329 4444, fax (09) 278 4138	Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 € Utlandet 84 €
Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms.	Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.	Jonny Åstrand , tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, fax (06) 347 1018	

sådant som gör att hon ställer sig frågande. Har Gud verkligen sett allt detta och inte ingripit?

– Tron försvinner inte men det uppstår många frågetecken. Barns och åldringars lidande är svårast att förstå.

Ibland har hon varit mycket kritisk till kyrkan.

– Men inte så kritisk att jag skulle ha skrivit ut mig.

Många gånger har hon också blivit ordentligt arg på kyrkliga debatter.

– Vi tycks glömma bort vad som är kyrkans centrala uppgift. Att vara kritisk till kyrkan kan väl också ses som att vara trogen budskapet. Vi ska finnas till för varandra och ta exempel av Jesus i hur man är kärleksfull och vill välja det goda. Vi ska inte i all

SEDAN TJUGO år tillbaka finns hemmet i Gräsviken i Helsingfors. Tavlorna på väggarna visar Nikolajkyrkan i Tallinn. Släkten Luther kommer från Estland.

tysthet godta vad som helst.

Ser helandet som en ledstjärna

Diakonin är viktig för Birgitta Geust. Hon sitter med i Tyska församlingens diakoniråd.

– Det känns meningsfullt att arbeta med diakoni och att försöka utveckla den. Jag ser helandet som en ledstjärna i församlingens verksamhet.

Sönerna har velat höra till Tyska församlingen med respekt för familjetraditionen. Samvaron med de fem barnbarnen är viktig för henne. Den äldsta sonen är som 18-åring redan myndig och den yngsta sondottern är elva år.

– Vi behövs inte längre som barnvakter, men jag tycker om att samtala med våra ungdomar, och följa med hur

de tänker om framtiden. Jag vill gärna veta vad som är viktigt för dem.

I 50-års åldern utbildade hon sig till sjukvårdslärare. Hon har arbetat som lärare i Ekenäs samt vid Diakonissanstalten, varifrån hon pensionerades för sju år sedan. Sedan dess har hon verkat inom Diakonissanstaltens museums krets av frivilliga, och bland annat guidat på svenska.

– Just nu har museet flyttat till nya utrymmen. Under tiden har jag tillsammans med en finsk kollega redigerat föreståndarinnan **Lina Snellmans** handskrivna vårdteoriföreläsningar från slutet av 1800-talet. Denna skrift kommer inom kort att publiceras på svenska och finska av Diakonissanstalten.

BIRGITTA GEUST

PENSIONERAD SKOLHÄLSOVÅRDARE OCH LÄRARE I VÅRDÄMNERN.

AKTIV I TYSKA FÖRSAMLINGEN I HELSINGFORS.

GUIDE VID DIAKONISSANSTALTENS MUSEUM.

REDIGERAR VÅRDTEORIFÖRELÄSNINGAR FRÅN 1800-TALET.

PÄIVI STORGÅRD

Människovärdet och de nordiska värderingarna är grunden till mitt arbete i Europa. Jag kommer att kämpa mot de Europeiska nationalpopulistiska partierna som inte behandlar alla människor lika.

KOM MED I KAMPEN OCH LÅT DIN RÖST HÖRAS!

Annonsen är betald av Kannatusyhdistys Storgård Bryssel 2014

DIN MEGAFON
I EUROPA
SFP RKP

Två språk blev bara ett i Pyttis

SPRÅKFRÅGOR. Från och med i år är Pyttis församling enspråkigt finsk i stället för tvåspråkig. I Nykarleby däremot behålls tvåspråkigheten, trots sjunkande andel finskspråkiga i staden.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON** ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

Vart femte år uppdateras församlingarnas språkliga indelning. Bakom beslutet ligger kriterier för tvåspråkighet: en församling är tvåspråkig, om den språkliga minoriteten utgör minst åtta procent av medlemmarna eller minst 3 000 medlemmar. I Pyttis församling i sydöstra Finland har antalet svenskspråkiga nu sjunkit till 5,8 procent.

När Kyrkpressen når t.f. kyrkoherden i Pyttis, **Anne Koivunen**, är hon mycket förvånad.

– Det här kände vi inte till. Är vi inte längre en tvåspråkig församling?

Hon säger att tvåspråkigheten varit en naturlig del av församlingens verksamhet, en ständigt närvarande faktor.

– Vi ordnar regelbundet svenskspråkiga morgonsamlingar i den svenska lågstadieskolan och på det svenska daghemmet. Ibland håller vi tvåspråkiga mässor och vid behov kan vi ordna förrättningar på svenska, berättar Koivunen.

Hon säger att de svenskspråkiga församlingsmedlemmarna som är aktiva i församlingen och sitter i de beslutande organen alla behärskar finska fullkomligt, och att språkfrågan därför inte varit någon utmaning i församlingen. På frågan vad som ska ske med den svenskspråkiga verksamheten i Pyttis församling efter beslutet om enspråkighet svarar Anne Koivunen att inget drastiskt kommer att hända.

– Jag kan inte tänka mig att vi inte skulle fortsätta besöka svenska skolan och dagiset. Vi kommer inte att överge någon, här är vi alla ett.

Hon lyfter ännu fram hur främmande beslutet känns för henne.

– Tack för informationen, vi är alldeles förundrade. Men det har ju redan gått länge sedan första april, så vi måste väl tro att det är sant.

Mera konstaterande än beslut

Pasi Perander på Kyrkostyrelsen säger att ett meddelande om den uppdaterade språkliga indelningen gått ut till alla församlingar.

– Vi ska också skicka ett utdrag ur protokollet från Kyrkostyrelsens plenum till församlingarna.

Perander poängterar att det handlar om ett administrativt konstaterande: Pyttis församling är nu enspråkig. Det i sig hindrar inte församlingen att verka på svenska.

– Svenskan är en invand del av verksamheten i Pyttis. Knappast kommer de genast att radera ut svenskan, och det behöver de heller inte göra.

Tvåspråkigheten fungerar bra, men nog är det svårt för en majoritet att betjäna en minoritet på ett bra sätt.
Lars-Johan Sandvik

Ännu två språk i Nykarleby

Också i Nykarleby församling har antalet medlemmar som hör till den språkliga minoriteten, den här gången den finska, sjunkit till under åtta procent men församlingen förblir ändå tvåspråkig. Detta eftersom eftersom församlingen tidigare fyllt kriterierna för tvåspråkighet och dess språkliga minoritet inte har sjunkit under sex procent, helt enligt alla bestämmelser. Församlingens kyrkoherde **Lars-Johan Sandvik** tycker att det är på sin plats att församlingen bevaras som tvåspråkig.

– Framför allt Jeppo kapellförsamling har en rätt stor del finskatalande. Vi har också bra erfarenhet av kontakterna med de finskspråkiga och de ställer inte några krav på förvaltningen vad gäller tvåspråkiga dokument, säger Sandvik.

Hur fungerar tvåspråkigheten i Nykarleby församling?

– Den fungerar bra, men nog är det svårt för en majoritet att betjäna en minoritet på ett bra sätt. För en finlands-svensk är det hälsosamt att vara i den här situationen: man märker att det inte är så lätt som man kan tro.

Församlingen ordnar en finskspråkig gudstjänst eller samling per månad.

– När vi blev en samfällighet med kapellförsamlingar var tanken först att de finskspråkiga skulle få gemensamma träffar. Trots att de är få vid samlingarna har det visat sig att också de finskspråkiga gärna håller fast vid ursprungs-kyrkorna och -församlingshemmen.

Sandvik förklarar också att många av de finskspråkiga hellre deltar i den svenskspråkiga verksamheten, eftersom det ofta är trevligare när fler människor är på plats.

Han uppskattar att församlingen har regelbunden kontakt med omkring 10 procent av de finskspråkiga medlemmarna.

– Den procenten är inte lägre än för de svenskspråkiga. Med förrättningar är det annat, dem sköter vi ju ganska ofta på två språk.

FAKTA

• Cirka 11 procent av invånarna i Pyttis har svenska som modersmål.

• Pyttis är Kymmenedalens enda officiellt tvåspråkiga kommun.

ULEÅBORGS STIFT

Enonteki, Enare, Sodankylä och Utsjoki församling är tvåspråkiga (finska och samiska) i Uleåborgs stift.

BORGÅ STIFT

Bromarv, Ekenäs, Ingå, Kimitoön, Kronoby, Malax, Nedervetil, Nykarleby, Pörtom, Snappertuna, Tenala, Terjärv och Vörå är tvåspråkiga församlingar inom Borgå stift. I Tyska församlingen är språket tyska.

HELSINGFORS STIFT

Mörskom och Strömfors är tvåspråkiga i Helsingfors stift. Majoritetsspråket är finska.

LAPPO STIFT

Kaskö är tvåspråkig församling i Lappo stift. Majoritetsspråket är finska.

KYRKOASYL ULEÅBORG

Tonåring söker skydd i kyrkan

Socialmyndigheterna i Uleåborg vägrar förhandla med pastor **Árpád Kovács** om den tonåriga flickan som sökt skydd inom kyrkan.

– Jag är familjens pastor. Jag har deras fullmakt att förhandla om deras si-

tuation men myndigheterna vägrar förhandla med mig. Det enda de vill veta av mig är var flickan finns, säger Kovács innan Kyrkpressen går i tryck.

Femtonåringen som nyligen omhändertogs av myndigheterna har sökt skydd i en kyrka i Uleåborg. Hon har varit på rym-

men i några månader efter att ha blivit omhändertagen. Kovács avslöjar inte var hon finns nu.

– Hon mår efter omständigheterna bra, säger han.

Enligt Kovács vill både flickan och föräldrarna att beslutet om omhändertagandet ses över och att fa-

miljen ska återförenas.

– Myndigheternas agerande har övertygat mig om att vi är på rätt väg och att myndigheterna gått för långt, säger han.

Enligt honom har familjen inget att dölja. Familjen har tio barn varav tre är omhändertagna. Förutom femtonåringen är också två tvilling-

pojkar omhändertagna. Det är frågan om samma pojkar som fördes bort med hjälp av polisen i januari. Händelsen fick uppmärksamhet då pappan i familjen filmade polisen och en socialarbetare när de hämtade barnen. Videon, där pojkarna kämpar emot rejält, lade han ut på Internet.

– Jag ska nu försöka förhandla med andra ansvarfulla myndighetspersoner, säger Kovács.

Det är sannolikt första gången i Finland som en minderårig söker skydd i kyrkan efter ett omhändertagningsbeslut. FNB var först med nyheten.

■ JOHAN SANDBERG

församling

KOMMENTAR
CHRISTA
MICKELSSON

Och
samma
på finska?

ENLIGT PARAGRAF 18 i Finlands språklag är en myndighet, till exempel en församling, skyl-

DET FINNS två-språkiga församlingar i Uleåborgs stift, Borgå stift, Lappo stift och Helsingfors stift.

dig att vid behov för skötsel av ärenden ordna tolkning av finska och svenska i hela Finland med undantag av Åland.

Med hänvisning till ovanstående rader ur språklagen är alla församlingar, finska, svenska eller tvåspråkiga, skyldiga att i någon mån betjäna befolkningen på de bägge inhemska. Hur det i praktiken går till är en annan femma. I både Pyttis församling, som precis gått från tvåspråkig till enspråkig och i Nykarleby, där tvåspråkigheten med nöd och näppe bibehållits, har tvåspråkigheten inte orsakat enormt huvudbry. Mycket tack vare att, som kyrkoherdarna uppger, företrädarna för minoritetsspråket inte ställer krav på förvaltningen.

Med välvilja och samarbetsförmåga kommer man långt. Men en fråga som väcks är också hur de enspråkigt svenska församlingarna i stiftet klarar av finskan. Hur mycket längre tar det för en svenskspråkig präst med svag finska att förbereda ett jordfästningstal då den avlidne hör till den enspråkigt svenska församlingen men alla dennes anhöriga är finskspråkiga?

I nästa nummer av KP ser vi närmare på kyrkans nya språkstrategi: *Tillsammans och inför Gud på vårt eget språk*.

JULIA KORKMAN som utredde de sexuella övergreppen inom Metodistkyrkan utreder nu vad som hänt i Esbo svenska församling.

Korkman utreder övergreppen i Esbo

ÖVERGREPP. Rättspsykolog Julia Korkman har fått i uppdrag av biskop Björn Vikström att utreda övergreppen i Esbo svenska församling.

TEXT: JOHAN SANDBERG
ARKIVFOTO: CHRISTA MICKELSSON

Sedan januari då det första fallet uppdagades har allt fler kvinnor trätt fram med samma vittnesmål: De har blivit utsatta för sexuella övergrepp av en manlig ungdomsledare i församlingen under åttio- och nittiotalen.

Även om det inte var huvudsaken så fanns det här med som ett element då avtalet om att upphöra ungdomsledarens anställningsförhållande gjordes, säger Roger Rönnberg, kyrkoherde i Esbo.

Sammanlagt fyra kvinnor har hittills varit i kontakt med Rönnberg.

Förra veckan berättade en familj i Hufvudstadsbladet om hur de försökt få den dåvarande församlingsledningen ta itu med ungdomsleda-

ren efter dottern blivit utsatt för hans närmanden på nittio-talet. Deras upplevelse av samtalen var att de bemöttes avogt och att det som hänt deras dotter förnekades.

Biskop Björn Vikström har nu kopplat in rättspsykolog Julia Korkman som en utomstående expert i fallet. Korkman utredde nyligen övergreppen som skedde inom Metodistkyrkan.

Hennes uppdrag är att föra utredningssamtal och ta reda på vad som hänt och hur församlingens anställda bemött de berörda ungdomarna. Därefter bedömer hon vilka ytterligare utredningar som behövs, meddelar biskopen via sms från biskopsvisitationen i Västaböland.

Hbl skriver också att församlingen på nittio-talet gjorde en utredning om den utpekade ungdomsledaren. Den ledde till att hans anställningsförhållande avslutades 2001.

Ungdomsledaren gick med på att anställningsförhållandet avbryts mot ekonomisk kompensation, meddelar Vikström.

I samband med det slöts

ett avtal mellan ungdomsledarens och församlingens jurister. Enligt avtalet får dess innehåll inte avslöjas. Sekretessparagrafen gäller fortfarande trots att församlingens ledning är en annan.

Avtalet binder oss fortfarande till tystnad, säger Rönnberg.

Inte heller Björn Vikström kommenterar avtalet.

Jag har för mig att en sådan passus brukar ingå (i sådana avtal).

Vikström tar heller inte ställning till om det var korrekt av församlingsrådet att sluta avtalet eller om man borde ha inlett en juridisk process genom att polisan-

mäla ungdomsledaren.

Jag vet inte exakt vilken kunskap och vilka vittnen församlingen hade då.

Enligt Hbl var ingen beredd att vittna i domstol när församlingen gjorde utredningen.

Nu inväntar biskopen Korkmans utredning innan han beslutar om nästa steg. Tills dess uppmanar han eventuella flera offer att vända sig till någon av de fyra kontaktpersonerna.

Roger Rönnberg funderar på om församlingen borde be om ursäkt ännu en gång.

Men gör vi det är risken att det går inflation i ursäkterna.

DETTA HAR HÄNT

- **Januari 2014.** Nina Wredlund berättar i Västra Nyland om övergreppen hon utsatts för.
- **Februari 2014.** Kyrkoherde Roger Rönnberg ber i Kyrkpressen om ursäkt å Esbo svenska församlings vägnar.
- **Mars 2014.** Domkapitlet utser kontaktpersoner för dem som vill berätta om sexuella övergrepp som skett inom Borgå stifts verksamhet. De är psykolog Ann-Sofi Öist, familjerådgivare Leif Westerlund, kyrkoherde Roger Rönnberg och diakon Majvi Andersson-Sjögren (e-post fornamn.efternamn@evl.fi).
- **Mars-april 2014.** Huvudstadsbladet berättar om ytterligare kvinnor som utsatts för övergrepp.

MISSNÖJE KIPA

Ännu strular economicentralen i tidningen Kotimaa ifrågasätter biskop Björn Vikström om det verkligen är möjligt att kyrkans servicecentral Kipa när de inbesparingar som utlovats.

Då man går med i Kipa måste det också vara belönande: antingen så att det egna arbetet underlättas eller så att inträdet i Kipa på långsikt producerar ekonomisk nytta för församlingen.

Vikström uppmanar Kyrkostyrelsen och ledningen för Kipa att ta sitt ansvar och vidareutveckla centralen tillsammans med användarna.

KRISTEN RASISM

Svenska kristna är fördomsfulla mot andra kristna grupper på ett sätt som går att likna vid andlig rasism, och vissa agerar som Ku Klux Klan.

Jonathan Ekman, VD för stiftelsen Livets ord

PRÄST STÄLLNINGSTAGANDE

”Spikade”
teser på
kyrkdörren

Prästen och författaren Kai Sadinmaa ”spikade” onsdagen den 9 april tio teser på domkyrkans dörr i Helsingfors, rapporterar Kotimaa24.

Det blir nog inga riktiga spikar, den dörren är för dyr för min plånbok, meddelade han innan sitt tilltag.

Samma dag publicerades han nya bok 10 käskyä kirkolle (Tio bud åt kyrkan).

Det här har jag gjort i Martin Luthers anda, för

den goda saken, sa han.

Bland de tio teserna finns bland annat följande: 1. Ljug inte om Jesus 2. Sluta fria efter medlemmar 3. Predika ett politiskt evangelium 7. Ge uppskenheligheten 8. Ge upp mässan och annan magi 9. Låt bögmarna älska 10. Gör inte Bibeln till en Gud.

TV

Skärtorsdag 17.4

Kl. 23.00 Skärtorsdagsmäsas från S:t Marie kyrka i Åbo. Mässan leds av Björn Nalle Öhman. Dialogpredikan mellan Björn Öhman och Carolin Ahlvi-Harju. Textläsare och gudstjänstassistent: Carita Eklund och Johan Mullo. Sång: Camerata Aboensis och en sånggrupp från Åbo svenska församling. Tema: Nattvårdens instiftelse. Dessutom har skärtorsdagen traditionellt varit den dag då man minns hur Jesus tvättade sina lärjungars fötter. Som avslutning på skärtorsdagens mäsas avlägsnas de liturgiska föremålen och dukarna från altaret. Altaret och altarskranket kläds i svart inför långfredagen.

Långfredag 18.4

Kl. 15.25 Gudstjänst med Vörs församling. Tomas Klemets läser ur Krist lidandes historia. Liturg: Ulf Sundstén. Kantor: Martin Klemets. Musik: Church Hill Boys, Kristoffer Streng, Simon Granlund. Textläsare: Ann-Luise Bertell. Musik: Sven Thors, nyckelharpa.

Påskdagen sö 20.4

Kl. 14.05 Påskglädje från Vörs (reprise ons 23.4 kl. 15.55). Predikant: Ulf Sundstén. Liturg: Tomas Klemets. Kantor: Kristoffer Streng. Organist: Martin Klemets. Musik: Gemensamma kyrkokören, barnkören och dagklubben. Körledare: Anders Bäck. Textläsare: Mischa Hietanen.

SKÄRTORSDAGSMÄSSA FIRAS i S:t Marie kyrka i Åbo.

RADIO

Långfredag 18.4

Kl. 13.03 Gudstjänst med Vörs församling. Liturg: Ulf Sundstén. Aktläsning: Tomas Klemets. Organist och kantor: Martin Klemets. Körledare: Kristoffer Streng. Kör: Church Hill Boys. Duettsång: Kristoffer Streng och Simon Granlund. Musik: Sven Thors, nyckelharpa. Textläsare: Ann-Luise Bertell.

Annandag påsk må 21.4

Kl. 13.03 Gudstjänst med Karleby svenska församling. Predikant och liturg: Jan Nygård. Organist, kantor och körledare: Christian Ahlskog. Kör: Karleby och Gamla Karleby kyrkokör. Musik: Göran Hägg, saxofon. Textläsare: Barbro Indola och

Solveig Jansson. Föredjare: Anders Kankkonen, Håkan Björkström och Siv Löfquist.

Söndag 27.4

Kl. 13.03 Gudstjänst med Jakobstads Adventsförsamling. Predikant: Jonathan Karlsson. Mötesledare och textläsare: Frejvid Granbacka. Organist: Boris Källman. Kör: Selakören. Duettsång: Ann-Louise Granbacka och Astrid Eriksson.

FRÅN VÖRS kyrka sänds både en radio- och tv-gudstjänst i påskhelgen.

Allkristen Bokhandel
hittar du i

Karleby, Packhusg. 9, Tel. 020 785 6690
Jakobstad, Rådhusg. 5, Tel. 020 785 6696
Vasa, Fredsg. 20, Tel. 020 785 6699

Till vårens fester

Stanna till en stund
-en delad tanke blir sällan halv-
19,90€

Kingsbury: Chansen
Hoppet lever för den som är villig att ta en chans
25,90€

The Bible är en storslagen och episk TV-serie som ger liv åt de dramatiska berättelserna i Gamla och Nya Testamentet
25,90€

Välkommen in

BROBYGGAREN - SILLANRAKENTAJA

Marlén Timonen

Vi ska hålla det lokalt trots EU

Paikallista hallintoa EU:sta huolimatta

Kandidat i EU-val 2014
Ehdokas EU-vaaleissa

www.malletimonen.wordpress.com

SFP RKP

TILLSAMMANS.
EU-VAL 2014 SFP RKP

"TILLSAMMANS för ett bättre och mänskligare Europa"

BO-GÖRAN ÅSTRAND

Kom med på Facebook!
www.facebook.com/bgstrand

RONJA RÖVARDOTTER

av Astrid Lindgren
dramatisering: Magnus Lindman
musik: Peter Adolfsson
regi: Mika Fagerudd

PREMIÄR								
tor	5.6	kl. 19	lör	14.6	kl. 17	tis	24.6	kl. 19
lör	7.6	kl. 17	sön	15.6	kl. 17	ons	25.6	kl. 19
sön	8.6	kl. 17	mån	16.6	kl. 19	tor	26.6	kl. 19
mån	9.6	kl. 19	tis	17.6	kl. 19	lör	28.6	kl. 17
tis	10.6	kl. 19	ons	18.6	kl. 19	sön	29.6	kl. 17
ons	11.6	kl. 19	mån	23.6	kl. 19			

Biljettpris: Barn 8 € (4-12 år, också för yngre med egen sittplats), vuxna 15 € (13 år-).
BILJETTER: www.netticket.fi, EBUF vardagar kl. 9-16, tfn 050 406 4244, www.ebuf.org

Finns sommar-teater i Esbo 2014

STORA SCENEN
Baserad på serier av Leif Sjöström

FOLKETS DAGBLAD

Om österbottenska politiker, spelmän, vildsinta entreprenörer och de vanliga verkliga människorna.

14.11.2014 - 25.4.2015

BILJETTER TILL HÖSTENS FÖRESTÄLLNINGAR KAN BOKAS REDAN NU!

STORA SCENEN
Om Edith Södergrans inre och yttre liv.

EDITH

Skattande strimma av en Sherlockskans

11.9 - 25.10.2014

WASA TEATERS BILJETTAKASSA
Sandögatan 7, 06-3209330
öppen må-lö kl 12-14.30 & 15-17
WWW.NETTICKET.FI / WWW.WASATEATER.FI

Enklaste surdegsbrödet

VÅRT DAGLIGA BRÖD. Att baka en surdegslimpa låter svårt, men är roligare och lättare än du tror.

TEXT OCH FOTO:
MARTIN NORD

Ska man börja baka surdegsbröd tycker jag att man ska börja med ett enkelt recept. Med enkelt menar jag att det inte ska vara så många moment i bakandet och gärna så få ingredienser som möjligt. Det som vanligtvis är svårast med surdegbakandet är att "få höjd" på brödet, alltså att det lyfter fint i ugnen och inte lägger sig platt utefter bakplåten. Hur löser man det då? Jo, man använder sig av en brödform!

Du kan egentligen använda vilken färg och form du vill på bakformen, men jag köpte ett par formar i ett välsorterat varuhus. Jag hittade en som var glatt på ytan inuti för att brödet lätt ska lossna och så att man slipper smöra formen så mycket. Kanten får gärna vara lite högre så att brödet blir högt och fint.

I det här receptet har jag använt rågsikt som huvudingrediens. Det kan vara lite svårt att få tag på detta mjöl, men du kan faktiskt blanda själv. Du behöver 6 delar vetemjöl och 4 delar fint rågmjöl som du har siktat. Blanda allt väl, sedan har du rågsikt. Alla som har släkt och goda vänner i Sverige som gärna kommer till Finland och hälsar på, kan be dem ta med en påse eller två. Det gör jag varje gång mamma och pappa kommer! Deras väskor blir bara tyngre och tyngre för varje gång. Men jag antar att de blir glada över att få smaka detta enkla surdegsbröd, så det är kanske värt besväret. Men nu till bakandet!

OM DU minns att lägga in en plåt med vatten i ugnen blir brödet extra krispigt av ångan.

STARTA EN SURDEGSGRUND

- **Dag 1:** Blanda 1 msk rågmjöl och 2 msk vatten i en burk. Lägg på locket utan att skruva åt det. Nu får burken stå i två dygn. Rör om emellanåt men skruva inte fast locket.
- **Dag 3:** Tillsätt ytterligare 1 msk rågmjöl och rör runt.
- **Dag 4:** Blanda i 2 msk rågmjöl och 2 msk vatten. Efter en dags väntan ska din surdegsgrund ha börjat bubbla och är färdig att börja baka med.

Vårt dagliga bröd är en serie recept och tips på hur man får till olika sorters läckert matbröd. Serien publiceras i vartannat nummer av Kyrkpressen.

- **Ta fram** din bubblande surdegsgrund, och lägg två matskedar av den i en bunke. Blanda med 1 dl rågmjöl och 1 dl vatten. Det ska stå över natten eller ca åtta timmar. Glöm inte att täcka bunken men plastfolie eller allra helst ett lock, så sparar du på plast och miljön.
- **Efter denna** viloperiod tar du fram bunken igen och tillsätter 3 dl ljummet vatten, 6 dl rågsikt, 1 dl rågmjöl och 1 tsk salt. Rör ihop allt ordentligt med en träslev. Jag använder genomgående ekologiskt mjöl när jag kan, för smakens och samvetets skull. Saltet är havsalt, även det för smakens skull. Gott salt är avgörande för att det ska bli ett riktigt gott bröd.
- **På med** locket på bunken och låt allt stå och jäsa i 2–3 timmar tills degen blivit dubbelt så stor.
- **Nu tar** du fram din bakform och smörar och mjölar

den ordentligt så inte brödet fastnar. Skrapa ur degen ur bunken, ner i brödformen. Strö på rikligt med rågmjöl och lägg en handduk över brödet så det får jäsa ytterligare en timme. Glöm inte att sätta ugnen på 250 grader så att den är ordentligt varm när det är dags att sätta in brödet.- **Efter en** timmes jäsningsplacering placerar du formen på gallret ganska långt ner i ugnen så att det inte blir bränt på ovansidan. Kom ihåg att ha en oöm plåt längst ner i ugnen. I den kan du hälla ca 1 dl vatten så att du får en god ånga i ugnen. Då får brödet en krispig skorpa.
- **Efter 10** minuter sänker du värmen till 200 grader och låter sedan formen stå inne i ytterligare 40 minuter.
- **Vänd därefter** ur brödet på ett galler och låt svalna. Då har du ett surdegsbröd som smakar fantastiskt och håller sig färskt i flera dagar!

VÅGA FRÅGA

Förmedla upplevelser

■ ANN-SOFI STORBACKA är sjukhuspräst och svarar på läsarfrågor om tro och liv.

Påskens händelser är rätt så dramatiska och blodiga. Hur ska man tala med barn om exempelvis korsfästelsen och tortyren och misshandeln innan?

DET ÄR VIKTIGT att barn får höra om varför man firar påsk och i och med det också får höra talas om Jesu lidande. Men när man berättar om långfredagen gäller det att vara försiktig med att alltför mycket betona det grymma och brutala. Man behöver beakta barnens ålder och utvecklingsnivå och vara lyhörd för deras frågor och funderingar.

När du vill berätta om påsken för barn kan du ta inspiration av barnbiblar och studera hur de beskriver till exempel korsfästelsen. När du berättar, var noga med att fortsätta berättelsen så att du också talar om gravläggningen och om uppståndelsen. Barnen behöver höra att också påskberättelsen har ett gott slut. Du kommer sannolikt att märka att barnbiblarna beskriver korsfästelsen på ett kortfattat och sakligt sätt. Så är det förresten också i evangelierna, de är förvånansvärt återhållsamma i sina beskrivningar av hur dödsdomen konkret verkställdes. Från evangelierna är det ett långt avstånd till de känslofyllda passionspsalmerna eller till vissa filmatiseringar av evangelierna.

DU FÖRMEDLAR också – och framför allt – påskens budskap genom att fira påsk, via upplevelser och traditioner. Ett av de bästa sätten att fira påsk hemma är att tillsammans med barnen anlägga en påskträdgård. Trädgården behöver förberedas i god tid, det tar i allmänhet en dryg vecka för påskgräset att växa. Fundera på hur er påskträdgård kunde se ut, hur stor den kunde vara. I trädgården kan ni förbereda en del som senare blir Golgata kulle. En annan del reserverar ni för graven, byggd av stenar. I början av stilla veckan är trädgården tom. På långfredagen kan det till exempel finnas tre kors på kullen. Du kan också gå in för att ha en trädgård utan kors, men med en klippgrav. På långfredagen kan ni ställa fram soldater som vaktar graven. På påskdagen placerar ni en ängel utanför graven och trädgården fyller ni med blommor, fåglar, djur, fjärilar ... Det är fritt fram för fantasin när du skapar din miniträdgård hemma tillsammans med barnen.

Vad händer i din församling inför påsk? Ordnas det påskvandringar eller gudstjänster för små och stora? Hur ser det ut i er hemkyrka? Finns där ett krucifix eller en altartavla som har anknytning till påsken?

Som litteraturvän påminner jag också om möjligheten till högläsning eller till berättande av skönlitterära berättelser inspirerade av evangelierna. En nordisk klassiker är Selma Lagerlöfs berättelse om Fågel Rödbrost som finns i samlingen *Kristuslegender*. Trots att den handlar om korsfästelsen är den också en berättelse om empati och mod. En annan berättelse som inspirerar till samtal om påsken är Oscar Wildes saga *Den själviske jätten*. Den är mera symbolisk, men läsvärd för människor i olika åldrar. De som arbetar med barn i kyrkan eller på bibliotek kan ge flera boktips.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN SOFIA TORVALDS

När blev det så svårt?

Ibland ligger jag sömnlös om kvällarna och funderar på vad jag sagt till mina barn den dagen. Varför sa jag si och inte så? Varför blev jag irriterad? Jag har ju läst alla de där

böckerna och artiklarna och varit på alla de där föreläsningarna om hur man bygger upp lämpligt mycket självförtroende och självkänsla.

Ibland är jag alldeles utmattad. Och jag undrar: När blev barnuppföstran så här svårt? Var det just nu, just

med min generation det kom? Varför just jag?

Jag tror inte att min mor eller farmor låg sömnlösa och grubblade över sina barns självförtroende. I Jane Austens böcker är barn omöjliga för att de föds omöjliga. En del bara är så. Som min man skulle säga:

det är djävulen som rider honom. (Då skojar han.)

Nu har jag inte särskilt omöjliga barn, men mina drömmar för dem är ju att de ska bli modiga och starka och kloka och välanpassade och socialt intelligenta. Tidigare generationer tänkte kanske: hoppas de

fungerar tillräckligt bra för att ha jobb och familj. Mina föräldrars generation funderade: hoppas de får jobb och familj och är jämställda och vet hur barn blir till.

Men vi vill mer, tror jag. Vi vill att de ska vara balanserade och socialt kompetenta. Vi vill att de inte ska läg-

ga sig platta på marken när någon trampar på dem. Och vi vill inte att de ska trampa på någon annan. Vi har läst böcker om det.

Nu inser jag: det har blivit så svårt på grund av mig. Jag vet så mycket mer, jag har hört hur man gör för att det ska bli bra. Jag måste.

PÅSKEN. När Jesus förråds, dör och uppstår rör hans händer vid många ting på vägen. Vi ville undersöka påskens händelser genom att känna på vatten, tyg, pengar, blod, den bågare han höjde, de spikar som naglade upp honom och den sten som rullades bort från hans grav.

Så känns påskan i våra händer

VATTEN

Vatten är en på jorden allmänt förekommande kemisk förening, bestående av väte och syre, som är nödvändig för allt känt liv. Till vardags menar man med vatten bara dess flytande aggregationstillstånd, men vatten förekommer även i fast form, som is, och i gasform, som vattenånga.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

För några år sedan fördes en livlig debatt hemma vid vårt köksbord. Föremålet för diskussion var frågan om vatten kan anses vara ett gift. Slutsatsen var ett från min sida motsträvt ja: för mycket vatten leder till vätskebalansrubbningar, halten av natriumjoner i blodet blir för låg och tillståndet kan leda till förvirring, kramper, koma och i värsta fall döden. Åtskilliga idrottare har drabbats av tillståndet som kallas hypervolemi och det har också använts som en grym tortyrmotod. I min mans fall handlade det om en bilfärd i ungdomen, ett vad och fem liter vatten som skulle drickas på en gång. Och väldigt många kispaspauser.

Dehydrering eller uttorkning i sin tur leder till lågt blodtryck, klåda, sveda vid vattenkastning, förvirring, munorrhet och törst, i allvarligare fall till organsvikt.

Min mun är torr som en lerskärva, tungan klibbar vid gommen. (Ps. 22:16)

– Jag är törstig, sa Jesus på korset. Evangelisten Johannes skriver att Jesus säger så för att skriftordet skulle uppfyllas (Ps. 22:16). Som om det inte alls, eller åtminstone inte primärt, var klådan, svedan, munorrheten och huvudvärken som var drivkraften. Eller kanske var det så att Jesus inte tänkte på törsten. Kanske är det barnsligt att tro att lite huvudvärk och munorrhet känns någonstans i en kropp som är genomborrad, en kropp där smärtan känns i varje fiber.

Noas erfarenhet

Utan vatten gror inget frö och blir inget liv till. Människans första erfarenhet av

vatten är fostervattnet. Det frågar inte, hinnorna brister och lämnar allt det som var tryggt bakom en och öppnar dörrar till en ny början. Pånyttfödd. Gud som födande kvinna. När Israels folk befrias ur slaveriet i Egypten är det just så det beskrivs. Gud med födslovänder.

Vatten är liv men vatten är också kaos och hot. Syndafloden som sveper över världen. Som inte skonar någon eller något. Det vi känner raderas ut och ger plats för något nytt. Det okända, det vi räds och fruktar. Det mörka som suger och drar. Som skrämmar men lockar. Som Noa som stiger ut ur arken i en ny värld möter många av oss situationer i våra liv då allt det vi känt är bortsvept. Kvar finns bara möjligheten till något nytt.

I dopet öser prästen vatten på barnets huvud. För den oinsatte ter det sig som en närmast skrattretande sed, men läger efter lager av symbolik omger det kristna dopet. Det handlar om Noas erfarenhet. Vi bryter upp, omprövar vårt sätt att leva, och fortsätter på andra sidan vattnet vår livsresa med förändrade perspektiv.

Men när de kom till Jesus och såg att han redan var död krossade de inte hans ben, utan en av soldaterna stack upp sidan på honom med sin lans, och då kom det ut blod och vatten. (Joh. 19:33–34)

Jesus blev stucken i bröstregionen, så soldatens lans genomborrade förmodligen lungan och hjärtat, kanske mjälten. Den som vill peka på trovärdigheten i påskberättelsen kan lyfta fram att blodet och vattnet verkligen visar att Jesus var död. Om man är vid liv så orsakar en sådan skada en kraftig blödning. Är man död separeras blodet i plasma (vatten) och blod (röda blodkroppar som ger en mörkröd färg). Men inte

minst har blodet ansetts symbolisera offret och vattnet reningen.

Vatten på Mars.

Jag skriver in orden i sökmotorn. "Water on Mars." 143 miljoner träffar. Men för mig finns betydligt mera svindlande, hisnande upptäckter oändligt mycket närmare än så. Att det finns vatten i glaset framför mig och att det släcker min törst.

Aldrig törstig igen

Vatten är ett återkommande tema i de bibliska berättelserna och i Jesus liv. Han som gick på vatten, förvandlade det till vin, stillade vågorna. Den berättelse som ändå mest av allt är Jesus för mig hittar jag i Matteus 13:5 där påskens händelser beskrivs. Före den sista måltiden tvättade Jesus lärjungarnas fötter, i ödmjukt tjänande och som en stor förebild. Han höll vatten i tvättfatet och började tvätta.

PENGAR

Pengar är ett gemensamt värderings-system för varor och tjänster som är baserat på utbytbara och lagringsbara enheter, och som används som betalningsmedel. Vanligen består detta av mynt och sedlar vars värde delvis garanteras av en stat. I vardagligt tal uppfattas pengar som kontanter, men till begreppet hör även andra godkända betalningsmedel.

TEXT: **TOMAS VON MARTENS**

Kan man mäta frälsningens värde i pengar? Kan man mäta Mästarens liv och gärningar i denarer, siklar, minor, talenter, drachmer – i silvermynt eller i guld tackor?

Mästaren, Messias, Kristus, Guds ende son, det sanna ljuset som kom in i människornas värld.

– Tro på ljuset medan ni har ljuset, så att ni blir ljusets söner, sade han, snickarsonen, rabbi Jesus från Nasaret, helbräddagöraren.

Han som aldrig tog betalt för sina helanden. Därför skockades folket runt honom. Att bota folk med böner och ramsor var ett vanligt yrke på hans tid, ett yrke som man kunde försörja sig på. Men för inträde till Guds rike tar man inte betalt.

– Det är lättare för en kamel att komma igenom ett nålsöga än för en rik att komma in i Guds rike, sade han, profeten och läraren.

Skatterna var extremt höga

I Palestina på Jesus tid fanns det gott om folk som blev rika på bekostnad av andra. Enligt beräkningar gick närmare hälften av allt som producerades av bönder, fiskare och andra yrkesgrupper till skatt. Hade man tvingats ta lån för att klara sig, och sedan inte hade råd att betala sina skulder, blev man livegen. Skatter gick till de lokala lydkungarna som Herodes Antipas i Galiléen, som också tog in den skatt som gick till kejsaren. Till den judiska påsken skulle alla judar därtill betala för ett offerlamm eller offerduvor som

tackoffer och för syndernas förlåtelse.

Jesus hade genom sin helandeverksamhet väckt vrede hos den religiösa eliten. Jesus både helade och gav synderna förlåtelse utan att ta betalt och utan att kräva sedvanliga reningsriter enligt påbuden i skrifterna. Då han utmanade de judiska ledarna och tempelhierarkin innebar det att han samtidigt utmanade det romerska imperiet och kejsaren, vars representanter i Palestina stod i nära förbund med templet och ledarskap. Templet var centrum både för de religiösa, ekonomiska och politiska transaktionerna i Palestina.

Vad Jesus ansåg om marknadskrafterna och makteliten blev tydligt när han rensade templet i Jerusalem. Han drev ut alla som sålde och köpte där. Han välte omkull borden för dem som växlade pengar och stolarna för dem som sålde duvor.

– Det står skrivet: Mitt hus skall kallas ett bönens hus. Men ni gör det till ett rövarnäste.

Tron på Jesus fortlevde

Helt utan pengar klarade sig inte ens Jesus. Lärjungarnas kassa sköttes av Judas Iskariot. Pengar för uppehåll kom från mera välbärgade följeslagare. En av dem, säger traditionen, var Herodes förvaltares hustru Johanna, som slagit följe med Jesus och hans lärjungar.

Judas fick trettio silvermynt för att avslöja för det judiska rådet var Jesus och lärjungarna befann sig. Summan finns nämnd bara i ett av evangelierna – Matteus – och anspelar på Sakarja 11:12.

Jesus blev korsfäst, som så många andra messianska ledare före och efter

honom. Lärjungarna skingrades vind för våg. Men de möttes igen och höll ihop. Sedan hände någonting, rykten började florerat att Jesus var uppstånden och att graven var tom.

Tron på Jesus som Messias fortlevde och spred sig. I Skriften hittade man profetior och stöd för att det var just denne Jesus från Nasaret som var den efterlängttade och utlovade Frälsaren. Det var meningen att Jesus skulle dö och nu var han upplyft till Guds högsta sida därifrån han regerade tillsammans med Herren, över levande och döda.

Lammen ska beta med vargarna

Josef av Arimataia var rik och införskaffade tyg för den svepning som Jesus lades i. I dag är svepningen i Turin ett omstritt forskningsobjekt. Tyget i svepningen har värderats till 400 denarer. Det motsvarar i dagens pengar ungefär 5 000 euro. På Jesus tid var det årslönen för en romersk soldat.

Där låg nu den dyra svepningen i den tomma graven när Jesus från Nasaret uppsteg från döden och blev till en himmelsk Kristus. Den förnedrande korsfästelsen förbyttes i revansch och uppståndelse. Domens dag och Guds hämnd blev uppskjuten tills Kristus en dag ska komma på skyarna och ställa allt till rätta.

Då ska lammen beta tillsammans med vargarna, de blinda få tillbaka sin syn, de hungriga bli mättade, de som sörjer ska bli tröstade av Gud själv, tårar ska torkas, rättvisa och kärlek ska äntligen ensamma få härska i både denna och alla Guds världar.

BÄGARE

En bägare är en typ av vätskebehållare. I laboratorier använder man cylinderformade bägare av glas. En bägare kan också användas för att dricka ur eller äta glass ur (glassbägare). Ordet bägare kommer från latinets bacario och syftar på en vinskopa som också användes som dryckeskärl. I svenskan började ordet användas först på 1400-talet, och då avsåg man ett cylinderformat kärl utan handtag.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Bägaren är skatten.

I den tredje av Indiana Jones-filmerna letar äventyraren efter den heliga Graal, nattvardsbägaren. Jag minns inte ens hur filmen slutar, jag minns bara att Indiana står i en grotta och ser hylla efter hylla med nattvardsbägare och slutligen väljer den rätta: en enkel bägare av trä.

Enligt legenden är Graal den bägare ur vilken Jesus och lärjungarna drack vinet vid den sista måltiden. Eller också är Graal det kärl i vilket Josef från Arimataia samlade blodet som rann från Kristus vid korsfästelsen. Legenderna säger att Josef förde bägaren till Britannien. Här länkas legenden om Graal in i legenden om kung Artur som tillsammans med sina riddare fixerade sig vid letandet efter den heliga bägaren. Var det som fick Arturs rike på fall?

Bägaren är förbundet.

I evangeliernas redogörelse för påskens händelser förekommer bara den bägare som används vid skärtorsdagens sista måltid. Jesus tog en bägare, tackade Gud och gav åt lärjungarna, och de drack alla ur den. Jesus sa: Detta är mitt blod, förbundsblodet som blir utgjutet för många.

Riten upprepas i våra kyrkor söndag efter söndag. Vi knäböjer. Vi känner bägaren mot våra läppar och medan vi dricker hör vi: Jesu blod, för dig utgjutet.

Vi kan läsa in hur många metaforer

som helst i allt det här. Bägaren som Jesus kropp, vinet som Jesu blod.

Blodet som förbund, det att vi genom att dricka av vinet sluter ett avtal, gör en överenskommelse. Och vad gör vi då en överenskommelse om, och med vem? Vi sluter ett avtal med Gud. Visserligen: vi är ditt folk.

Förr hade Gud bara ett folk: Israels folk. Men efter att Jesus höjde bägaren den där påsken för länge sedan fick Gud ett folk som kunde bli hur stort som helst. I Romarbevet heter det att vi blev inympade i det äkta olivträdet, trots att vi var en gren av en vildoliv.

Bägaren är odödlighet.

Bägaren och blodet är sammanlänkade. Enligt legenden blev den som drack ur den heliga Graal odödlig. När Indiana Jones träder in i grottan vaktas den av en riddare som väntat på honom i 700 år.

Men den som dricker av nattvardsvinet behöver inte vakta en grotta i hundratals år. (Tack och lov.)

Följden av att bli Guds folk handlar inte om att lura döden, den handlar om evigt liv och evig gemenskap. Vår tro är att när vi kommer till himlen får vi äntligen möta Gud och Jesus och aldrig skiljas från dem.

Vi vet också att alla tårar ska torkas. Att vi aldrig kommer att behöva vara sorgsna eller rädda mer.

Jag har en liten son därhemma som har börjat fundera på vad det innebär att dö.

– Mamma, frågade han en dag, hur länge måste jag ligga i graven innan jag kommer till himlen?

Han var märkbart bekymrad.

– Nej vännen, sa jag, du behöver inte ligga i graven alls. Du kommer till himlen pang, på en gång, när du dör.

Jag vet inte om svaret var teologiskt hållbart, men han var märkbart lättad.

Bägaren är Jesus.

Katolikerna tror på något som kallas transsubstantiationsläran. Så här formuleras den i katolska kyrkans katekes: ”Genom konsekrationen sker transsubstantiationen, väsensförvandlingen, av bröd och vin till Kristi kropp och blod. Under de konsekrerade gestalterna av bröd och vin är Kristus själv, levande och ärorik, närvarande på ett sant, verkligt och substantiellt eller väsensmässigt sätt, hans kropp och blod är närvarande, tillsammans med hans själ och gudom.”

Det låter komplicerat, men det handlar om att vinets väsen förändras när vinet blir nattvardsvin. Det smakar som vin, det doftar som vin, men det är inte vin. Det är Jesus.

Plötsligt, vid nattvardsbordet, är Jesus där, i kropp, i själ, i gudom. Han är där på precis samma sätt som han var med lärjungarna i den där salen på övre våningen då de skulle fira det osyra-brödet högtid: den judiska påsken.

Vi lutheraner tror inte att det sker så konkret. Vi tänker oss det mer symboliskt. Själv har jag svårt att se skillnaden. Jesus dog på korset för över 2000 år sedan. Men för att han dog är han här, alltid.

Också det vi är räddast för, döden, är liv. En port in till än mer liv. Att lyfta nattvardsbägaren till sina läppar och dricka är att minnas det.

STEN

En sten är ett mindre, löst stycke fast geologiskt material av bergart. Vid en diameter under 20 mm talar man om grus, men avgränsningen uppåt är mera osäker. I princip kan en sten vara stor som ett berg, om den bara uppfyller kravet om att vara tydligt avskild från berggrunden. Mycket stora stenar kallas ofta monoliter.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Som barn och tonåring älskade jag att plocka stenar och förvara dem i glasburkar. Jag sökte skrovliga och släta, i många olika färger. En len och rund sten som var röd med gröna prickar var min favorit. Jag tyckte om att stenarna på något sätt var tysta och tåliga. De har funnits länge före mig och kommer att finnas länge efter mig, utan någons skrytsamhet över sin erfarenhet. Ändå den där lilla förhoppningen om att de har förmågan att avslöja allt de sett och lärt vid precis rätt tillfälle, ”Jag säger er att om de tiger, kommer stenarna att ropa.” (Luk 19:40)

Tiden formar

Jag undrar om Jesus eller någon av lärjungarna plockade upp någon extra vacker sten ibland och strök den mot kinden, för att känna hur slät tiden kan göra det som är hårt och oformligt. Och jag undrar hur ofta de sparkade ut vassa och irriterande småstenar ur sina sandaler, stenar som kanske påminde dem om att de hade gått långt och hade långt kvar.

Grus, småsten, klippor, mäktiga berg – alla varianter ramar in bibelberättelserna med en slags envis trofasthet. Olivberget är ett vackert ord: ”Sedan

gick han ut ur staden och begav sig som vanligt till Olivberget, och lärjungarna följde med.” (Luk 22:39) Berget som en gammal god vän, stadigt och trofast och en plats att söka styrka på inför påskens ofattbara, nakna lidande.

Klipporna rämnade

”Eli, Eli, lema sabachtani?” Min Gud, min Gud, varför har du övergett mig? Den djupaste förtvivlan hos den som känner sig övergiven, glömd och utlämnad. Kanske ingenting ändå spelade någon roll? Var fullbordan och alltings mening bara hans egen villfarelse och förhoppning? Vilken tröst den här sekvensen ger en vanlig, stretande, liten människa år 2014. Också den starkaste kan bli förtvivlad och tvivlande. Livet och döden kan bli för mycket.

Är det orimligt att tänka sig att ”jorden skakade och klipporna rämnade” i dödsögonblicket? (Matt 27:51) Kanske inte. Kanske det var just då, då klipporna rämnade, som stenarna ropade och vittnade om alltings fullbordan, att det finns så mäktiga händelser att de inte går att greppa.

En grav till låns

I bergen höggs också gravar ut. Josef från Arimataia hade förutseende låtit hugga ut en grav åt sig. Den rika och ansedda rådsherren som av rädsla för judarna var

Jesu lärjunge i smyg. Han samlade mod till sig och vågade be om Jesus kropp av Pilatus efter korsfästelsen. Darrade han på stämman när han frågade, eller hade han bestämt sig och blev orädd av all sin beslutsamhet? Josef var beredd att ge upp sin egen sista vilopplats för Jesus, för all tid hade han antagligen tänkt. Men det blev en grav till låns. Knappt använd innan den blev tom, ingen evig vila. Mycket kvar att uträtta.

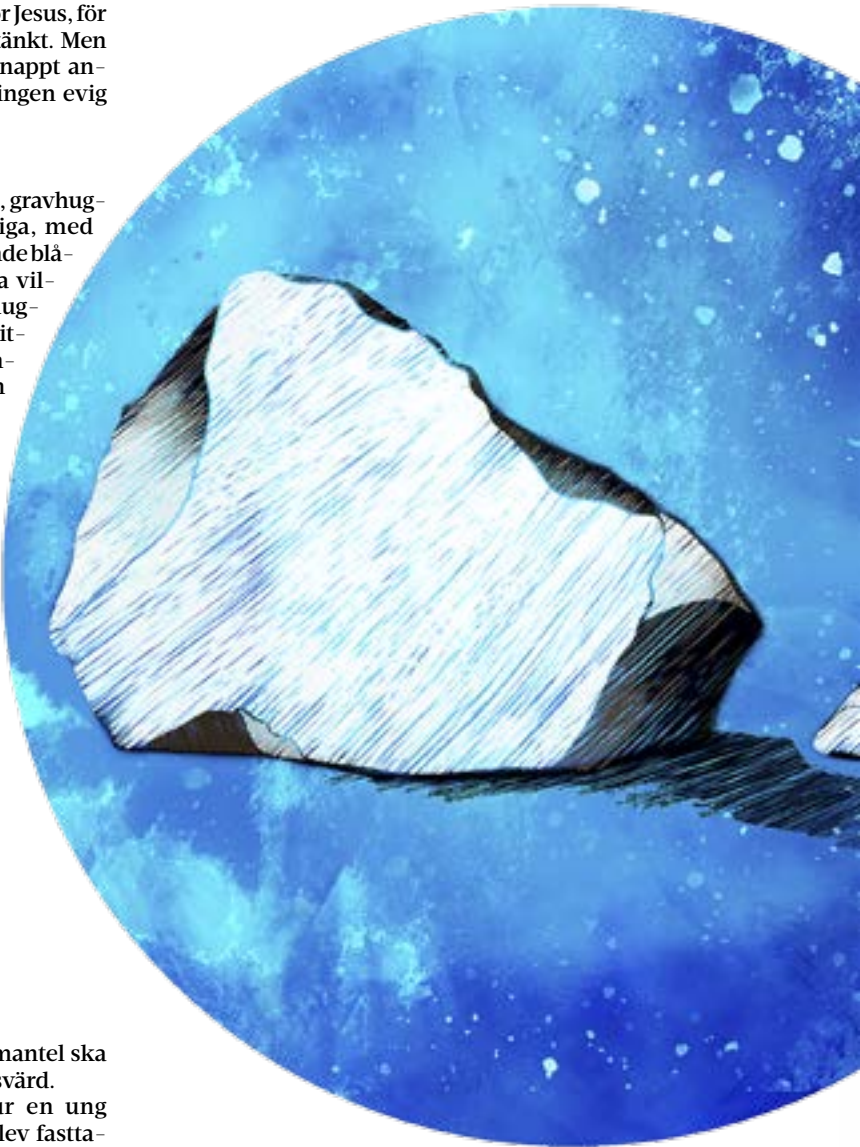
I sitt anletes svett

Och så hårt de måste ha slitit, gravhugarna. Svettiga och dammiga, med värkande ryggar och ömmande blåsor i händerna. Fick de veta vilken historisk grav de hade huggit ut? Och hur lyckades de hitta och forma ett lämpligt stenblock för gravöppningen? Om stenen står det att ”den var mycket stor”. (Mark 16:4)

En sten som försegldes och en grav som vakta- des för att lärjungarna inte skulle föra bort Jesus kropp. Men inga förseglingar räckte för det som sedan skulle hända.

Jag kan bara ana tystnaden och friden som mötte dem som gick in i den tomma graven. Ett

svalt rum, avskilt och ändå mitt i dramat. Ett rum där alla ljud blir dämpade och ofarliga, omhöljda av berget. Endast tomma linnebindlar och en hoprullad huvudduk kvar medan gryningen utanför blir ljusare och ljusare.

TYG

Tyg är en dukvara av textil som är avsedd att användas till kläder, möbelklädsel, sängkläder, gardiner, handdukar, tält, segel med mera. Ett tyg kan vara vävt, stickat, tuftad garnduk eller fiberduk.

TEXT: **JOHAN SANDBERG**

Jag är ingen handarbetsmänniska enligt definitionen som gällde då jag gick i folkskolan på sextiotalet. Då hade flickorna handarbete medan pojkarna höll till i slöjdsalen. I dag kallas handarbete visst textilslöjd och det ämnet har både pojkar och flickor.

Jag minns att jag lyckades brodera en pannlapp i våffeltyg under handarbetslektionerna. Att lära sig att sticka var förbehållet flickorna. Senare i livet försökte en vän lära mig det. Jag lyckades åstadkomma ett helt varv med garntråden runt en sticka. Det tog en god stund, och för att slutföra varvet och få tråden spänd måste jag ta munnen till hjälp.

Men även om jag varken kan tillverka tyg eller tillverka något av tyg har jag en relation till tyg. Det har väl alla. Det är ju tyg som håller mig varm och torr och gör nattens vila så skön. Jag har mina favoritplagg som jag kan sakna då hustrun ansett dem vara för slitna för användning. Då kan hon ha klippt dem till mattor eller gett till svärmor som klippt dem i frimärksstora bitar som hon gjort till sängöverkast i lapptechnik.

För snart tvåtusen år sedan gick tyget nästan bokstavligen som en röd tråd genom påskens händelser i Jerusalem. Det figurerar i form av kläder, dukar, linnebindlar och som förlåten i templet.

Det lindas, det går i bitar, man kastar lott om det och det kläs av och på. Gemensamt är kanske att det döljer något som ska avslöjas.

Det symboliskt viktigaste avslöjandet är att det öppnar vägen till Gud för oss. Då Jesus dör rämnar förlåten uppifrån och ner. Förlåten dolde det allra heligaste, det vill säga platsen där Gud

var närvarande i templet. Dit hade bara översteprästen tillträde en gång om året. Efter att förlåten rämnade behövs inte längre någon överstepräst för att visa ha tillgång till Guds närvaro.

Förlåten var inte vilken gardin som helst. Historikern Josephus berättar att förlåten kan ha varit upp till tio centimeter tjock, så tjock att hästar inte kunde slita den i stycken.

En intressant detalj är också att den rämnar uppifrån. Det är Gud själv som griper in.

En rangordning enligt hur många evangelier som nämner tyg under påsken toppas listan inte av förlåten. Johannes nämner den inte. Endast två händelser under påsken nämns i samtliga fyra evangelier. Att Josef från Arimataia tog hand om Jesu kropp och svepte in den i nytt och rent linnetyg nämns av alla fyra. Alla berättar också om att kvinnorna mötte vitklädda män eller änglar när de besökte graven efter påsken.

I graven var linnebindlarna som Josef med hjälp av Nikodemus lindat runt Jesu kropp det enda som fanns kvar i graven efter att Jesus uppstått. För övrigt var graven tom. Diskussionen om de här linnebindlarna finns bevarade i Turin än i dag eller om de är av senare tillverkning tar jag inte ställning till. Fokus ska inte ligga på relikerna utan på Jesus.

Under påskmåltiden tar Jesus av sin mantel och binder en linneduk runt sig när han tvättar lärjungarnas fötter. Med linneduken torkar han sedan deras fötter. Under samma måltid påminner Jesus sina lärjungar om att de inte saknade något då han sände ut dem utan börs och sandaler. Nu ger han dem nya direktiv. Den här gången ska de ta både börs och sandaler. Och den som in-

te har något svärd men en mantel ska sälja manteln och köpa ett svärd.

Markus berättar om hur en ung man, sannolikt han själv, blev fasttagen i Getsemane tillsammans med Jesus. Men han lyckades fly naken genom att ta sig ur sin linneskjorta.

Översteprästen rev sönder sina kläder då Jesus sade sig vara Messias, Guds son. Judarna rev upp livklädnaden någon decimeter på framsidan som ett tecken på djup sorg. När Hans Marklund, pastor i Korskyrkan i Alingsås i Sverige, fick höra nyheten att Ulf och Birgitta Ekman konverterat till katolicismen var han redo att predika. Han tog sin kavaj och rev den mitt itu, som en profetisk handling i djup sorg.

Jesus får en röd mantel och en törnekrona när han hänas av soldaterna. Manteln tar de sedan av honom och klär honom i hans egna kläder inför vandringen till Golgata. Vid korset delade de hans kläder mellan sig och kastade lott om livklädnaden som var vävd i ett enda stycke.

När Petrus ser den uppståndne Jesus på stranden är han i sin fiskebåt. Men han kastar av sig kläderna och hoppar i sjön för att komma fortare fram till Jesus.

SPIK

Spik eller nagel är en metallstav där ena ändan är spetsig och den andra försedd med ett större eller mindre huvud (skalle). Spikens tvärsnitt är oftast fyrkantigt men kan även vara runt. Vissa tillämpningar kräver extra motstånd mot utdragning och då är spiken försedd med hullingar eller är spiralvriden. Spik används för att sammanfoga eller nagla fast, trä mot trä eller andra material mot trä.

TEXT: MAY WIKSTRÖM

Spiken är det som skiljer dig från smärtan. Spiken är det som förenar dig med smärtan.

Hänger.

Smärta. Lungorna pressas samman av kroppens egen tyngd, fastnaglade armar kan inte dämpa fallet nedåt. Spiken sitter där, men ännu är det inte tid att sätta tyngden på den. Väntar. Håller andan. Det spränger och bultar, svartnar. Väntar på spiken. Den finns där, ständigt i dig.

Så, ingen hade väl sagt att det skulle vara lätt, ju? Att du skulle kunna andas fritt, ju? Hur hela världen skulle lägga sig över din bröstkorg. Visste du inte? Visste du? Vad ett kall som ditt kostar? Det svartnar. Det är dags. Spiken.

Stöder.

Smärta. Lungorna vidgas, trycket över bröstet lättar. Kippar efter andan. Syret flödar in. Kroppsvikten balanserar på det främmande föremål som drivits in genom foten. Det går att andas, en kort flämtande stund. Så väller smärtan in när nerverna reagerar på spiken, i foten, i händerna, den ändrade ställningen fungerar just så som romerska plågo-

ingenjörer räknat ut.

Rusar tillbaka i tiden. Under Simeons välsignande händer. Men den gamles blick borrar sig in i moderns. "Ja, också genom din själ ska ett svärd gå." Det främmande stålet har drivits in i deras kroppar, hennes och hans. Hela livet har det väntat. Tills nu.

Hänger.

Smärta. Nervbanorna brinner i armar och ben. Släpper taget. För en stund känns lättnaden. Ignorerar hur bröstkorgen pressas ur, stöts tom. Ignorerar hur det svartnar lite ... svartnar mycket. Tvungen att ...

Stöder.

Smärta. Den skränar genom venerna. Vad trodde du att du var? Vem trodde du att du var? Bättre? Mer? Avskild? Måhända, helig? Ha! Du kommer aldrig att lyckas.

Trodde du att du skilde dig från andra? Här får du det som skiljer dig: Spiken.

Någonstans ur töcknet: "Så hjälp dig nu om du är Guds son! Sig själv kan han inte hjälpa!"

Varför har du övergivit mig.

Hänger.

Smärta. Släpper taget. Andas. Andas inte.

BLOD

Blod är den vätska som cirkulerar i djurs och människors blodådror (blodkärl). Blodet pumpas runt i kroppen av hjärtat. Det går från hjärtat till lungorna för syresättning, tillbaka till hjärtat och sedan ut till kroppens vävnader. Ibland betraktas blodet självt som en flytande vävnad. Kvinnor har ungefär 4-5 liter blod och män 5-6 liter.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD

Blodet lyser rött genom passionsberättelsen, som ljusets sken filtrerat genom stängda ögonlock. Det är blodet som strömmar ur hans sida, blandat med vatten när soldaterna på Golgata sticker sin lans i honom. Det är blodet som rinner längs hans ansikte när törnekronans taggar genomborrar huden, blodet som gör rännilar längs handleder och fötter efter spikarna.

Blodets röda färg är dramatisk och symbolisk, kanske för att stora mängder blod skrämmar oss och påminner om fara för livet. Där blodet plötsligt strömmar har något hänt med kroppens gräns mot omvärlden. Något har öppnat sig och låter sig inte göras ogjort i en handvändning.

När jag sluter ögonen kan fantasin spela upp scenerna som en film bakom de röda ögonlocken. Hur blodet dunkar fram en puls i öronen hos åskådarna som ser honom iföras den purpurroda manteln, dendyrbart röda. Kungamanteln som fläckas mörk av blod. Hur blodet bultar av skräck, hur det bultar av upphetsning hos dem som ropar *Korsfäst!*. Hur manteln fladdrar röd när han faller omkull, när han dignar under slagen.

Blodet som bär livet i sig blir så ofta en symbol för döden. Blodspengar som Judas fått för att förråda Jesus, blodspengarna som han kastade ifrån sig när insikten fick dem att bränna i hans händer. Som om de vore fläckade av osynligt men hettande blod. Så vill inte heller templets herrar ha blodspengarna i templets skattkista. De-

ras ögon ser en röd hinna över silvrets glänsande yta.

Pilatus ber om en balja vatten och sköljer sina händer. Hans skuld, det imaginära blodet, ser han det flyta bort som ljusröda strimmor i vattnet? För honom är det här kanske bara ännu en konflikt bland det folk han satts att styra över. Han vill inte bli inblandad, tycker att det är judarna som dömt Jesus, i ilskan över att han kallat sig Guds son. Pilatus själv har en annan position än de skanderande människorna framför honom, han tar sig en annan position. Han ställer sig över dem och tvär sina händer, deklarerar att han ingen skuld har i detta, deklarerar att han inte har den dömdes blod på sina händer. Retoriken klingar bekant även om dagens maktavare sällan tar fram tvättbaljan för att markera den oskyldighet de talar om.

En påskmåltid med blandade känslor, ett bröd som bryts som hans kropp ska brytas. Vinet som delas utan att de närvarande kan förstå vad det innebär att det kallas hans blod.

Alla är, alla mil mellan mig och mitt eget hjärtas slag och hjärtslagen vid påskmåltiden. Vi står på var sin sida om nattvardsmysteriet, ändå kan blickarna inte mötas över bågaren med vin, bågaren med blod. Hjälper det att vi haft 2 000 år på oss att begrunda det, att teoretisera och praktisera det?

Jag är på taizémässa med mina vänner. Vi delar en gemenskap som kanske är besläktad med den gemenskap lärjungarna delade. Nattvardsbrödet har jag bakat själv kvällen innan mässan. Ytan har formats av mina fingrar, ändå förklaras mysteriet inte när jag doppar brödet i vinet – men när jag blundar kan jag se framför mig hur det bröd jag doppar i vinet hänger ihop med alla andra brödbitar som doppats i vinet medan handens rörelse fått sinnet att tänka på de tolv som fick höra att vinet var hans blod.

ELLIPS

Fredsteologi

Den som undersöker den kristna kyrkans historia kommer inte att hitta någon enhetlig syn på krig och annat väpnat våld. Under kyrkans första 300 år var de kristna radikalpacifister, men ju närmare makten och ansvaret för nationen de kom desto mer benägna var de att anse det rimligt att använda våld i vissa lägen.

Boken *Fred är vägen till fred* (Marcus Förlag 2013) är ett försök att lämna tron på det rättfärdiga kriget. I första halvan av boken redogör ärkebiskop emeritus **KG Hammar** för sin tro på att aktivt ickevåld är den enda trovärdiga vägen i alla konflikter och alla relationer. Den andra halvan består av sex reflektioner om fredsbyggandets praktik, skrivna av bland andra generalsekreteraren för Kristna Fredsrörelsen **Sofia Walian** och professorn i Teknik och social förändring **Lars Ingelstam**.

Den senare skriver att kyrkan, inte minst av sina medlemmar, anklagats för att vara alltför följsam mot tidsandan och politiska strömningar och lika ofta sen att förstå tecken i tiden och förhålla sig till samhällsutvecklingen. "Under mycket lång tid har det varit möjligt att tala om kriget som något ädelt: ett ärofullt projekt för nationen och ett nyttigt stålbad för krigaren. För 100 år sedan var sådana tankar fortfarande gångbara. Nu har de tappat all trovärdighet."

Texterna som nu för första gången ges ut i bokformat fungerade som Svenska kyrkans förberedelse- och samtalssdokument inför Kyrkornas världsråds generalförsamling i Busan 2013.

Är då en värld utan krig verkligen en hållbar vision? Läs boken, och döm själv.

CHRISTA MICKELSSON

Tradition och fantasi färgar Noaberättelse

NOAH. I storfilmen om Noa bygger jättar av sten arken, människorna på arken hotas av en inkräktare och Noas söner förbjuds att få barn. Exegeten Lotta Valve har sett filmen och reder ut på vilka sätt den skiljer sig från berättelsen om Noa i Första Moseboken 6–10.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

I filmen levde fallna änglar i form av stenjättar på jorden. De hjälpte Noa att bygga arken och försvarade Noas familj från anfall utifrån. Nämns det i Bibeln?

– Man tycks ha kombinerat två olika väsen i dessa filmens stenjättar. Deras bakgrund kan i varje fall hittas i 1 Mos 6:1–4. Där berättas det om fallna änglar som fick barn med människodöttrar, och dessa barn var jättar. I filmen kallas stenjättarna både "Watchers" och "Giants", vilket tyder på att de är ett slags hybrid mellan dessa änglar och jättar som omnämns i 1 Mos 6, förklarar **Lotta Valve**, som är doktorand i Gamla testamentets exegetik och undervisar vid Åbo Akademi.

– Enligt 1 Mos hjälpte de nog inte Noa, och de var definitivt inte av sten. Men att läsa in jättarna i berättelsen är egentligen ganska fyndigt och påminner om de exegetiska tekniker som redan antikens uttolkare tillämpade på Bibelns text. Man har uppenbarligen velat se något slags koherens i hela 1 Mos 6 och resonerat som så att jättarna måste ha något samband med eller roll i det som följer i berättelsen. Det finns faktiskt sådana tidiga judiska traditioner som spekulerar kring att Noa själv skulle ha varit en av dessa jättar, uppenbarligen just på grund av den antagna logiken i berättelsen.

Materialet till arken får filmens Noa genom att plantera ett magiskt frö som kommer

från den första trädgården Eden. Vad tycker du om det?

– Jag tyckte egentligen att det var ganska onödigt. Det fanns troligtvis med i filmen endast för effekts skull. Det finns annars många olika legender om paradiset träd. Det kanske mest välkända i kristnas sammanhang är att Kristi kors tillverkades av det.

Regissören Darren Aronofsky introducerar ämnet zohar, ett slags råvara med magiska krafter finns på jorden och som ondskans män har tömt jorden på. Nämns zohar i Bibeln?

– Den här detaljen fick mig att gapskratta. Här påminns man ju nästan om detaljer i Indiana Jones-filmer. Zohar betyder ju "glans" i Gamla testamentet (t.ex. Hesekiel 8:2), men i senare judisk kabbala blir ordet namnet på riktningens viktigaste bok, och termen får därigenom en mystisk prägel över sig.

I filmen är Noas farfar Metusela samtida med Noa och bor ensam i en grotta vid ett berg. Han har magiska krafter och använder hallucinogener. Vad vet vi om Bibelns Metusela?

– Det fanns en intressant diskussion i filmen mellan Noa och hans hustru om huruvida Metusela fortfarande lever. Det kan mycket väl hända att man här faktiskt alluderar till två olika traditioner om Metuselas livstid: den i den hebreiska masoretiska texten och den

i den grekiska Septuaginta-versionen. Enligt Septuaginta-traditionen borde Metusela fortfarande ha levt då floden kom, och i filmen dränks han ju någorlunda frivilligt av vattnet. Den här detaljen tyckte jag var mycket intressant. De magiska krafterna och hallucinogenerna är påhitt som påminner mera om gestalter i böcker och filmer i fantasygenren. Att Metusela bor i en grotta påminner aningen om profeten Elia, medan hans utseende kanske mest liknar "den Gamle" (Daniel 7). Den judiska apokalyptiken, till vilken Daniels bok hör har starkt påverkat just fantasylitteraturen.

I filmen nekar Noa sina söner Ham och Jafet att ta med hustrur till arken. Varför?

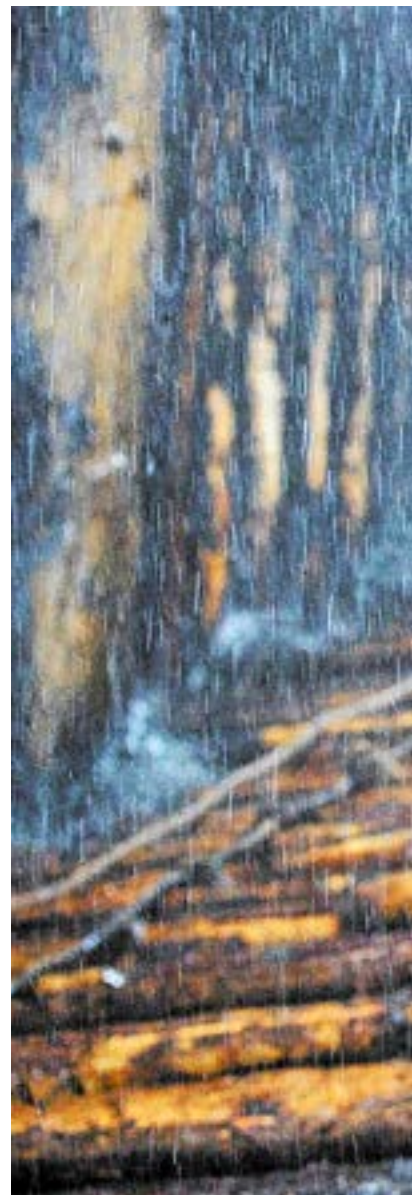
– Enligt 1 Mos 7:13 hade alla Noas tre söner hustrur med sig. I filmen har man velat skildra en förtvivlad Noa som tror att hans uppgift endast var att rädda djuren, medan människosläktet får gå under.

Sems kvinna/hustru var ofruktbar men kunde bli gravid efter att Noas farfar Metusela välsignat henne. Hur ser du på den detaljen?

– Det finns inte alls med i 1 Mos, men själva temat att en ofruktbar kvinna mirakulöst blir gravid är ett ofta återkommande tema i Bibeln (1 Mos 18; 30; Domarboken 13; 1 Samuelsboken 1; 2 Kungaboken 4; Lukas 1).

Sems hustru får tvillingflickor på arken. Noa är övertygad om att syftet med arken är att förgöra mänskligheten. Vad tycker du om att filmens Noa beslutar sig för att döda Sems barn vid födseln, eftersom han är övertygad om att Gud vill utplåna mänskligheten?

– Detaljen finns inte med i 1 Mos. Man har helt klart velat presentera Noa som ett slags hybrid mellan Noa och Abraham. Man anspelar på berättelsen om Abraham och Isak (1 Mos 22) och

RUSSELL CROWE spelar Noa i Darren Aronofskys filmatisering av syndafloden.

Varning för grekisk filosofi

BOK

Kyrkofäder, mystiker och evangelium.

Författare: Christer Svensson.
Förlag: XP-Media.

Christer Svensson har skrivit en bok i vilken han försöker sig på en djupgående

och kritisk analys av mystiska tankegångar i kristen tradition. Han är oroad över att kristet språkbruk tagit alltför starka influenser av grekisk filosofi. Han verkar se det som att grekisk filosofi försätligt nästlade in sig redan bland en del av kyrkofäderna under de första århundradena. Detta mystiska språkbruk har på nytt blivit aktuellt genom popu-

lära kristna författare i dag, skribenter som **Peter Hall-dorf**, **Martin Lönnebo** och **Wilfrid Stinissen**.

Frågorna som föds för Svensson är: Bor Gud innerst inne i varje människa? Står den verkliga Gudens att finna bortom alla ord och bilder? Behöver den kristna kärleken målas med både det bibliska begreppet agape och den grekiska storheten eros? Det här är givetvis ett oerhört kvistigt och snå-

rigt tema att behandla i en bok. Om jag har förstått Svensson rätt så har evangeliet förvanskats i de fall då man låter kristen mystik influerad av grekiska kyrkofäder ta överhanden. Vår samtid är positivt inställd till mystik och enligt en del religionsvetare går vår tids kristna tro och gudsbild i en alltmer mystisk riktning.

Det är givetvis en berättigad oro att fråga sig vad frälsningen består i, ifall Gud

ändå finns i oss alla oberoende vad vi tror på.

Men det är nog inte bara Halldorf eller kyrkofäder som är skyldiga till denna förvirring. Redan **Paulus** sade i sitt tal till Atenarna: "I honom (Gud) är det som vi lever och är till." Ett uttalande som kan tolkas som på gränsen till panteistiskt. Att hitta den rena kristna läran i Skriften kan redan det bli ett rätt så övermåttigt äventyr.

TOMAS VON MARTENS

får den vägen mera psykologiskt djup och berättelsemässig spänning i filmen.

Hur reagerade du på arkens inkräktare Tubal-Kain, Kains ättling, som allierar sig med Ham?

– Detaljen att Tubal-Kain hade velat komma med i arken får inte stöd från berättelsen i 1 Mos. Men om man som läsare jämför traditionerna i 1 Mos 4:17–22 och 1 Mos 5:3–29 torde man se att någonting nu är konstigt, att det uppenbarligen finns dubbla traditioner om samma personer. Därför har man säkert kunnat resonera som så att Tubal-Kain var samtida med Noa och kanske något slags småkusin. Att Tubal-Kain allierar sig med Noas son Ham är bara en fyndig psykologisk detalj som understryker Hams besvikelse på sin far och förklarar Noas förbannelse över Kanaan i 1 Mos 9:25. Men det i sin tur är en detalj som inte helt direkt finns med i filmen.

Vart tror du att tanken om ett förbund mellan Noa och Gud, omvändelse och förlåtelse, försvann i filmen?

– Förbundstanken finns inte direkt med, men regnbågen visar sig i slutet, och det finns ett hoppets perspektiv där. Noas omvändelse i filmen var just den att han förstod att hans uppgift var att välsigna tvillingflickorna och inte döda dem.

Då arken strandar isolerar sig Noa från sin familj och anklagar sig själv för att ha svikit Gud då mänskligheten fått en fortsättning i och med Sems döttrar.

– Jag tycker att också den här detaljen på sätt och vis var fyndig. Man har velat hitta något samband med Noas drickande (1 Mos 9:20–) och den föregående berättelsen, och man har resonerat så att Noa dränkte sin sorg i vinet eftersom han var så besviken över

sitt ”misslyckande”. Men det finns förstås inget direkt stöd i 1 Mos för en sådan tolkning.

Ham lämnar sin familj och går sina egna vägar efter att vattnet sjunkit undan.

– Noa förbannar Hams ättling Kanaan enligt 1 Mos 9:25, och sålunda överensstämmer lösningen med det psykologiska dramat som man har utvecklat under filmen. Men i 1 Mos 10 redogör man för också Hams efterkommande.

Finns det något väsentligt i den bibliska berättelsen som fattas i filmen?

– Man har, antagligen helt avsiktligt, omkullkastat tanken om köttätande versus vegetarism. I 1 Mos (9:3) blir ju människor köttätande först efter floden, medan i filmen vill vegetarianen Noa rädda djuren från den köttätande Tubal-Kain och hans gelikar.

Vilka är dina tankar efter att ha sett filmen?

– Som exeget och forskare i Gamla testamentets receptionshistoria njöt jag mycket av många detaljer, eftersom jag förstod hur de hade kommit till. Men annars tyckte jag att det fanns lite för mycket av allt i filmen, och att den därför sist och slutligen saknade psykologiskt djup.

Att se på Jesus utan glasögon

BOK

Jesus helt enkelt

Författare: Tom Wright
Förlag: Libris

Har vi en snedvriden bild av vad Jesus kom för att göra? Filtreerar vi Bibeln genom vår egen tid och kultur så att sanningen blir suddig? Har olika kristna traditioner stjälpit mera än hjälpt oss förstå?

Att svaret på dessa frågor är ja tycker åtminstone **Tom Wright**, tidigare biskop i anglikanska kyrkan och numera professor vid St. Andrews universitet. *Jesus helt enkelt* är en omfattande argumentering för en, som pärmen lovar, ”ny bild” av vem Jesus var (och är).

Wright verkar van att debatteras med både skeptiker och traditionella kristna, och båda får sig här en släng av slev. Greppet är intressant delvis för att dessa grupper sällan läser samma böcker: här blir de konfronterade i ungefär lika hög grad.

Jesus helt enkelt belyser grundligt Jesu person från alla vinklar. Vad var motiveringarna och tankarna bakom det han sade och gjorde? Jag har sällan läst en så utforskande analys, och all heder till Wright för ett teologiskt väl underbyggt arbete.

Wright talar om traditioner som förblindar och det är inte utan att jag själv undrar om jag sitter lite i kläm här, med min nordiska frikyrkobakgrund. Kanske är det vanligare i andra kyrkotraditioner att ignorera Gamla testamentet och Jesu uppgift som Israels Messias, eftersom Wright be-

tonar det som om vi aldrig hört det förr? För all del: det tål upprepas att vi är ”den inympade grenen” på olivträdet som är judendomen (Rom. 11:18), men jag har den uppfattningen att uppskattningen för våra rötter är ganska utbredd i kristenheten i dag. Kanske är det inte så? Wright lyfter i alla fall fram rollen som Messias som helt central för Jesu person och gärning, och belyser det ytterligare i en historik över messiasboppet i den judiska tron.

Det andra stora temat som Wright dyker djupt i är Guds rike. Vad är det? Hur ser det ut? Han har invändningar mot synen att Jesus huvudsakligen kom för att rädda oss till himlen. I stället påpekar han att Guds rike, till följd av Jesu ”program”, redan införts här på jorden. Som troende är vi delaktiga av det här och nu, även om vissa saker ännu väntar på sin fullbordan. Här framförs också intressanta tankar om himlen och jorden som två delar av samma rike, närmare varandra än vi kanske tror.

Den Jesus som framträder på dessa sidor är en helguten person – Messias, uppfyllaren av profetior, kungen som kommit och intagit sin tron. Vägen in i framtiden går via korset. Jesus är brobyggaren som på samma gång förkroppsligar det judiska folkets, och hela världens, hopp.

En ”helt ny bild”? Nja. Det är nog att lova för mycket. Men för den som upplever sig se suddigt och vill göra en tidsresa till det första århundradet kommer bilden åtminstone att framstå i betydligt klarare dager.

■ JOANNA NYLUND

TOM WRIGHT opponerar sig mot tanken att Jesus huvudsakliga uppgift skulle ha varit att rädda oss till himlen.

FOTO: LIBRIS FÖRLAG

”Man har uppenbarligen velat se något slags koherens och tänkt att jättarna måste ha något samband med eller roll i det som följer i berättelsen.”

NYTRYCK!

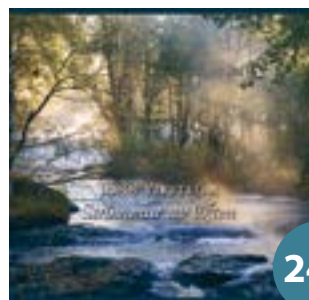
Två klassiska favoriter finns nu i nytryck!

22⁸⁰

Monica Vikström-Jokela
Helgdagsboken

Barnens eget kyrkoår
Den här vackra och praktiska boken slår upp fönstren till den rika tradition som kyrkoåret erbjuder. Böner och berättelser att använda i hem, daghem, skola eller klubbar. Inb. 136 sidor

24⁹⁰

John Vikström
Strömmar av löften

Löfterna i Bibeln är som en frisk ström med livgivande vatten. I de meditativa texterna skriver ärkebiskop emeritus John Vikström om hoppet och om modet att vandra mot framtiden. Inb. 64 sidor

Konstruerat av **BRILL-MARI ANDIFOLK**

				RESMAL FÖR PAULUS Aps 20:2	DEL AV KRONA	KVINNA I ATHEN Aps 17:34	GAMMAL SKATT	HISS	NEDER- LÄNDSK STAD	FÖRMÄR	OGIN	BARA
										DOSA JÄRNEK		
							TRÄ- INNA					
											FISK PLUGG	
							ITU OFREDE		FLICK- NAMN ÄNSIKTS- VÄTEN			
								SJUK- DOM			KARP- FISK	GANSKA LÅNGSAM
EN KRIST- TEN I ROM Rom 16:5		HÄR FÖR EVIGT Hebr 5:6	YMNIG APA	KÄKA	AME- RIKA	GRUSIG	STAD Luk 7:8	PÅ FOT		RAKELS SYSTEM 1 Mörk AV- GRIPARE		
							STRID PAPPA SOM RESER	MÄKTA			LARS OÄHL GEMEN- SKAP	
DÄR FINNS BAGDAD				PSALM FÄRJA Ps 50:1 LYFTADE VÄNGBER			STAD Mat 2:23	ORDNA ÄR VAL AULTID GÅR EMT FLICKA				
SENT VI SÄH OBJEK GÅ NÄR				LIVJUNG I DAMASKUS Aps 9:10 GÅR EMT I SKRÄM				KLOCKA	GRÄ- KALL			
			JAPANSK POLITIKEN VOKALIS ÄNDRING		BOGSEJA PLÄD		SÖNDER BALT	DIT HADE APOLLOS KOMMIT Aps 18:24	TRAPPOR		TITAN	
							INTE ÄNNU			ASTRO- NOMISKA ENHETEN FÖRH AV VARA	SUGGA BARA PÅ BOK	
STEN- TRYCK	30/7		HAL REPA- RERA				SLÄPA ÄDEL- STEN 2 Mörk	INTE FÄLSKE	NYA KARÖ- LINJKA SJUNDRING			SIFFROR
KNYCKA					TENN	SORT ABELS MOR		HÄNDER UTSLAG- PLÅG I GOLF		YTTREDE PAPPL- GOJA		MÄRR
				LEJON AMERI- CIUM			HAR KATT TURE BYLOCK			ARS PALLA- DIUM		
HÄRD HUSET					H ₂ O				GLADA ÄNKAN			
BMA 2014	1. GÅR PL OLIMPIA TIONEN EFTER... Juli. x. 14				AVSKY		DÄR BOTA DES EN SJUKMAN EL 5:1-10				FALK- MAN	

[illegible]

UR EVANGELIET

”När Jesus ha-
de fått det su-
ra vinet, sade han:
'det är fullbor-
dat'. Och han böj-
de ner sitt huvud
och överlämnade
sin ande.”
Läs mera i
Joh. 19:16–30

OM HELGEN

Kyrkoårets smärtpunkt

Långfredagen firas till minne av Jesu lidande och död, och i många kyrkor håller man en andakt vid Je-
su dödsstund, klockan 15. Redan vid skärtorsdagens
mässa plockar man bort dekorationerna från altaret
och klär det i en svart duk för att förbereda inför lång-
fredagen.

Långfredagen är kyrkoårets smärtpunkt. Den på-
minner oss om att Gud levde som människa bland
oss människor och om att han var tvungen att dö en
smärtsam död.

RUNT KNUTEN

”Äggjakt för hela
familjen!”

Närpes församlings-
hem sö 20.4 kl 13–16.

Du är hjärtligt välkommen till
KRAN r.f.:s
vårseminarium med temat:

Finlandssvensk i fängelset

Föreläsare: Fängelsemissionär Markku Vehkaoja från
Finlands svenska fängelsemission

Tid: 29.4.2014 kl. 13–15

Plats: Balders lilla sal i Helsingfors, Alexandersgatan 12
Tillfälle till diskussion i samband med föreläsningen

Kaffeservering!

Vänligen anmäl dig per e-post till: kran@kran.fi

Arrangör: KRAN r.f. i samarbete med Svenska studiecatedralen

INSIDAN

Ansvarig redaktör:

Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN MONICA HEIKEL-NYBERG

Döden besegrad

”BESEGRA DÖDEN gör du när du dör/Och endast när du dör.”

Så sjunger Jesus i musikalen Jesus Christ Superstar, och
orden blir kvar i mitt hjärta. För att besegra döden mås-
te Jesus våga möta den, på riktigt. Den död som handlar
om smärta, inte i teorin eller som ett slags manlighets-
prov, utan reell smärta som sticker och bränner i musk-
ler och nervändor. Och inte bara smärtan, utan också
förnedringen, maktlösheten och uppgivenheten. Att bli
avklädd inte bara sin värdighet och sin fysiska hälsa ut-
an till slut också hela kontrollen över livet, ända ned till
de enkla kroppsfunktionerna.

Döden. Den måste också jag igenom, liksom du och
alla andra. Vare sig det sker snabbt eller långsamt, ge-
nom yttre våld eller som ett långsamt avklädande, steg
för steg, genom minnessjukdomar eller fysisk sjukdom.
Mitt liv tar inte slut på annat sätt än genom att jag dör,
slutar att andas, slutar att kämpa emot. Utan att dö kan
ingen av oss veta riktigt om talet om uppståndelse är sant.

Det här är kanske den djupaste orsaken till varför stilla
veckan känns så ängestfull – och varför den för så många
människor blir den starkaste bilden av den kristna tron.
Ängesten inför den egna döden, att till slut bli tvungen att
släppa den krampaktiga kontrollen över den egna tillva-
ron, är något som är lika för både troende och icke-tro-
ende, för vanliga människor och för Gud själv på korset.

Långfredagen talar om maktlöshet och smärta, inte
bara för människorna kring Jesus då och nu, utan för he-
la mänskligheten. Ett rop som stiger ur avgrunden och
ekar genom universum, ett Guds vrål av maktlöshet in-
för den ondska som vi människor visar mot varandra. I
mannen som torteras ihjäl på makthavarnas order lider
inte bara en enskild människa, hela mänsklighetens li-
dande koncentreras i hans förtvivlade rop till den Gud
som övergivit honom. Som i en brännpunkt, där allt
mörker och all smärta för ett ögonblick fokuseras på en
enda punkt, oberoende av tid och rum. Ondskan pro-
jiceras ett ögonblick på Jesu hjärta, för att dö på korset.

Vad som följer efter långfredagen är en ekande tyst-
nad. Ett vakuum där tillvaron håller andan inför den
kamp som sker i det fördolda. Kampen mellan förin-
telse och upprättelse, mellan död och liv. En skälvande
väntan medan påskliljorna drar efter andan för att för-
kunna segraren på den tredje dagen.

Monica Heikel-Nyberg är församlingspstor i Kyrkslättssvenska församling.

#bönetwitter

”Gud, hjälp mig
att leva så att jag
vågar dö en gång.
Bär mig när den
dagen kommer
genom döden in i
livets glädje i ditt
rike. Amen.”

Följ Kyrkpressens
böne-twitter på
sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 53

ANDRA LÄSNINGEN
Hebr. 5:7–10
eller Gal. 6:14

EVANGELIUM
Joh. 19:16–30

Långfredagen. Temat är
”Guds lamm”.

PSALMFÖRSLAG

60, 61, 67, 69.
Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

VECKANS PERSON

**JOSEPHINE
MICKELSSON**

växte upp i Grankul-
la men är numera bosatt
i södra Helsingfors. Hon
har utbildat sig till resto-
nom på Arcada, jobbar
på bank och är passio-
nerad frilansillustratör.

Josephine Mickelsson
gillar New York, har en
förkärlek för gamla ting,
är en stor djurvän. Till fa-
voriträtterna hör skaldjur
och hamburgare.

Hon bloggar på
josephine.ratata.fi

I det här numret och
i tio nummer framö-
ver kommer Josephine
Mickelsson att illustrera
Kyrkpressens betraktel-
setexter.

KALENDERN
17–30.4

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

To 17.4. kl 19.30: Skärtorsdagens
kvällsmässa i kyrkan, Backström,
Lehtonen. Musik av Pargas kyrko-
kör under ledning av Hanna Lehto-
nen samt Johanna Schwela, violin
och Samuli Paavilainen, cello.

Fr 18.4. kl 10: Långfredagens
gudstjänst i kyrkan, Backström,
Lehtonen. Pargas kyrkokör med-
verkar.

Sö 20.4. kl 10: Påskdagens hög-
mässa i kyrkan, Grönqvist, Leh-
tonen. Pargas kyrkokör medverkar.

Må 21.4. kl 14: Högmässa med
konfirmation i kyrkan, Backström,
Grönqvist, Sundell, Lehtonen.

On 23.4. kl 18: St Göransdagens
scoutgudstjänst i kyrkan, Back-
ström, Sundell, Lehtonen.

Sö 27.4. kl 10: Högmässa i kyrkan,
Backström, Ollila. Predikan av Per
Svenfelt.

Nagu kapellförsamling:
On 16.4. kl 18: Passionsandakt i
kyrkan, Granström, Taulio.

To 17.4. kl 15: Skärtorsdagens
tvåspråkiga nattvardsgudstjänst
på Grannas, Granström, Taulio.

Furuboborna hjärtligt välkomna
med! – kl 18: Nattvardsgudstjänst i
kyrkan, Granström, Taulio.

Fr 18.4. kl 11: Långfredagens guds-
tjänst i kyrkan, Granström, Taulio.

Sö 20.4. kl 11: Påskdagens hög-
mässa i kyrkan, Granström, Taulio.

Sö 27.4. kl 11: Psalmgudstjänst i
kyrkan med Birgitta Sarelin.

Korpo kapellförsamling:
To 17.4. kl 14.15: Nattvarndsandakt
på Regnbågen, Killström. – kl 19:
Skärtorsdagens nattvardsguds-
tjänst i Korpo kyrka, Killström,
Granlund.

Fr 18.4. kl : Långfredagens guds-
tjänst i Korpo kyrka, Killström,
Granlund. Korpo sångkör med-
verkar.

Sö 20.4. kl 11: Påskdagens famil-
jegudstjänst i Korpo, Killström,
Granlund. Korpo sångkör och Maj-
sans barnkörer medverkar.

Må 21.4. kl 15: Tvåspråkig guds-
tjänst i Norrskata kyrka, Killström,
Granlund.

Houtskär kapellförsamling:
To 17.4. kl 18: Påskandakt med
nattvard i kyrkan, Heikkilä, Heik-
kilä.

Fr 18.4. kl 11: Långfredagens guds-
tjänst i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.

Sö 20.4. kl 11: Påskdagens guds-
tjänst i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.

Iniö kapellförsamling:
To 17.4. kl 18: Skärtorsdagens
nattvardsgudstjänst i kyrkan,
Vuola.

Fr 18.4. kl 11: Långfredagens guds-
tjänst i kyrkan, Vuola.

Sö 20.4. kl 11: Påskdagens hög-
mässa i kyrkan, Vuola.

Må 21.4. kl 13: Gudstjänst i Aftonro
kl 13, Vuola.

Sö 27.4.: Ingen gudstjänst i Iniö
denna söndag.

ÅBO

to. 17.4.: kl. 14 Mässa, Aurelia . An-
passad även för rörelsehindrade.
Mullo, Forsman.

kl. 19 Mässa, Henrikskyrkan. Öh-
man (pred), Bäck (lit), Danielsson.
Kyrkokören medverkar (dir. Marjo
Danielsson).

fre. 18.4.: kl. 12 Gudstjänst, Mar-
tinskyrkan, Mullo, Danielsson.
Kyrkokören medverkar (dir. Marjo
Danielsson).

kl. 15 Andakt vid Jesu dödsstund,
Skarpskyttekapellet, Mullo, Da-
nielsson.

sö. 20.4.: kl. 12 Högmässa,
Domkyrkan. Westergård (pred),
Öhman (lit), Forsman Danielsson.
Kammarkören Tolvan (dir. Birgitta
Forsman) medverkar.

må. 21.4.: kl. 12 Högmässa med
konfirmation, Domkyrkan. Bäck
(pred), Öhman (lit), Forsman, Da-
nielsson, Romberg.

kl. 16 Mässa, Pikis kyrka. Mullo
(pred), Westergård (lit), Daniels-
son. Kyrkkaffe efter mässan i för-
samlingshemmet. Kyrkbuss (5€/
pers). Start kl 15.20 från Ortodoxa
kyrkan. Körrutt: Kaskisgatan– Ka-
skisvägen– Nylandsvägen– Ko-
ristontie– Pyhän Katariinantie– St
Karins centrum– Voivalantie–
Saaristotie– Nylandsvägen till och
mot Pikis kyrka. Retur samma
rutt i omvänd ordning efter kyrk-
kaffet.

ons. 23.4.: kl. 12 Frukostklub-
ben, Svenska Klubben (Aurag. 1)
Jonathan Westergård ”Bilderna av
judarna under olika tider”.

kl. 13 Café Orchidé, Aurelia (1 vän.)
Vi fortsätter fundera på Filipp-
brevet med Jonathan Westergård.
kl. 18 Veckomässa, Aurelia (1
vän.), Westergård.

lö. 26.4.: kl. 15 ÅSFs barnkörs
konsert (dir. Birgitta Forsman),
Henrikskyrkan. Fritt inträde, pro-
gramblad 10€/st till förmån för
insamlingen Gemensamt Ansvar.

kl. 16 Middag för ensamstående
föräldrar. Gäst: Tove Appelgren.
Anmälningar senast 22.4 per tel.
040–341 74 73 eller mejl carita.
eklund@evl.fi.

sö. 27.4.: kl. 12 Högmässa med
konfirmation, Domkyrkan. Bäck
(pred), Öhman (lit), Forsman,
Danielsson. Kyrktaxi kan beställas
per tel. 040–341 74 58 senast fre.
25.4 kl. 12.

ti. 29.4.: kl. 18 Lovsång och för-
bön, Aurelia (1 vän.)

ons. 30.4.: kl. 13 Café Orchidé,
Aurelia (1 vän.) Birgitta Forsman
berättar om sin resa till Paris.

ÅBO ÄRKESTIFT

BJÖRNEBORG

to 17.4. kl. 10: Påskprocession i
Keski-Pori kyrka, Tapio Hietalahti,
Juhani Romppanen.

fr 18.4. kl. 15: Andakt vid Jesu
dödsstund i Norrmark kyrka,
Jorma Kanerva, Kari Penttinen,
Kristiina Huhtanen, Markku Lahti.

må 21.4. kl. 10: Påskmässa i Teljä
kyrka, Kaisa Huhtala, Jarkko Will-
man, Marko Koskinen.

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

17.4 Skärtorsdagen:

Kvällsmässa i Hammarlands kyrka
kl 19.30.

Ingemar Johansson, Carl Micael
Dan.

18.4 Långfredagen:

Passionsgudstjänst i Hammar-
lands kyrka kl 12.

Ingemar Johansson, Carl Micael
Dan.

20.4 Påskdagen:

Högmässa med konfirmation kl
12.30 i Hammarlands kyrka. Kören
medverkar.

Ingemar Johansson, Carl Micael
Dan.

21.4 Annandag påsk:

Nattvardsgudstjänst Hammargår-
den kl 13.

27.4 Första söndagen efter påsk:

Gudstjänst i Hammarlands kyrka
kl 12.

Mårten Andersson, Carl Micael
Dan.

Kören medverkar.

JOMALA

Skärtorsd. kl. 14: Nattvardsguds-
tjänst i DGH

kl. 19: Nattvardsgudstjänst i kyr-
kan med avklädning av altaret,
Syrén, Erickson, Hansen, S:t Olofs
kyrkokör

Långfred. kl. 11: Passionsguds-
tjänst med början i Tornkyrkan,
Syrén, Hansen, Anna Randelin,
oboe,

kl. 18: J Steiners ”Crucifixion” på
CD, Ålands Oratoriekör

Påskdagen kl. 11: Påskmässa,
Syrén, Erickson, Hansen, S:t Olofs
Kyrkokör, Marcus Gustafsson,
trumpet.

Annandag påsk kl. 13: Gudstjänst
i Önnungebymuseet, Syrén, Han-
sen. Laudamus, Medis fiolgrupp,
Polkan går, Siv Ekström. Kyrkkaffe

On 23.4 kl. 16: Församlingsmid-
dag till förmån för Gemensamt
Ansvar, lotteri, sång och musik.

Anmälan senast 17.4 till kansliet.

Sön 27.4. kl 11: Gudstjänst, Erick-
son, Hansen.

Må 28.4: Ny sorgegrupp startar i
Margaretagården

MARIEHAMN

17.04 Finsk mässa: kl. 18 i S:t

Mårtens, Sirkka Liisa Enqvist, G K,
Linda Söderström – flöjt.

Mässa: kl. 19 i S:t Görans, J-E K, J
D, A L, Carmen Dea Vokalensem-
ble, Zaida Ponthin – violin, Gabriel
Elfberg – cello.

18.04 Gudstjänst: kl. 11 i S:t Gö-
rans kyrka, J-E K, G K, damkören
Magnificat.

Långfredagsmusik: kl. 18 på
Margaretagården, Anna Randelin
– oboe, Linda Söderström – flöjt,
Freda’kören, G K, A L.

19.04 Midnattsmässa: kl. 23 i S:t
Görans kyrka, K D, G K, S:t Mår-
tenskören.

Servering i församlingshemmet.

20.04 Festhögmässa: kl. 11 i

S:t Görans, alla församlingens
präster, J D, A L, Oratoriekören.
Kyrkkaffe.

21.04 Högmässa: kl. 11 i S:t Gö-
rans, G S, G K.

RADIOANDAKTER

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)

To 17.4 Monica Heikel-Nyberg, Grankul-la (repris från 1.4.2012) **Lö** 19.4 8.53 Familjeandakt. Noas ark. Catarina Olin och barn berättar om livet i Noas ark. **Ti** 22.4 Fredrik Portin, Åbo **Ons** 23.4 Fredrik Portin, Åbo **To** 24.4 Fredrik Portin, Åbo **Fre** 25.4 Fredrik Portin, Åbo **Lö** 26.4 8.53 Familjeandakt. Noas ark. Catarina Olin och barn berättar om livet i Noas ark.

VEGA

Må 28.4 Emma Audas, Helsingfors **Ti** 29.4 Markus Linde, Vasa **Ons** 30.4 Jan-Peter Paul, Helsingfors.

Aftonandakt kl. 19.15

VEGA

To 17.4 Ingmar Lindqvist, Esbo **Fre** 18.4 Guds lamm. Textläsare: Jan-Erik Karlström och Hedvig Långbacka. **Lö** 19.4 17.58 Ett ord inför helgen, Vörå kyrka. **Sö** 20.4 Jan-Erik Karlström, Mariehamn **Må** 21.4 Mötet med den uppståndne. Textläsare: Jan-Erik Karlström och Hedvig Långbacka. **Ti** 22.4 Cecilia Forsén, Helsingfors **Ons** 23.4 Cecilia Forsén, Helsingfors **To** 24.4 Cecilia Forsén, Helsingfors **Fre** 25.4 Cecilia Forsén, Hel-

singfors **Lö** 26.4 17.58 Ett ord inför helgen, Jakobstads kyrka. **Sö** 27.4 Leif Erikson, Vasa **Må** 28.4 Sissel Lund-Stenbäck, Esbo (repris från 7.6.2012) **Ti** 29.4 Catharina Englund, Jakobstad (repris från 11.2.2011) **Ons** 30.4 Jockum Krokfors, Jakobstad (repris från 30.4.2010).

23.04 Morgonmässa: kl. 08.30 i S:t Görans, J-E K, A L.
24.04 Torsdagslunch: kl. 12 på Margaretagården. Pris 7€. **27.04 Familjegudstjänst:** kl. 11 i S:t Görans, ”Musiksagan Regnbågen”, Barnkören, kompband, M B, G N, N H, A L. Kyrkkaffe. **Café Existenz:** kl. 18 i S:t Mårtens, K D, J D, servering. **30.04 Morgonmässa:** kl. 08.30 i S:t Görans, M B, G K. **Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.**

SUND-VÄRDÖ

Skärtorsdagen 17.4 kl. 20.00: Nattvardsmässa i Sunds kyrka. Olav Johansson, Benita Muukkonen. **Kl. 20.00:** Nattvardsmässa i Vårdö kyrka. Juanita Fagerholm-Urch, Maria Sjölund. **Långfredagen 18.4 kl. 11.00:** Passionsgudstjänst i Vårdö kyrka. Katarina Gäddnäs, Benita Muukkonen. **Lördag 19.4 kl. 23.00:** Påsknattsmässa i Sunds kyrka. Juanita Fagerholm-Urch, Benita Muukkonen. Kyrkokören medverkar, konfirmanderna går i procession. **Påskdagen 20.4 kl. 11.00:** Högmässa i Vårdö kyrka. Juanita Fagerholm-Urch, Benita Muukkonen, Hannah Nordberg sång. **Annandag påsk 21.4 kl. 13.00:** Påsknattvard på Tallgården i Sund. **Kl. 15.00:** Påsknattvard på Strömsgården i Vårdö. **Söndag 27.4 kl. 11.00:** Gudstjänst i Sunds kyrka. Katarina Gäddnäs, Eva-Helena Hansen. Jomala kyrkokör medverkar. <http://sund-var doforsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

On 16/4 19.00: Passionsandakt i Taklax bönehus. **To 17/4 19.00:** Skärtorsdagens nattvard i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm. **Fre 18/4 11.00:** Långfredagsgudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm. Sång av Kyrkokören **Sö 20/4 11.00:** Påskdagens familjegudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm, sång av Barnkören och söndagsskol- och Kyrkans barntimme-barnen. **Må 21/4 11.00:** Påskannandagsgudstjänst i Molpe bykyrka, Guy Kronqvist, Deseré Granholm. **On 23/4 13.00:** Vänstuga i Församlingshemmet. **On 19.00:** Reseinfo för Ålandsresan i Församlingshemmet. **Sö 27/4 11.00:** Gudstjänst, Cay-Håkan Englund.

KRISTINESTAD

kristinestadssvenskaforsamling.fi
Skärtorsdagens kvällsmässor: to 17.4 kl 19 L:fjärds kyrka, Eklöf, Martikainen, kyrkokören, kl 19.30 Sideby, Saارينen, T.Ingves, kl 19.30 K:stad Nisula, Nilsson, kyrkokören. **Långfredagens gudstjänster:** fr 18.4 kl 10 i L:fjärds kyrka, Eklöf, Martikainen, kyrkokören, kl 10 i Sideby kyrka, Saارينen, Nilsson, kl 12 i K:stads kyrka Saارينen, Nilsson, kyrkokören. **Påskdagens högmässor:** sö 20.4 kl 10 i L:fjärds kyrka, Eklöf, Martikainen, kyrkokören, kl 10 i Sideby kyrka, Saارينen, Nilsson, kl 12 i K:stads kyrka, Eklöf, Nilsson, kyrkokören.

Annandag påsk gudstjänster: må 21.4 kl 10 i Dagsmark bönehus, Saارينen, Martikainen, kl 12 i Påskmark hembygdsgrd, Saارينen Nilsson. **Pensionärssamlingar:** on 23.4 kl 12.30 i L:fjärds förs.hem, gäst minnesskötare Stina Bärlund, to 24.3 kl 11.30 i Sideby kyrka, gäst missionär Rut Åbacka, on 30.4 kl 11.15 i K:stads förs.hem, gäst missionär Rut Åbacka **Karakväll:** to 24.4 kl 19 i K:stads finska förs.hem. Tema Estonia-olyckan. Gäster sjöräddare Jukka Kallio och Ilkka Kärppälä från sjöräddningscentralen. Finskspråkigt. **Församlingsafton:** lö 26.4 kl 19 i K:stads förs.hem, missionär Rut Åbacka, T.Bergman och A.Österback. **Gudstjänst:** sö 27.4 kl 10 i L:fjärd kyrksalen, Saارينen, Martikainen **Högmässa:** sö 27.4 i Skaftung bykyrka, Saارينen, Martikainen **Välgörenhetskonsert:** sö 27.4 kl 18 i K:stads kyrka till förmån för renovering av Sideby kyrka. Kristinestads manskör och damkör samt solister. Gratis buss 16.30 Sideby, 16.40 Skaftung, 16.50 Henriksdal, 17.05 Härkmeri, 17.15 L:fjärd.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi
Närpes
On 16.4 kl 13.30: Nattvard i kyrkan för Arbetscentralen, kyrkkaffe i förs.hemmet. **On 16.4 kl 19:** Aktläsning i kyrkan, Lövdahl, Wikstedt. **To 17.4 kl 19:** Nattvardsgudstjänst i kyrkan, Lövdahl, Jakobsson, Lindén, S:ta Maria församlingskör. **Fr 18.4 kl 12:** Gudstjänst Lövdahl, Lindén. **Sö 20.4 kl 12:** Familjegudstjänst Sundqvist, Lindén, Långkvist, Glad Ton. **Sö 20.4 kl 13-16:** Äggjakt för hela familjen ordnas vid förs.hemmet, servering. **Sö 20.4 kl 18:** Påsksamling i Luthergården. **Må 21.4 kl 12:** Högmässa Lövdahl, Lindén, S:ta Maria församlingskör. **Må 21.4 kl 18:** Finsk högmässa Matti Rintala pred, Lövdahl lit, Lindén, S:ta Marian kuoro. **Må 21.4 kl 18:** Påskfest i Norrnäs bönehus. **Lö 26.4 kl 18:** ”Kvällsmusik i S:ta Maria” Pörtom kyrkokör. **Sö 27.4 kl 12:** Gudstjänst Sundqvist, Lidman. **Sö 27.4 kl 18:** Förbön och lovsång i kyrkan. **Övermark**
On 16.4 kl 19: Finsk aktläsning i kyrkan, Lassus, Lindén, Santa Marian kuoro. **To 17.4 kl 19:** Nattvardsgudstjänst i kyrkan, Lassus, Wikstedt, Familjekören. **Fr 18.4 kl 14:** Gudstjänst Lassus, Wikstedt, Kyrkokören. **Sö 20.4 kl 14:** Gudstjänst Lassus, Wikstedt, Kyrkokören. **Må 21.4 kl 14:** Gudstjänst Lassus, Wikstedt. **On 23.4 kl 13:** Pensionärssamling i förs.hemmet, talare Ingmar Rönn. **Sö 27.4 kl 14:** Gudstjänst Lassus, Wikstedt. **Pörtom**
On 16.4 kl 19: Aktläsning i Sidbäck bygård, Sundqvist, Lidman. **To 17.4 kl 19:** Nattvardsgudstjänst i kyrkan, Sundqvist, Lidman. **Fr 18.4 kl 10:** Gudstjänst Sundqvist, Lidman, Kyrkokören. **Fr 18.4 kl 18:** Allkristen långfredagssamling på Söff.

Sö 20.4 kl 10: Gudstjänst Jakobs-son, Lidman, Pensionärskören. **Må 21.4 kl 10:** Finsk högmässa Lassus, Lidman. **On 23.4 kl 13:** Räfstalko vid Pörtom kyrka, räfsa med. Servering. **Sö 27.4 kl 10:** Gudstjänst Sundqvist, Lidman. **Ti 29.4 kl 13:** Räfstalko på Pörtom gravgård, räfsa med. Servering.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

To 17.4 kl 10: Gudstjänst för dagis och skolan, Englund, Brunell **To 17.4 kl 19:** Skärtorsdagens mässa i kyrkan, Englund, Patrik Vidjeskog **Fr 18.4 kl 14:** Långfredagens gudstjänst, Englund, Brunell, kyrkokören **Sö 20.4 kl 14:** Påskdagens festhögmässa, Englund, Brunell, kyrkokören, konfirmanderna **Må 21.4 kl 14:** Gudstjänst på annandag påsk, Englund, Brunell **Ti 22.4 kl 13:** Missionssyfsöreningen **On 23.4 kl 18:** Kyrkokören övar i församlingshemmet **Sö 27.4 kl 14:** Gudstjänst, Englund, Patrik Vidjeskog **Må 28.4 kl 10:** Föräldra-barn **Må 28.4 kl 13.15:** Minior **Må 28.4 kl 15.15:** Junior **Ti 29.4 kl 13:** Missionssyfsöreningen

KORSHOLM

Skärtorsdag: kvällsmässa kl 20 i kyrkan, Bergström-Solborg, Nordqvist-Källström, Westerlund, kyrkokören, kyrktaxin trafikerar. **Långfredag:** gudstjänst kl 10 i kyrkan, Berg, Nordqvist-Källström, Westerlund, kyrkokören, Kyrktaxin trafikerar. **J.S. Bachs Matteusp passionen:** långfredag kl 19 i kyrkan, Kamarkören Psallite, Korsholms kammarorkester, solister, dir Rai-ner Holmgård. Inträde 15/10€. **Påskdagen:** festgudstjänst kl 10 i kyrkan, Bergström-Solborg, Lindblom, Nordqvist-Källström, Westerlund, kyrkokören, körskolorna och Lilla barnkören, kyrktaxin trafikerar. **Annandag påsk:** gudstjänst kl 10 i Iskmo bönehus, Berg, Holmgård och högmässa kl 12 i Smedsby förs.gård, Bergström-Solborg, Holmgård. **Gudstjänst 27.4:** kl 10 i kyrkan, Lindblom, Westerlund, Kyrkkaffe i kyrkan. **Högmässa 27.4:** kl 12 i Smedsby förs.gård, Lindblom, Westerlund, Åkäslompolokonfirmanderna medv. **Öppen dagklubb 28.4:** kl 9.30 i Singsby. **Missionssyfsörening 28.4:** kl 13 i Smedsby förs.gård. **Förmiddagsandakt 29.4:** kl 11 i Smedsby förs.gård, Bergström-Solborg.

KVEVLAX

Junior: skärtorsdag kl 14 i ds. **Andakt:** med nattvard på Funisgården skärtorsdag kl 13.30, Östman. **Kvällsmässa:** skärtorsdag kl 20, Lundström, Andrén, Kyrkokören. **Gudstjänst:** långfredag kl 10, Lundström, Andrén, Kyrkokören. **Högmässa:** påskdagen kl 10, Östman, Andrén, Manskören, dir. Per-Erik Häggblom. **Byagudstjänst:** annandag påsk kl 18 i Koskö församlingshus, Östman, Andrén. Efteråt kaffeservering. **Bön för bygden:** må kl 19 i Krubban. **Bytesdag med barnkläder och leksaker:** on 23.4 i fh. Har ni

barnkläder ni vill byta till en annan storlek eller leksaker ni vill byta ut? Lämna in det till Kvevlax församlings bytesdag och kom och gör fynd! Man är varmt välkommen även om man inte har något att byta med! Bytesdagen är öppen kl 16-20 i Församlingshemmet. Man kan ännu lämna in bytessaker till pastorskansliet tisdag 22.4 kl. 9:15-13. **Junior:** to 24.4 kl 14 i ds.

Öppet hus för tonåringar: fr 25.4 kl 18-21 i Fyren. **Gudstjänst:** sö 27.4 kl 10, Anders Lundström, pred. Rune Östman, Rodney Andrén. **Allsångsafton:** sö 27.4 kl 18 i kyrkan. Medverkande: Stråckdraget med ledare Svante Nylund, vokalistgrupp från Vörå med Martin Klemets, Barnkören samt ungdomsgruppen Surprise med ledare Rodney Andrén, elbas Tomas Koskinen, trummor Simon Andrén, konferencier Åsa Österbacka, andakt Anders Lundström. Servering. **Missionssymöte:** må 28.4 kl 12.30 hos Inga-Lill Lövdahl. **Bön för bygden:** må 28.4 kl 19 i Missionskyrkan. **Pensionärskören övar:** on 30.4 kl 12 i fh. **Klädinsamling för Estland:** Obs: Rena och hela kläder mottages till pastorskansliet fram till 14 maj. Helst vikta och förpackade i plastsäckar.

MALAX

Skärtorsdagens Nattvardsmässa: to 17.4 kl 19 i kyrkan. Kyrktaxi. Norrback, Brunell. **Långfredagens Stilla Gudstjänst:** fre 18.4 kl 10 i kyrkan. Kyrkokören. Tornberg, Brunell. **Påskdagens Högmässa:** sö 20.4 kl 10 i kyrkan. Församlingskörer medv. Kyrktaxi. Norrback, Brunell. **Finsk Högmässa:** sö 20.4 kl 12 i kyrkan. **Ekumenisk Gudstjänst:** må 21.4 kl 14 i Betel. Kyrkokören, Trallarna och Brunell medv. OBS Ingen gudstjänst i kyrkan. **Karacafé:** ti 22.4 kl 10 i Socken. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax. **Missionsauktion:** to 24.2 kl 18.30 i FH. Mäklare Folke Forsberg. Gåvor mottas med tacksamhet, Tack! **Ungdomsmässa med Legato, Young Messiah:** fre 25.4 kl 20 i kyrkan. **Gudstjänst:** sö 27.4 kl 10 i kyrkan. Predikant Kari Sutinen. Kyrkkaffe. Tornberg, Brunell. **Finsk gudstjänst:** sö 27.4 kl 12 i kyrkan. Predikant Kari Sutinen. Kyrkkaffe från kl 11. Tornberg, Brunell. **Veteranfest:** sö 27.4 kl 15 i KH. Program. Servering. **Bibel- och bönegrupp:** måndagar kl 10-11.30 i Socken. **Träffpunkt Socken:** Loppisförsäljning måndagar kl 15-19. Onsdagar kl 10-14 aktiviteter och samvaro för daglediga, soppa och kaffe till självkostnadspris. Loppis. **Dagklubben:** Anmälningar till höstens dagklubb i Församlingshemmet för 3-5 -åringar, tas emot på pastorskansliet, tel 3651048 eller malax.forsamling@evl.fi, senast 31.5.2014.

PETALAX

Skärtorsdagsmässa: 17.4 kl 13.30 i pensionärshemmet Björklund, Brunell **Kl 19.00** i kyrkan Björklund, Brunell, kyrkokören, taxi

Gudstjänst: långfredag 18.4 kl 11 Björklund, Brunell, Kontakten, taxi **Festgudstjänst:** påskdagen 20.4 kl 11 Björklund, Brunell, kyrkokören, taxi **Gudstjänst:** annandag påsk 21.4 kl 11 Björklund, Brunell **Gudstjänst:** sö 27.4 kl 11 Björklund, Vidjeskog **Pastorskansliet är stängt skärtorsdag 17.4.**

REPLOT

Skärtorsdag. Nattvardsmässa: kl. 18:00 i Björkö. Kaski, Wargh. **Skärtorsdag. Nattvardsmässa:** kl. 19:30 i Replot. Kaski, Wargh **Långfredag. Gudstjänst:** kl.10:00 i Replot. Kaski, Wargh. **Långfredag. Gudstjänst:** kl.12:30 i Björkö. Kaski, Wargh. **Påskdagen. Familjegudstjänst:** kl.10.00 i Replot. Kaski, Wargh, barnkören och församlingskören medverkar. **Påskdagen. Gudstjänst:** kl.12:30 i Björkö kyrka. Kaski, Wargh **Annandag påsk. Byagudstjänst:** kl.10:00 i Söderudden på Odd Inn. Kaski, Wargh **Mathörna:** i Björkögården ons 23.4 kl. 13. Anmäl för maten senast må 21.4 till Barbro Lähdesmäki eller Jarl Nystrand. Mat 8 €/pers **Högmässa:** sö. 27.4 kl.10:00 i Replot. Kaski, Sten, predikan av Bertel Lindvik. Gudstjänsten bandas för Radio Fyren. **Gudstjänst:** sö 27.4 kl.12:30 i Björkö. Kaski, Sten, predikan av Bertel Lindvik. **Konsert på kvällskvisten:** Sö 27.4 kl. 18.00. Medverkande Michael Wargh som sjunger Bach-arior samt Johan Sten som framför orgelverk av J.S Bach och F. Mendelssohn. Fritt inträde. **Ekumenisk bön för skärgården:** Ons 30.4 kl. 18.30 i Replot församlingshem.

SOLF

Mässa: skärtorsdagen kl. 19, Audas-Willman, Kronlund. **Gudstjänst:** långfredagen kl. 10, Audas-Willman, Kronlund. **Festgudstjänst för små och stora:** påskdagen kl. 10, Audas-Willman, Kronlund, sång av barn, påskkljje procession. Påskkljlor för utdelning tas emot i kyrkan före gudstjänsten. **Högmässa:** annandag påsk kl. 10, Audas-Willman, Kronlund. Kyrkkaffe hos fam. Audas-Willman, Tallbackvägen 8. **Pensionärssamling:** on kl. 13. Britten Nylund berättar om synskador. **Gudstjänst:** sö 27.4 kl. 10, H. Östman, Kronlund och söndagsskola kl. 10. **Måndagssamling:** må 28.4 kl. 13.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Långfredag gudstjänst: kl. 13, Gunnar Särs, Trefaldighetskyrkans kör, dir. Monica Heikius. **Påskdagen högmässa:** kl. 13, Tia-Maria Nord, Janne Hänninen, Brändö kyrkokör, dir. Monica Heikius. **Annandag påsk gudstjänst:** kl. 13, Pär Lidén, Patrik Vidjeskog, Päivi Lövroth-Vidjeskog, violin. Församlingens 75-åringar särskilt inbjudna. **Kväll för brudpar:** ons 23.4 kl. 19 . Pastor Tia-Maria Nord ger info om förberedelser av bröllop. Kantor Dan Andersson spelar de vanligaste brudmarscherna. Leena

Havu-Erhie framför violinmusik. **Kärnträff-temafrukost för kvinnor:** lö 26.4 kl. 9.30 i stora förs.salen, Skolhusg. 28. Gäst: Camilla Brunell. Pris: 7€. **Bön o lovsångskväll:** lö 26.4 kl. 18 i Kryptan. **Ökenmässa:** sö 27.4 kl. 13, Gunnar Särs, Siv Jern, Trefaldighetskyrkans kör, dir. Dan Andersson. **BRÄNDÖ KYRKA**
Sunday Service: at 1 pm. Tuuli Kela, Jari Nieminen. **Sunday Service 27.4:** at 1 pm, Evans Orori, Maria Stratton. **DRAGNÄSBÄCKS KYRKA**
Långfredag gudstjänst: kl. 10, Siv Jern, Mikael Heikius. **Påskdagen familjegudstjänst:** kl. 10, Tia-Maria Nord, Mikael Heikius. **Söndagsskola för hela familjen:** sö 27.4 kl. 10.30 i Gerby församlingshem. Söndagsskolans avslutning. Siv Jern, Dan Andersson. Lunch 5€/vuxna, 2.50€/barn 4-12 år. **Dans i heligt rum:** sö 27.4 kl. 19, Siv Jern. **SUNDOM KYRKA**
Långfredag gudstjänst: kl. 10, Gunnar Särs, Sundomkören, dir. Monica Heikius. **Påskdagen familjegudstjänst:** kl. 10, Pär Lidén, dagklubbssbarnen, Sundom skolkör, Sundomkören, dir. Monica Heikius, Steve Johnson, trumpet.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

On 16.4 kl.19: Aktläsning i kyrkan, Portin, Johansson. **Skärtorsdag 17.4 kl.13.30:** Nattvardsgång i Esselunden. **-kl.14.30:** Nattvardsgång i Essehemmet. **-kl.19.00:** Skärtorsdagens nattvardsmässa. Tvärflojt: Janina och Elina Ahlvik. **Långfredag 18.4 kl.10:** Gudstjänst, Granlund, Johansson. Dörrvårdar: Ytteresse övre. **Lö 19.4 kl.9-11:** Vi tar emot PÅSK-LILJOR i servicehuset (kyrkan). Påskliljorna delas ut efter påskdagens familjegudstjänst. Det går också att lämna liljor vid Pettersons trädgård. **Påskdagen 20.4 kl.11:** Familjegudstjänst, Portin, Johansson. Dörrvårdar: Bäckby-Värnum-Humla. Samuel Forsblom medverkar på trumpet och söndags-skolbarnen sjunger. **-kl.13:** Konfirmanderna samlas i församlingsstugan för utdelning av församlingens påskhälsning. **-kl.18:** Gemensam samling med baptistförsamlingen i baptistkyrkan, Ralf Salo, Tomas Portin, Quonoskören. **Annandag påsk kl.11:** Konfirmationsmässa, Granlund, Portin, Johansson. **Fr 25.4 kl.19:** Stugokväll, Björkman. **Lö 26.4 kl.19:** Vid Mästarens fötter i Ytteresse bönehus, Bengt Djupsjöbacka, Bo-Greger Nygård, A-K Johansson. Sång av TerEs-kvartetten. **Sö 27.4 kl.10:** Gudstjänst, Portin, Johansson. Dörrvårdar: Fors-Gers-Slätkulla. Manskören Adorate. **-kl.14:** Vid Mästarens fötter i Ytteresse bönehus, Bengt Djupsjöbacka, Tomas Portin. Sång av Britt-Mari och Gun-Helen Andtfolk.

KONSERT FÖR BARN

Den olydiga ballongen i Kyrkslätt

Livet väcker många tankar och känslor. Den olydiga ballongen vill så många saker som man inte får och den måste så många saker som den inte vill. Än ska man tvätta sig, äta upp och hälsa artigt – när man egentligen bara skulle vilja flyga upp bland molnen, leka i saftkrämslandet eller titta på flygplansyngel.

Den olydiga ballongen baserar sig på Gunnel Lindes bok och visas ons 30.4 kl. 10 i Församlingshemmet i Kyrkslätt. Föreställningen passar för barn från tre års ålder och tar ca 45 minuter. Fritt inträde. Musiken framförs av sångerskan Sonja Korkman och pianisten Libero Mureddu. Arrangör är Kyrkslättss svenska församling. Välkomna!

■ JAKOBSTAD

Skärtorsdag 13: Andakt med HHN på Maria hemmet, Krokfors, Östman.

13.15: Tvåspråkig andakt med HHN på Hermangården, Salo, Södö.

14: Andakt med HHN på De Gamlas Hem, Englund, Östman.

18: Aktläsning med HHN i kyrkan, Krokfors, Salo, Södö, Östman, kvartettsång.

Långfredag 12: Gudstjänst i kyrkan, Björk, Södö, Östman, Chorus Novus.

15: Sammankomst i Skutnäs bönehus.

18: Möte ”Vid Kristi grav” i Vestanlidgården, Turpeinen, Östman, Vestanlidgårdens strängband.

Påsklördag 10-12: Mottagning av påskblommor i kyrkan. Påskblommor delas ut till sjukhus, åldlingshem, boenden och enskilda.

23: Midnattsmässa med dopbe-kräftelse i kyrkan, Salo, Lars-Victor Öst.

24: Påskfest i FC ungdom. Knyt-kalas.

Påskdagen 12: Festmässa i kyrkan, Krokfors, Björk, Södö, Östman, Kyrkokören.

14: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Staffan Snellman, Kjell Asplund.

18: Fokus i FC. ”Till trons försvar – apologetik”, Niklas Storbacka. Barnfokus.

Annandag påsk 15: Sammankomst i Skutnäs bönehus.

18: Kvällsgudstjänst med ”De vackraste påsksångerna” i kyrkan, Salo, Södö, Östman, Cantate.

Ti (22.4)13: Tisdagssamling på Station I, Boris Salo.

On (23.4) 18: Gudstjänst med nattvard på finlandssvenskt teckenspråk i FC, dövrpräst Maria Lindberg.

Sö (27.4) 12: Gudstjänst i kyrkan, Turpeinen, Östman. Vålsignelse av nya hjälpledare, Pedersöre församlings manskör, dir. Nils-Oscar Frantz.

15: Sammankomst i Skutnäs bönehus.

18: Fokus i FC. ”Mission i tro”.

Missionäerna i Tjeckien Emma & Christian Snellman. Barnfokus.

Församlingsutfärd till Purmo: torsdag 22.5.2014. Vi besöker fåbodstället Fagerbacka, äter lunch vid Uffe mat och café och dricker kaffe i Purmo nyrenoverade Kyrkhem och till sist besöker vi Drängstugan (loppismarknad). Pris för buss, middag och kaffe: 25 euro.

Bussen startar kl. 9.30 från Församlingscentret och kör via Hörtorgscentrets busshållplats.

Anmälan senast fredag 16.5 till diakonikansliet tel. 040-3100420 (meddela eventuella dieter).

Barnläger på Merilä: Miniörläger 28-29.7.2014 för årskurs 1-3. Pris: 55 €. Juniorläger 30.7-1.8.2014 för årskurs 4-5. Pris: 65 €. Det finns 50 platser på vardera lägret.

Anmälan senast 22.5.2014 till catarina.nylund@evl.fi eller tfn 040-3100425.

■ KRONOBY

Gudstjänst: långfredag 18.4 kl 10.00, Ventin, Ellfolk-Lasén, Kyrkokören

Blommor: för påskdagens festgudstjänst kan hämtas till kyrkan på lö fm.

Festgudstjänst för stora och små: påskdagen 20.4 kl 11.00, Ventin, Ellfolk-Lasén, Kyrkokören, Barnkören, dagklubbarn.

Högmässa: annandag påsk 21.4 kl 10.00 i Söderby bönehus, Norr-

back, Ellfolk-Lasén

Möte: annandag påsk kl 14.00 i Hopsala byagård, Alf Lönnquist

Kvinnogruppen: to 24.4 kl 18.30 i lilla salen, Marketta Widjeskog

Konfirmationsförberedelser och övning inför konf: fr 25.4 kl 15.15 i fh, för konfirmanderna

Musikcafé Lyktan: lö 26.4 kl 20.00-24.00

Gudstjänst: sö 27.4 kl 10.00 Ventin

Information: om den planerade resan till Israel 22-29.3.2015 sö 27.4 kl 19.00 i fh. Servering.

Missionssyftningarnas avslutning: må 28.4 kl 13.00 i fh, Kerstin och Erik Vikström, bilder från Senegal.

■ LARSMO

To 17.4 kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Lassila, Wiklund.

- kl. 20 Skärtorsdagens nattvardsgång: Sjöblom, Wiklund, musik Ulf Axell.

Fre 18.4 kl. 10 Långfredagens gudstjänst: Sjöblom, Wiklund, Församlingskören. Kyrkvård: Kapten.

- klo 18 Pitkäperjantain musiikkihartaus: Sjöblom, Wiklund. Puhe: Olavi Forsbacka.

Sö 20.4 kl. 10 Påskdagens festhögmässa: Lassila, Wiklund, Församlingskören, barnkörena Septi-

men och Oktaven, trumpet Ingmar Sandvik. Kyrkvård: Murrästar.

Må 21.4 kl. 10 Påsk annandagens gudstjänst: Per Svenfelt, Lassila, Nina Enkvist, sång Johanna Lill-Thylin. Kyrklunch. Avtackning av vår värdinna Ulla-Britt Sundelin som går i pension. Kyrkvård: Furholmen.

To 24.4 kl. 19 Karagruppen: samlas vid Inremissionshemmet. Pastorn och sångaren Ingemar Helmnar, Sverige, medverkar.

Fre 24.5 kl. 20 Ungdomssamling: i Xodus. Anders Finskas medverkar.

Lö 26.4 kl. 10 Kvinnobrunch: i församlingshemmet. Ann-Sofi Axell medverkar. Hon berättar om bibelns frukter och blommor.

Sö 27.4 kl. 10 Högmässa: vinter-skriptskolans konfirmation, Sjöblom, Wiklund, sång av ungdomar. Kyrkvård: Vikarholmen.

Ons 30.4 kl. 19 Valborgssamling: i kyrkan, Albert Häggblom, Lassila, kören Evangelicum. Servering.

- kl. 21 Ungdomssamling: i församlingshemmet. David Forsblom medverkar.

Inremissionshemmet: 23 - 27.4 Vårkonferens. Tema: ”Helhjärtad”, med pastorn och sångaren Ingemar Helmnar, Sverige.

■ NEDERVETIL

Påskdrama: on 16.4 kl. 19.00 i kyrkan.

Andakt med nattvard: to 17.4 kl. 13.00 i pensionärshemmet. Store, Smedjebacka.

Kvällsmässa: to 17.4 kl. 19.00 i kyrkan. Store, Smedjebacka och kyrkokören.

Gudstjänst med aktläsning: fr 18.4 kl. 10.00 i kyrkan. Store, Smedjebacka och pensionärskören.

Festgudstjänst: sö 20.4 kl. 10.00 i kyrkan. Procession, sång av kyrkokören, barn- och lovsångsgrupp. Efter gudstjänsten kan påskliljor hämtas för utdelning till gamla och sjuka.

Kyrktaxi kan beställas till skärtorsdagens, långfredagens eller påskdagens gudstjänst.

Högmässa: må 21.4 kl. 12.00 i Norrby byagård. Daniel Norrback, Anna-Carin Lindbäck-Haals.

Symöte: on 23.4 kl. 13.00 i fh.

Ungdomssamling: fr 25.4 kl. 19.30 i fh.

Gudstjänst: sö 27.4 kl. 12.00 i kyrkan. Markus Ventin, Lars-Erik Ahlskog. Observera tiden!

■ NYKARLEBY

To 24.4 kl 13.30 Gemensam missionssyftningsdag: Munsala fh. Buss 5 e, start kl 12.30 Nkby fh, Östra Ävägen, 12.50 Jeppo Funkis, kl 13 Pensala UF, lotteri.

Dagklubbssanmälan: senast 25.4 till Nykarleby 7897217 ti/to kl 9-12, Munsala 040-1470123, Jep-9 7642120 ti/to kl 9.30-12.30

NYKARLEBY

Påskvandring: onsdag 16.4, val-bara tider, 17.30, 18, 18.30. Start vid Nkby fh

To kl 13 Samtalsgrupp för män: fh -kl 18 Finskspråkig nattvardsmässa: Edman

-kl 20 Skärtorsdagens nattvardsmässa: Edman, Sandvik, Ringwall, Lubomir Ravelski tvårflojt. Kyrktaxi: start kl 19.15 Rudbackav 394 via Sorvistvägen. Ring 0500862140 vid behov.

Fr kl 10 Gudstjänst: Sandvik, Edman, Ringwall, kyrkokören

Sö kl 10 Festgudstjänst: Edman, Ringwall, sång av barn, kyrkokören. Procession. Påskliljor för utdelning kan föras till kyrkan.

Må kl 14 Påskfest: fh. Bertel Lindvik, Jennie Thors sång o Mattias Thors, violin, Holmberg. Arr. Slef

Sö 27.4 kl 10 Högmässa: Sandvik, Ringwall

On 30.4 Pastorskansliet stängt.

-kl 19 Vappfest för små o stora: fh, Forslund. Trinity Choir, brassmusik, barnpassning. Servering. (KU)

MUNSALA

To kl 9.30: Skolgudstjänst

- kl 14 Nattvardsandakt: pensionärshemmets matsal

- kl 18 Påskvandring med nattvard: kyrkan, projektkören

Fr kl 10 Gudstjänst: Forslund, Lil-lus

Sö kl 10 Familjegudstjänst: Forslund, Lilius, Cantarekören, projektkören. Ta gärna med påskliljor att dela ut till äldre o sjuka

Annandag påsk kl 10 Gudstjänst: Pensala bönehus, Forslund, Lilius, sång Christel Nyman

To kl 13.30 Syftningsdag: fh

Sö 27.4 kl 10 Högmässa: Forslund, Lilius

Estlandsresa 13-15.6: bussresa fre-sö, en natt i Tallinn, en natt i vänförsamlingen Növa. Pris ca 275 €. Info o bindande anmälan senast 9.5 till 040-147 0120.

JEPPÖ

To kl 18 Finsk nattvardsmässa: kyrkan, sång Elisa Norrgård.

-kl 19.30 Nattvardsmässa: kyrkan, Holmberg, Lönnqvist, Mats Sjöland

Fr kl 10 Gudstjänst: Holmberg, Lönnqvist, kyrkokören.

Sö kl 12 Festgudstjänst: kyrkan, Holmberg, Lönnqvist, kyrkokören o barnen. Påskliljor kan tas med till kyrkan för prydnad o utdelning

Må, annandagpask kl 10: Tvåspråkig högmässa, avskedspredikan av Johan Klingenberg, övr. medv. Hans Häggblom, Holmberg, Lönnqvist, sångprogram, efteråt servering.

Må 21.4 kl 19 Sångkväll: Kovjoki bönehus, Håkan Streng

Fr 25.4 kl 15 Bibelstudium: böneh. Harry Holmberg

Sö 27.4 kl 10 Gudstjänst: pred. Per-Erik Häggman, Holmberg, Lönnqvist

■ PEDERSÖRE

Gudstjänster i kyrkan:

- Skärtorsdag kl. 19.30 Herrens Heliga Nattvard, St Olofskören, Häggblom, ass. Erikson, Emet och K. Cederberg, Sandstedt-Granvik, dörrvärdar Edsevö gamla, altaret kläs för långfredag

- Långfredag kl. 10 Erikson, Manskören, dir. N-O Frantz, Sandstedt-Granvik, textläsare Christina Portin, dörrvärdar Kat-ternö

- Påskdagen kl. 10 Festhögmässa med nattvard, Kyrkokören, St Olofskören, påskkör fr Kyrkoby skola, lit. Erikson, pred. Häggblom, Sandstedt-Granvik, D. Häggblom, textläsare Sten Wes-terholm, dörrvärdar Sandsund

- Påsk annandag kl. 11 Familjegudstjänst (Obs tiden!) dagklubb- och söndagsskolbarn sjunger, Erikson, Sandstedt-Granvik, A. Snellman, bibeltext visas med gestalter, mat efteråt i förs.hemmet, pris: 9 €, 5-12 år 5 €, 3-4 år 3 €, under 3 år gratis. Familjepris 30 €.

- Sö 27.4 kl. 10 Häggblom, D. Häggblom, textläsare Siv Höglund, dörrvärdar Sundby

Konsert: Långfredag kl. 19 med Bel Canto & projektkör i kyrkan, W A Mozart Requiem, inträde

Midnattsmässa: Lö 19.4 kl. 23 i Jakobstads kyrka, efteråt 360-fest för ungdomarna i församlingscentret

Nattvardsgudstjänster:

- Skärtorsdag kl. 14 i Hedbo seniorboende, Erikson, Sandstedt-Granvik

- Långfredag kl. 14 i Forsby bykyrka, Erikson, D. Häggblom

- Påsk annandag kl. 13 och års-möte i Lepplax bykyrka, Erikson, D. Häggblom

Sammankomster i Flynängens bönehus:

- Långfredagen kl. 15 Seppo Tupeli, tolkning

- Påskdagen kl. 19 Kurt Enlund

- Påsk annandag kl. 15 Tomas Gäddnäs

- Lö 26.4 kl. 19 Peter Fagerholm, tolkning, radiering, servering

- Sö 27.4 kl. 15 och 19 Peter Fagerholm, tolkning, radiering

Symöten:

- To 22.4 kl. 13 i Lövä bönehus

- Ti 22.4 kl. 13.30 i Hedbo seniorboende, Vestanlidgårdens strängband, lotteri

- To 24.4 kl. 13 i Källby bönehus

- Må 28.4 kl. 13 i Bennäs kyrkhem, avslutning, Eklund

Bönegrupp: Ti 22.4 kl. 18.30 i Bennäs kyrkhem

Andakt: To 24.4 kl. 17.30 i Pedersheim, Källby fridsförening

Ungdomskväll: Fr 25.4 kl. 20 i Bennäs kyrkhem

Sångkväll: Lö 26.4 kl. 20 i kyrkan, sång Roy Pettersen, orgel Tom Mäenpää, manskören Adorate, dir. N-O Frantz

Valborgssamling: On 30.4 kl. 19 i Kyrkostrands församlingshem, Kerstin Haldin-Rönn, Bengt-Eric Rönn, Eklund. D. Häggblom

Församlingskansliet stängt: On 30.4 (vid bräds-kande ärenden kontakta Erikson tfn 040-3100442)

Anmälningar tas emot för:

- Dagläger (åk 1-3) 2-6.6 i Bennäs kyrkhem kl. 7.30-16.30, pris 12 €/dag, anmäl före 15.5.

- Sommarläger (åk 1-6) 23-25.6 på Pörkenäs lägergård, pris 55 €, anmäl före 31.5.

Anmäl till Annika Snellman tfn/sms 040-3100448.

PILGRIMSRESOR

Har du rest till Israel?

Teologie doktor Maria Leppäkari söker frivilliga som vill dela med sig av sina reseupplevelser i Israel (gärna om staden Jerusalem). Hon håller på med ett forskningsprojekt om pilgrimsresor och efterlyser personliga, fritt formulerade reseberättelser. Forskningsprojektet görs i samarbete med Svenska kyrkans forskningsenhet och Svenska kulturfonden.

Vill du dela med dig av din reseupplevelse? Kontakta Maria Leppäkari per e-post: maria.leppakari@abo.fi eller telefon: 044-5850134.

■ PURMO

Nattvardsandakt: to 17.4 kl 14 på Purmohemmet.

Nattvardsgudstjänst: i kyrkan på skärtorsdagen 17.4 kl 19.30

Khden, kantorn o sång av Linda Andtbacka

Långfredagen 18.4 kl 10: Stilla gudstjänst i kyrkan. Khden, kantorn o kyrkokören.

Påsklördagen kl 10-12: mottas påskliljor i kyrkan för utdelning efter söndagens gudstjänst.

Påskdagen den 20.4 kl 11: Festgudstjänst i kyrkan. Khden, kantorn, kyrkokören och Henrik Norrbäck/Nina Djupsjöbacka. Efteråt kyrkkaffe där Johan Klingenberg avtackas.

Må 21.4 kl 10: Gudstjänst i Åvist T Portin, o kantorn.

Kl 14 påskfest: i Emaus, Charles Isaksson o Portin

Gemensamt symöte: i Åvist ti 22.4 kl 13.30 för Lilby och Åvist grupperna

Drängstugans pers.möte: ti 22.4 kl 19 i prästg.

Mariaträffarnas utfärd: till Joels ro to 24.4 gemensam start från kyrkhemmet kl 18.30.

Högmässa: sö 27.4 kl 12, T Portin o R Blomqvist

Salamugruppen: träffas må 28.4 kl 19.30 i Åvist

Missionsgrupp: i Lilby pens.bost ti 22.4 kl 13

■ TERJÄRV

Kvinnobanken: on 16.4 kl 14 Prästgårdens källare.

Andakt i kyrkan: on 16.4 kl 19, A. Lönnquist, kantorn, Kyrkokören.

Andakt i Drycksbäck: on 16.4 kl 19, hos Gunnel och Torsten Lillrank, khden.

Skärtorsdagens mässa: to 17.4 kl 19 khden, kantorn; Kristine Hänninen, violin.

Gudstjänst Långfredagen: 18.4 kl 10, pred. khden, lit. D. Norrback, Kyrkokören. Konfirmanderna deltar.

Andakt fr 18.4 kl 19: i Högnabba byahem, A. Lönnquist, kantorn.

Familjegudstjänst: Påskdagen 20.4 kl 11, D. Norrback, kantorn; skolelever från åk 1-6, kyrkokören; Robert Slotte och Anders Sjöland, trumpet. Konfirmanderna deltar.

Gudstjänst: må 21.4 Annandag påsk kl 10 i Småbönders, khden, kantorn.

Finsk högmässa: må 21.4 kl 12, khden, kantorn, Mariat.

Finsk bibelgrupp: on 23.4 kl 18 hos Ulla-Stina och Osmo Äivo.

Gemensam syftningsdag: to 24.4 kl 13 förs.h. missionären Rut Åbacka och D. Norrback medv.

Gudstjänst: sö 27.4 kl 10, khden, Stefan Lönnquist.

Missionscafé: ti 29.4 kl

PÅSK JUBEL

”Christos Anesti!”
”Alithos Anesti!”

Kyrkpressen och Fontana Media önskar alla läsare, kunder och samarbetspartners en välsignad påskhelg.

(Kristus är uppstånden. Ja, han är sannerligen uppstånden! Så lyder den traditionella påskhälsningen man ger varandra i den grekisk-ortodoxa kyrkan från och med påsk-dagen.)

FOTO: STOCK XCHNG

PERNÄ
Skärtorsdagens mässa: to 17.4 kl. 18.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Paula Jokinen.
Långfredagens gudstjänst: fr 18.4 kl. 10.00 i kyrkan, Minna Silfvergrén, Paula Jokinen.
Konsert: Stabat Mater fr 18.4 kl. 18.00 i kyrkan medv. Maria Linde, Ingmar Hokkanen, Paula Jokinen.
Påskdagens familjemässa: sö 20.4 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Minna Silfvergrén, Paula Jokinen.
Mässa annandag påsk: må 21.4 kl. 13.00 i Sarvaslö kapell, Robert Lemberg, Paula Jokinen.
Pensionärsamling: to 24.4 kl. 12.00 i Sarvaslö Byagården.
Café Mikael: fr 25.4 kl. 10–13 i Forsby Mikaelssstugan, Jeannette Sjögård-Andersson.
Taizémässa: sö 27.4 kl. 18.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Paula Jokinen.

SIBBO
Påskhelgens gudstjänster:
SIBBO KYRKA: Skärtorsdag kl 18: nattvardsmässa, Camilla Ekholm, Lauri Palin, Patrik Frisk, Niklas Mansner, Paulina Biström.
Långfredag kl 12: gudstjänst Katja Korpi, Anders Ekberg, Palin, herrkör.
Påskdagen kl 12: påskmässa Ekholm, Korpi, Ekberg, Palin. Band (Zacharias Holmkvist, Thomas Törnroos, Patrik Frisk). Sångare (Jessica Johansson, Tove Jungqvist, Matilda Wikström). Barnkör, Mittemellankör, Kyrkokör och Kaffekör. Tag gärna påskkljör med!
Annandag påsk kl 18: Taizémässa Ekholm, Palin, Ekberg, Kyrkokören.
Sexeuroslunch: On 23.4 kl 12, Kyrkoby församl. hem. Andakt: Frisk. Försäljning av GA-produkter.
Kyrkobroderarna: Fr 25.4 kl 18:30, Kyrkoby församl. hem. Stefan Djupsjöbacka talar om ”Glimtar från Sydafrika”.
Missionslopp: Lö 26.4 kl 13, Sipoonlahden koulu, Lärdomsv. 6. Kom med och spring/gå 6.6 eller 4km med några av församlingens medarbetare till förmån för missionen. Pris: 20/10/Seuro. Mer info: Rolf Törrönen tel. 0500 212664, rolf.torronen@pp.inet.fi. Arr. Sipoon suomalainen seurakunta.
Församlingsresa till Israel: Sö 27.5–4.5. Magnus Riska, Elisabet Lundström.
SIBBO KYRKA: Sö 27.4 kl 12 mässa Korpi, Ekberg. Söndagsskola.
N. PAIPIS BYKYRKA: Sö 27.4 kl 10 mässa Korpi, Ekberg.
Nationella veteran dagen: Sö 27.4 kl 14 uppvaktning vid veteranstenen, Kom-munalhuset. Ekholm, Ekberg.
Diakonisyförening: Må 28.4 kl 18:30 på Prästgården. Värinna: Elvi Lindfors.
Äldre i Söderkulla: On 30.4 kl 13, Manna (Hälsö.v.2). Korpi.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES
To 17.4
kl 8:15: Påsgudstjänst med Drumsö lägstadium i S:t Jacobs kyrka.

kl. 15: Skärtorsdagsmässa i Folkhälsans seniorhus. Sinisalo, Almqvist.
kl. 18: Skärtorsdagsmässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Almqvist, Enlund. Tomas Vokalens.
kl. 19: Skärtorsdagsmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Henricson.
Fr 18.4
kl. 10: Långfredagsgudstjänst i S:t Jacobs kyrka. Terho, Enlund, Henricson.
kl. 12: Långfredagsgudstjänst i Johanneskyrkan, Busck-Nielsen, Lindström, Johannes församlings kantori.
Lö 19.4
kl. 12: Mässa i påsknatten i Johanneskyrkan, Busck-Nielsen, Lindström, Almqvist, Enlund. Tomas Vokalensemble. Pasha-fest i Högbergsgården efter massan, Högbergsgatan 10 E.
Sö 20.4
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Terho, Repo-Rostedt, Johannes församlings kantori, S:t Jacobskören, Tomas vokalsemble. Kyrkkaffe.
Må 21.4
kl. 14: Högmässa i Johanneskyrkan, Repo-Rostedt, Terho, Almqvist.
Ti 22.4
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Tiina Ilonen.
kl. 13: Träffpunkt för seniorer & daglediga i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Karl-Gustav Storgårds: ”Från långhårig trubadur till pensionerad överste”.
kl. 18: Mariavesper i Johanneskyrkans krypta. Busck-Nielsen, Enlund.
On 23.4
kl. 14–15.30: Mariakretsen, Högbergsgatan 10 E, 2 vån. Frände.
kl. 14–15.30: Diakoniträff i S:t Jacobs kyrka med tf. kaplan Jouni Sinisalo ”Mitt första möte med Gud”. Anhild Träskman, Salenius.
kl. 16–18.30: Family fun i S:t Jacob, S:t Jacobs kyrka. Information: nenne.lapalainen@evl.fi.
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Terho, Enlund.
To 24.4
kl. 13: Samtalsgruppen i Majblomman. Djupsjöbacka.
kl. 14.30: Andakt i Munksnähemmet. Sinisalo, Almqvist.
kl. 20: Taizémässa i Mariakapellet. Terho.
Fr 25.4
kl. 10: Nallegudstjänst i Mariakapellet. Repo-Rostedt. Kaffe och saft i Hörnan efter gudstjänsten.
kl. 10–11.30: Familjeträffen deltar i Nallegudstjänsten kl 10.
kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högbergsgatan 10 E. Frivillig avgift. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 27.4
kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Sinisalo, Enlund. Kyrkkaffe.
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Repo-Rostedt, Andersén, Almqvist, Enlund. Chorus S. Ceciliae medverkar. Kyrkkaffe.
Må 28.4
kl. 11–12: Cellträff i S:t Jacob. Gertrud Stranden.
kl. 10–11.30: Familjeträff i Hörnan.

Frände.
kl. 17.45–20 Samtalsgruppen ”Bibel, tro och tvivel”. Kisa Korkman, Gunvor Frände.
Ti 29.4
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Santeri Siimes.
kl. 13–14.30: Träffpunkt för seniorer och daglediga. Maj-Britt Paro: ”Alma Pihl – kejsarlig konst för Fabergé”.
kl. 18: Vesper i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Enlund.
On 30.4
kl. 14–15.30: Diakoniträff i S:t Jacobs kyrka. ”Blåsväder tänder ingen eld om inte gnistan kommer till”. Vi firar valborg tillsammans, musikprogram av Bo Ekman och Eivor Norrbäck.
Rekreatiionsdag för ande, kropp och själ: på Nilsas lägergård (Sibbo) torsdag 15.5.2014. Program med prosten Päivikki Ahonen, lunch, fritid och mässa i kapellet. Start kl. 9.30 från Kiasma med retur senast kl. 18 i Helsingfors. Anmälningar till Barbro Ollberg tfn (09) 2340 7704 och efter 22.4 till Karin Salenius tfn (09) 2340 7724. Sista anmälningsdatum 30.4. Välkommen!
Anmälningar till sommarens dagläger för barn: i Johannes församling senast 25.4. Mer information på Johannes församlings hemsida.
Anmälningar till Johannes församlings dagklubbverksamhet: innan 2.5. Verksamheten riktad till 3–5 åringar. Anmälningssblanketter fås från Klubbis i S:t Jacob samt Nenne Lappalainen, som också kan kontaktas för närmare information.
Middagsbön i Johanneskyrkan må-fr kl. 12

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKKAN: Åbohusvägen 3
To 17.4 kl. 12: nattvardsgudstjänst, Forsén, Marianne Sundroos, Anna Westerlund cello.
Fr 18.4 kl. 12: gudstjänst, Hallvar, Mari- anne Sundroos och Matteus kyrkokör.
Sö 20.4 kl. 12: festmässa för hela församlingen, Ahlfors, Forsén, Matteus kyrkomusiker, Matteus kyrkokör. Söndagsskola. Kyrkkaffe.
Må 21.4 kl. 15.30–17.30: Matteus Gospel. Kom med på övningen. Ingen förhandsanmälan. Gruppen medverkar i kvällsmässan samma kväll. Alla åldrar är välkomna, inga förkunskaper behövs.
Må 21.4 kl. 18: kvällsmässa. Efteråt kvällste i Matteussalen.
On 23.4 kl. 12: Matteusmiddag för Unga Vuxna. Pris 26€. Anmälning via FB.
To 24.4 kl. 13: torsdagsträffen, Hallvar (2 vån). En grupp för Dig som vill ha trevlig gemenskap med sång och samtal. Kaf-feservering.
Lö 26.4 kl. 16: Konsert med Gospel-kören His Master’s Noise. Välkommen med på en glädjefyllt konsert till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar. Intäkterna går till att stöda mänskoförståelsefrågor bland ursprungsbefolkningen i Guatemala. Servering, fritt inträde, program 10€. Körens CD och DVD och Gemensamt Ansvar –produkter finns till försäljning. Arr. Matteus församling och Vartiokylän seurakunta.
Sö 27.4 kl. 12: högm, Forsén, Mauriz Brunell, Martina Hägg accordeon. Söndagsskola. Kyrkkaffe.
Sö 27.4 kl. 16: mässa med Fridsföreningen i södra Finland (tvåspr.), kaf-feservering.
Sö 27.4 kl. 18: MU-mässa, Forsén. Kvällsmässa med bönevandring + kyrkfika.
BOTBYGÅRDS KAPELL, Botbygårds-vägen 5
Fr 18.4 kl. 15: musik i stilla veckan. Vid Jesus dödsstund, musik av Frescobaldi, Cima, Hammerschmidt, Schütz m.fl. Sanna Vuolteenaho & Anna Brummer sopran, Eero Paltivaara teorb. Textläsning Johan Hallvar (tvåspr.)
Församlingsresa till Stockholm 7-8.6: Resa till Stockholm med deltagande i Finska församlingens svenskspråkiga mässa. På båten bl.a. eget program. Pris: ca 170 euro/person i dubbelhytt (ca 230 euro för enkelhytt). I priset ingår resan, buffé båda vägarna och morgonmål. Anmäl senast må 28.4 till matteus.fors@evl.fi eller tfn 09–2340 7302 (namn, födelsedatum och kon-taktpuppgifter). Reseledare Johan Hallvar ger mera info, tfn 09–2340 7321 eller johan.hallvar@evl.fi.

PETRUS
www.petrusforsamling.net
Skärtorsdag 17.4:
– **kl. 18.30 Skärtorsdagens mässa:** i Kärböle kapell. Thylin, Alavesa.
– **kl. 18.30 Skärtorsdagens mässa,** 4:e akten: i Munksnäs kyrka. Lassus, Ahlberg.

– **kl. 19 Skärtorsdagens mässa, 4:e ak-** ten: i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Hilli, Petrus vokalsemble.
Långfredag 18.4:
– **kl. 10 Gudstjänst, 5:e akten:** i Munksnäs kyrka. Lassus, Ahlberg.
– **kl. 10 Gudstjänst, 5:e akten:** i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Hilli.
– **kl. 15 Passionsmusik:** i Kottby kyrka. Björk, Hilli, Ahlberg.
Påsklördag 19.4:
– **kl. 23.30 Påskvigilia med mässa:** i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Hilli.
Påskdagen, söndag 20.4:
– **kl. 10 Festhögmässa:** i Munksnäs kyrka. Thylin, Ahlberg, Gillekören. Kyrkkaffe. Påskkljör medtages.
– **kl. 12 Festhögmässa:** i Malmis kyrka. Lassus, Hilli. Kyrkkaffe.
– **kl. 15:30 Puls–påskfest** med knyt-kalas: i Hagasalen, Vespervägen 12 A. Björk.
Annandag påsk, måndag 21.4:
– **kl. 10 Gudstjänst:** i Äggelby gamla kyrka. Sandell.
– **kl. 18 Kvällsgudstjänst:** i Hagasalen, Vespervägen 12 A. Thylin, Alavesa.
ti 22.4:
– **kl. 10 Musiklek:** i Malmis kyrka, Kom-munalvägen 1. För 0–5 åringar och för-äldrar. Smörgås, kaffe och saft efteråt. Ledare är Sussi Leskinen.
– **kl. 13 Dagscafé:** i Månsas kyrka, Mar-kusrummet. Program, samtal, andakt. Bodil och Halvar Sandell. – kl. 17.15 Petrus barnkör: i Munkshöjdens försam-lingshem, Raumovägen 3. Alla barn från 5 år uppåt varmt välkomna! Ledare är Liisa Ahlberg.
– **kl. 19 Förbön och tack:** i Munkshöj-dens kyrka, Raumovägen 3. Emeleus, Sjöman, Ahlberg.
on 23.4:
– **kl. 13.30 Bibleleftermiddag:** i Hagasa-len, Vespervägen 12 A.
to 24.4:
– **kl. 10 Musiklek:** i Munksnäs, Petrus-gården, Munkstigen 2. För 0–5 åringar och föräldrar. Smörgås, kaffe och saft efteråt. Ledare är Sussi Leskinen.
– **kl. 13 Dagskör:** i Hagasalen, Vesper-vägen 12 A. Kör för dagslediga. Allsång, körsång, psalmer, visor, andliga sånger, Taizé-sånger m.m. Kontaktperson: Peter Hilli 09–2340 7224.
fr 25.4:
– **kl. 10 Musiklek:** i Hagasalen, Vesper-vägen 12 A. För 0–5 åringar och för-äldrar. Smörgås, kaffe och saft efteråt. Ledare är Sussi Leskinen.
sö 27.4:
– **kl. 10 Högmässa:** i Munksnäs kyrka. Kass, Ahlberg. Kyrkkaffe.
– **kl. 10 Högmässa:** i Äggelby gamla kyrka. Sandell, kantorsvikarie.
– **kl. 12 Högmässa:** i Kärböle kapell. Kass, Ahlberg. Kyrkkaffe.
– **kl. 15.30 Puls-gudstjänst:** i Hagasa-len, Vespervägen 12 A. Puls är en ny slags gudstjänst för alla åldrar. Vi träf-fas i andra våningen på Petruscentret, Vespervägen 12 A varje söndag klockan 15.30. Tips: Kom lite tidigare och umgås över en kopp kaffe före gudstjänsten! En chans att träffa nya och gamla vänner. Vi ses. –)

– **kl. 18 Bibelstudium:** i Malmis kyrka, Markusrummet. Apostlagärningarna 24. Sandell.
må 28.4:
– **kl. 18 Bibelträff:** i Månsas kyrka. Mat-teusevangeliet. Henrik Perret.
ti 29.4:
– **kl. 10 Musiklek:** i Malmis kyrka, Kom-munalvägen 1. För 0–5 åringar och för-äldrar. Smörgås, kaffe och saft efteråt. Ledare är Sussi Leskinen.
– **kl. 19 Litteraturkväll:** i Månsas kyrka, Markusrummet. Kvällens bok är ”Världens sista kväll” av C. S. Lewis. Aicka och Micke Nyström leder.
Vårutfärd ordnas 8.5.2014: Vi besöker kyrkor på församlingens område. Start kl. 10.15 i Äggelby gamla kyrka, Brofogdevägen 12, sedan Kärböle och Munksnäs kyrkor. Kyrkorna förevisas, musik och andakt. Dagen avslutas med lunch kl. 13 på Meritorppa. Busstransport från Äggelby. Pris 25 €. Anmälan senast 23.4 till kansliet (09) 2340 7100.

HELSINGFORS PROSTERI
Tomasmässa: firas i Tomas kyrka söndag 27.4 kl.18. Rubriken är ”Upp-ståndelsens vittnen” och gästpredikant omsorgsprästen Ben Thilman. Möjlighet till bikt. Efteråt téstund.
Rekreatiionsdagar för närståendevär-dare: 12–15 maj på Kaisankoti i Esbo. Sam-varo, samtal, möjlighet att röra på sig. Avgift 95€. Anm. till J Skand (09) 315 5537, jonna.skand(at) folkhalsan.fi el-ler K Jansson-Saarela, (09) 2340 2540 kristina.janssonsaaarela(at)evl.fi. Arr: Folkhälsans förb., Helsingfors kyrkl. samfällighet, RAY.
Församlingsvalet 2014: har temat ”Tro

på det goda”. Kandidatuppställningen, som inletts, avslutas 15.9. Förhands-röstningen äger rum 27–31.10. Valdagen är söndag 9.11. dvs. på fars dag.
Kampens kapell: är öppet vardagar 7–20 och veckoslut och helgdagar 10–18.
Församlingarnas samtalstjänst: dejour-erar på tfn 01019–0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20–24. En webbaserad hjälptjänst finns på adres-sen http://evl.fi/natjour
Användaren behöver inte uppgge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!

DEUTSCHE GEMEINDE
Do 17.4. 18 Uhr: Abendmahls-gottes-dienst (Panzig)
Fr 18.4. 11 Uhr: Abendmahls-gottesdienst zum Karfreitag (Martin Röker)
So 20.4. 11 Uhr: Gottesdienst zum Os-tersonntag (Panzig)
So 27.4. 11 Uhr: Gottesdienst (Panzig)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO
Skärtorsdagsmässor 17.4: Karabacka kapell kl. 17. Johanna Södo, Malmgren.
Esbo domkyrka kl. 18, Rönberg, Kronlund.
Hagalunds kyrka kl. 18. Kanckos m.fl.
Sökö kapell kl. 19 Ahlbeck, Malmgren.
Långfredag 18.4.
Esbo domkyrka: kl. 12.15 gudstjänst. Jäntti, Rönberg, alla kantorer.
Olars kyrka: kl. 10.30 gudstjänst. Maria Lindberg, Ahlbeck, Wikman.
Esbo domkyrka: kl. 21 konsert med Es-Voces, dir. Pia Bengts. Palestrina: Stabat Mater, Allegri: Miserere, Rheinberger: Requiem. Fritt inträde & program.
Påsklördag 19.4.
Hvittores lägercentrum: kl. 20 mässa med påskskriftskolan. von Martens, Kronlund.
Mataskärs kapell: kl. 23 påsknatts-mässa. Ahlbeck, Wikman.
Påskdagen sö 20.4.
Esbo domkyrka: kl. 12.15 högmässa. Maria Lindberg, Kanckos, Bengts, Kronlund, Malmgren. Kyrkkaffe i Sock-enstugan.
Olars kyrka, svenska sidan: kl. 10.30 mässa med små och stora. Jäntti, Valto-nen. Kyrkkaffe.
Annandag påsk må 21.4: Esbo domkyrka kl. 12.15 högmässa. Ahl-beck, Wikman.
Högmässor sö 27.4: Esbo domkyrka kl. 12.15. Konfirmation av vinterskriftskolan. Rönberg, von Martens, Wikman.
Karabacka kapell kl. 10. Jäntti, Wikman. Kyrkkaffe.
Tvåspråkigt Valborgs-familjeipp: Al-berga kyrka, Grindbergsg. 2. 30.4 kl. 15–18. Kira Ertman, Tina Laahanan och Cla-ra Muktar från Esbo sv. förs. medverkar. Arr. i samarb. m. Leppävaaran srk.
Lördagskaffe för vuxna utvecklings-hämjade: Karabacka kapell lö 26.4 kl. 15–16.30. Heikkinen.
Öppen diakonimottagning: Kyrktian, Kyrkog.10, varje må kl. 11–13.
Kretsar för pensionärer & daglediga: Träffdax i Köklax kapell ti 22.4, Sökö ka-pell ti 22.4, Kalajärvi kapell to 24.4, Kök-lax kapell ti 30.4, Södrök kapell on 30.4.
Öppet hus med lunch: Hagalunds kyrka varje ti kl. 12–14.
Handarbetsgruppen: Vita huset, Präst-gårdsr. 1, varje ti kl. 16–19.

GRANKULLA
To 17.4 kl 10–11 Lovsång och bön: i övre brusrummet.
Kl 20 Skärtorsdagsmässa: Ulrik San-dell, Heli Peitsalo. Damkören Grazia medverkar.
Fr 18.4 kl 12 Långfredagens passions-gudstjänst: Carola Tonberg-Skogström, Barbro Smeds.
Kl 15 Tvåspråkig musikandakt – J. Haydn: Jesu sju ord på korset. Zagros-kvartetten.
Carola Tonberg-Skogström och Mimosa Mäkinen, textläsare.
Sö 20.4 kl 12 Påskdagens högmässa: Ulrik Sandell, Johanna Södo, Heli Peit-salo, Barbro Smeds. Damkören Grazia medverkar. Kyrkkaffe i övre salen.
Må 21.4 kl 12 Påsk annandagens hög-mässa: Johanna Södo, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.
Ti 22.4 kl 9.30 Familjelyktan: i Sebas-tos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.
Kl 9.30–11 Diakonimottagning: ingen bröddutdelning.
Kl 13 Pensionärskören: i nedre salen, Barbro Smeds.
Kl 13.30 Tisdagsträffen: i övre salen, Clara Palmgren visar diabilder och be-

rättar om Grankulla trädgårdar.
Kl 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp: i Sebastos.
Kl 15–17 Ledarutbildning åk 1: i Klubb 97.
Kl 18 Damkören Grazia: i övre salen.
On 23.4 kl 13.30 Kyrkosyfoöreningen: i övre brusrummet.
To 24.4 kl 10–11 Lovsång och bön: i övre brusrummet.
Kl 19–21 Facebook-mottagning: Daniel Nyberg.
Sö 27.4 kl 12 Högmässa: Carola Ton-berg-Skogström, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.
Kl 12 Söndagsskola: i Klubb 97.
Pilgrimsvandring: från Grankulla kyrka efter högmässan ca kl 13.15.
Vandringen är 8 km över Kasaberget, till Gloms kvarnruiner, längs naturstigen vid Glimsån till Träskända park. Hem tar man buss 533 kl 17.38 eller vandrar 4 km. Ta gärna med en pilgrimsstav. Le-dare Tasso Lampén, Pippi Collander och Carola Tonberg-Skogström.
Må 28.4 kl 16–18 Ungdomskväll: i Klubb 97.
Ti 29.4 kl 9.30 Familjelyktan: i Sebas-tos, Yvonne Fransman, Barbro Smeds.
Kl 9.30–11 Diakonimottagning: och bröddutdelning.
Kl 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp: i Sebastos.
On 30.4 kl 13.30 Kyrkosyfoöreningen: i övre brusrummet.
Fr-sö 16–18.5 Församlingsretreat på re-treatgården Snoan: i Lappvik, Hangö. Tema för retreaten är Heliga bilder och som retreatledare fungerar Rea Anner. Pris 70 €/förs. medl. 120 €/andra.
Anm. till kyrkoherdeämbetet tel. 09–512 3722 senast 10.5.
Barnläger på Högsand i Hangö: Läger 1. För barn i åk 1–3. Tid 2–4.6.2014. Pris 55 €. Läger 2. För barn i åk 4–6. Tid 4–7.6.2014. Pris 70 €. Anm. till kyrkoherdeämbetet tel. 09–512 3722 eller grankulla.sv.fors@evl.fi
Sista anmälningssdagen är 22.5! Mer info: Daniel ”Faffen” Nyberg, 050–301 7467. Vid anmälningen behöver vi veta, barnets namn, adress, ålder, dieter, allergier samt vårdnadshavarens kon-taktpuppgifter.

KYRKSLÄTT
Dagklubbbar på hösten: Anmälningar senast den 21.4 till jenny.akerlund@evl.fi eller 050 376 1488. Lyans klubb för 3–4 åringar 2 dagar/veck. Lyans klubb för 4–5 åringar 4 dagar/veck. Masaby klubben för 3–5 åringar 3 dagar/veck. Mera info på www.kyrkslattsvenska.fi.
Skärtorsdagens mässa: tors 17.4 kl. 18 i Kyrksläotts kyrka. Heikel-Nyberg och Joki.
Skärtorsdagens mässa: tors 17.4 kl. 19.30 i Haapajärvi kyrka. Heikel-Nyberg och Joki.
Långfredagens gudstjänst: fr 18.4 i Kyrksläotts kyrka kl. 12. Mikaelikören medverkar. Heikel-Nyberg och Joki.
Påskdagens högmässa: sö 20.4 kl. 12.00 i Kyrksläotts kyrka. Höglund och Stewen.
Psalmgudstjänst annandag påsk: må 21.4 kl. 18.00 i Kyrksläotts kyrka. Eimer Wasström och Susann Joki. OBS! Tiden!
Tovningsgruppen: ti 22.4 kl. 17 i Oasen.
Mässa med Taizé: ons 23.4 kl. 18 i Kyrk-släotts kyrka.
Slöjdgruppen för vuxna: lö 26.4 kl. 13 Sjukulla skola, Sjukullavägen 285. Biltransport kl. 12 från församlingshem-mets i centrum parkeringsplats.
Tvåspråkig gudstjänst på nationella Veteran dagen: sö 27.4 kl. 11. OBS Tiden! Kransnedläggning kl. 10.45 vid hjälte-gravarna. Lars-Henrik Höglund, Leena Salmensaari, Tarja Viitanen. Därefter fest i församlingshemmet.
INGEN Söndagsskola den 27.4:
Seniorgruppen – samtalsgrupp för män: må 28.4 kl. 13.30 på Mikaeligården.
Sång och bön: må 28.4 kl. 18.30 i koret i Kyrksläotts kyrka.
Den olydiga ballongen – en konserthel-het för barn med Sonja Korkman: ons 30.4 kl. 10.00–10.45 i församlingshem-met. Åldersrekommendation 3–9 år. Fritt inträde.
Kyrkoherdeämbetets tel. (09) 8050 8292: www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS
To 17.4: Skärtorsdagens kvällsbön med nattvard kl 18 i Pyynikki församlings-hem, Kim Rantala, predikan Stig-Erik Enkvist och Kai Wirzenius och kvartetten Anoja
Sö 20.4: Högmässa kl 10.30 i Pyynikki församlingashem, Kim Rantala och Paula Siren. Anu Rask spelar fagott.
Må 21.4: Kvällsbön med musik kl 18 i

Sommarläger i Pieksämäki

22–27.7 2014

Vuxenbibelstudier:
Anneth Munga (Tan)

Ungdomsbibelstudier:
Martin Davén (Sve)

Barnbibelstudier:
Malin Kindvall (Sve)

Kurser med bla.: Eskil Hofverberg (Sve), Yanit&Reuven Ross (Isr), Unitwins (Sve), Boris Salo, Olof Jern, Elna Romberg m.fl.

Konsert, mässor, god gemenskap...

Beställ broschyr från: kansliet@kyrkansungdom.nu / 06-722 0527

www.kyrkansungdom.nu

KYRKODRAMA PÅSK

Levande statyer i Limingo

I och omkring Limingo kyrka uppförs kyrkodramat *Via Caelum – himmelsvägen*. Ungefär 100 personer i åldern 5–90 deltar i de dramatiserade påskhändelserna.

I år görs kyrkodramat med så kallade levande statyer och därmed passar dramat också för svensktalande och turister från andra länder. På väg till eller

från Lappland kan resenären uppleva en känslösam påskstund i Limingo kyrka. **Ons. 16.4 kl 13 och kl 19:** Aktdrama i Limingo kyrka. **To 17.4. kl 18:** Getsemanedrama, vandring och mässa i Limingo centralpark. **Fre 18.4. kl 15:** Långfredagens gudstjänst i kyrkan och korsfästningsdrama på kyrkbacken. **Lö 19.4 kl 22:** Ljusvandring och Uppståndelsemässa i Limingo kyrka.

OM HELGEN

Festernas fest

På påskdagen bryts den sorg och stillhet som rått sedan långfredagen. Kyrkklockorna ringer igen, altaret kläs till fest. Påsken är festernas fest i kyrkan, och har varit det ända sedan kyrkans barndom. Påsken var den första högtid som de kristna började fira och resten av kyrkoåret formar sig kring påskens stomme.

På påskdagen firar vi den uppståndne Jesus, ljuset som bryter igenom i förtvivlans mörker. Nu är tid att dela ut påskliljor, äta chokladägg och njuta av ljuset!

UR EVANGELIET

”Tidigt på morgonen efter sabbaten, medan det ännu var mörkt, kom Maria från Magdala ut till graven och fick se att stenen för ingången var borta.”
Läs mera i Joh. 20:1–10.

Pyynikki församlingshem, Antero Eskolin, sång och Paula Sirén.

Ti 22.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ti 22.4: Tisdagsklubben SvG kl 13.30–14.30 och kl 14.30–15.30

Ons 23.4: Diakonikretsen kl 13 SvH, Vi sjunger våren in.

Sö 27.4: Högmässa kl 10.30 i Pyynikki församlingshem, Jarmo Juntumaa och Paula Sirén. Sånggruppen Nauravat Naakat. Kyrkkaffe. Vi har besök av präster från Sverige.

Ti 29.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ti 29.4: Tisdagsklubben SvG kl 13.30–14.30 och kl 14.30–15.30

Ons 30.4: Diakonikretsen kl 13 SvH, vi firar Valborg!

VANDA

Skärtorsdagsmässa med nattvardsgång: to 17.4 kl. 18 i Helsinge kyrka S:t Lars och kl. 19.30 i S:t Martins kapell. K.Andersson, N.Fogelberg, S:t Larskvartetten.

Långfredagsgudstjänst: fre 18.4 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars. A.Paavola, N.Fogelberg, Sofia Lindroos.

Påskdagens festmässa: sö 20.4 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars. M.Fagerudd, K.Andersson, A.Paavola, N.Fogelberg.

Musikandakt annandag påsk: må 21.4 kl. 16 i Helsinge kyrka S:t Lars. M.Fagerudd, N.Fogelberg, Iina Katila.

ViAnda-kören: över ti 22.4 kl. 13.15 på Helsinggård, Konungsv. 2.

Sottungsby-Håkansböle pensionärskrets: samlas to 24.4 kl. 13 i Håkansböle kyrka.

Missionskväll: to 24.4 kl 18 i Myrbacka kyrkas brasrum. K.Andersson. Litteraturafton kring biskop Björn Vikströms herdebrev. Några böcker kan lånas från pastorskansliet, Stationsv.12B.

Grundutbildning i frivilligverksamhet: fre 25.4 kl. 17–19 och lö 26.4 kl. 9–15 i Myrbacka kyrkas brasrum, Strömfårav. 1.Välkommen med alla nuvarande frivilliga och de som är intresserade av att ställa upp som frivillig. Lätt matbit serveras. Anmälningar till diakon Heidi Salminen tfn 050 330 1828.

Högmässa: sö 27.4 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars. K. Andersson, N.Fogelberg.

Högmässa: sö 27.4 kl. 12 i S:t Martins kapell. K. Andersson, N.Fogelberg.

Familjecafé: i samarbete med Folkhälsan må 28.4 kl 9–12 i Martinristi församlingscentrum.

Sjöskogskretsen: samlas ti 29.4 kl. 13 hos Ilse Lindberg.

ViAnda-kören: över ti 29.4 kl. 13.15 på Helsinggård, Konungsv. 2.

Allsång: ons 30.4 kl. 14 i Folkhälsanhuset, Vallmov. 28, med Gunnar Weckström och Nina Fogelberg.

Veckomässa: fre 2.5 kl. 14 i Folkhälsanhuset. K. Andersson.

Vårutfärd: Församlingen ordnar en vårutfärd för barnfamiljer till Kungsbacka husdjursgård utanför Borgå ons 14.5.

Bussen startar kl. 9 från Martinristi församl. (Mårtensdalgränden) och kl. 9.15 från Dickursby kyrka (Stationsv. 12).

Utfärden är avgiftsfri. Anmälningar, senast 30.4, till alexandra.blomqvist@evl.fi eller tfn 050 5668266.

Verksamhet på finska: To 17.4 klo 9: Kiirastorstain koulukirkko Inkoon kirkossa. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

To 17.4 klo 20: Kiirastorstain messu Inkoon kirkossa. Makweri, Gustafsson Burgmann, Gaudete-kuoro.

Su 20.4 klo 12: Pääsiäispäivän messu Inkoon kirkossa. Hellsten, Gustafsson Burgmann, Gaudete-kuoro.

Tii 22.4 klo 13: Lauluryhmä seurakuntatalissa.

Tii 22.4 klo 17.15: Varhaisnuorten kerho Rantatiellä.

Ke 23.4 klo 16.45: Rukouspiiri Bläckhornetissa.

Ke 23.4 klo 18: Raamattupiiri Bläckhornetissa.

La 26.4 klo 10: Lähetyspiiri Bläckhornetissa.

Su 27.4 klo 17: Nuortenilta Nuorten talossa.

KARIS **Skärtorsdagens mässa:** To 17.4 kl. 18 i Svartå kyrka. Voxmix medverkar.

Skärtorsdagens mässa: To 17.4 kl. 19.30 i S:t Katarina kyrka.

Långfredagen Fr 18.4 kl. 15: andakt i S:t Katarina kyrka. Projektkör medverkar.

Högmässa Annandag påsk Må 21.4 kl. 18: i Svartå kyrka. Kyrktaxi från centrum till Svartå. Start från Räckers torg kl. 17, kör vanliga rutten vidare till Svartå. Kyrktaxi från periferin. Lämna din beställning till pastorskansliet tfn 019- 279 3000, senast onsdag 16.4. kl. 14.

Bibelsamtalsgrupp On 23.4 kl. 19: i Församlingshemmet nya del.

Förbön och lovsång To 24.4 kl. 19: i S:t Katarina kyrka.

Högmässa med konfirmation Sö 27.4 kl. 12: i S:t Katarina kyrka.

OBS! Ingen högmässa i Svartå kyrka. Tvåspråkig gudstjänst Sö 27.4 kl. 13: i

sa, M.Cleve, N.Burgmann, kyrkokören. **Må 21.4 kl.10:** Annandagens högmässa, M.Cleve, N.Burgmann.

SÖNDAG 27.4: Högmässa: kl.10 i kyrkan, M.Cleve, G.Westman.

Veterangudstjänst: kl.13 i kyrkan, A.Lindström, G.Westman. Efteråt uppvaktning vid veteranstenen och transport till Nylands Brigad kl.14.

Välgörenhetskonsert: kl.16 i förs.h., Anrika Cleo, Thomas Lundin m.fl. Inträde 15€/vuxen.

Vårkonsert: kl.16 i Snappertuna kyrka, Raseborgs kyrkliga sängkrets. Dir. P.Nygård m.fl., ack. N. Burgmann. Program 5€.

Se hela annonsen i VN samt på www. ekenäsforsamling.fi

INGÅ **To 17.4 kl 10:** Skärtorsdagens skolkyrka i Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

To 17.4 kl 19: Skärtorsdagsmässa i Ingå kyrka. Makweri, Gustafsson Burgmann.

Fre 18.4. Långfredagen, kl 10: gudstjänst i Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann, kyrkokören.

Sö 20.4. Påskdagen kl 10: högmässa i Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann, kyrkokören.

Må 21.4. Annandag påsk kl 10: gudstjänst i Degerby kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

Ons 23.4 kl 9–12: Inskrivningstillfälle till församlingens dagklubb för verksamhetsåret 2014–15 i dagklubbens verksamhetsutrymmen. Inskrivningen gäller barn i åldern 3–5 år, som fyller 3 år före 30.6.2014. Karin Eklund, tel 050–563 9994.

To 24.4 kl 9.30–11.30: Vårens sista familjecafé i församlingens källarvåning.

To 24.4 kl 14–16: Församlingsträff i församlingshemmet.

Fre 25.4 kl 18: Israeliska danser i församlingshemmet källarvåning.

Sö 27.4. 1. s. e. påsk: Veteradagen, högmässa (välsignelse av hjälpleddare) i Ingå kyrka. Sjöblom, Nygård.

Sö 27.4: veterandagens kransnedläggning på Degerby gravgård kl 14 och på Ingå gravgård kl 14.30.

Sö 27.4 kl 16: Ladysauna, samling på Prästgården.

Må 28.4 kl 18.30: Bibelgruppen i Prästgården.

Ons 30.4 kl 14: Syföreningen i Prästgården.

Utfärd 9.5: till Gullö Gårds Blomdal via Bruksloppetorget i Billnäs. Start från församlingshemmet parkering kl 10, tillbaka ca kl 14.30. Pris 30 € (lunch stående bord och buss). Anmälningar senast 30.4 till May, tel 040–555 2090.

Verksamhet på finska: To 17.4 klo 9: Kiirastorstain koulukirkko Inkoon kirkossa. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

To 17.4 klo 20: Kiirastorstain messu Inkoon kirkossa. Makweri, Gustafsson Burgmann, Gaudete-kuoro.

Su 20.4 klo 12: Pääsiäispäivän messu Inkoon kirkossa. Hellsten, Gustafsson Burgmann, Gaudete-kuoro.

Tii 22.4 klo 13: Lauluryhmä seurakuntatalissa.

Tii 22.4 klo 17.15: Varhaisnuorten kerho Rantatiellä.

Ke 23.4 klo 16.45: Rukouspiiri Bläckhornetissa.

Ke 23.4 klo 18: Raamattupiiri Bläckhornetissa.

La 26.4 klo 10: Lähetyspiiri Bläckhornetissa.

Su 27.4 klo 17: Nuortenilta Nuorten talossa.

S:t Olofs kapell. Uppvaktning vid hjältegravarna i Svartå 11.45 och i Karis kl. 12.45. Efter gudstjänsten busstransport till Veteranfesten i Dragsvik.

Tisdagens mission Ti 29.4 kl. 13–15: i Församlingshemmet, nya delen.

SKÄRTORS DAGENS NATTVARDSGÅNG: to 17.4 kl. 19 i kyrkan, tvåspråkig, Riitta Mäenpää, Ismo Turunen, Pami Karvonen, Katarina Helasjärvi och Hanna Karlberg, sång.

Långfredagens stilla gudstjänst: fr 18.4 kl. 12 i kyrkan, Ismo Turunen, Natalie Ball, sång.

Påskdagens festmässa: sö 20.4 kl. 12 i kyrkan, Ismo Turunen, Kirsi Erkama, Anna Karlén. Kyrkokören Vox Petri och Natalie Ball, sång.

Ungdomsmässa: må 21.4 kl. 18 i kyrkan, tvåspråkig, Kirsi Erkama, Ismo Turunen, Pami Karvonen.

Gruppen för mental hälsa: ti 22.4 kl. 14 i Capella, tvåspråkig, Gun Venäläinen 040 533 6946.

Kyrkobörderna: ti 22.4 kl. 16 i förs.hemmet, Riitta Mäenpää.

Diakonikretsen: fr 25.4 kl.13 i förs.hemmet, Gun Venäläinen.

Veterandagens mässa: sö 27.4 kl. 10 i kyrkan, tvåspråkig, Riitta Mäenpää, Pami Karvonen, kyrkokören Vox Petri medverkar. Uppvaktning vid hjältegravarna, kyrkkaffe i församlingshemmet.

SNAPPERTUNA **to 17.4 kl 18:** Högmässa med Tom Bergman, Pia Nygård och Marie-Louise Nordberg

fre 18.4 kl 12: gudstjänst med Tom Bergman och Pia Nygård. Kören medverkar

sö 20.4 kl 12: Högmässa med Tom Bergman, Pia Nygård och Marie-Louise Nordberg samt kören medverkar.

må 21.4 kl 12: gudstjänst med Tom Bergman och Pia Nygård

sö 27.4 kl 12: gudstjänst med Staffan Söderlund och Pia Nygård

sö 27.4 kl 16: Raseborgs kyrkosångskrets vårkonsert i Snappertuna kyrka. Fitt inträde, programblad 5 €. Välkomna!

TENALA **To 17.4 kl. 20:** (Obs tiden!), Nattvardsgudstjänst, Staffan Söderlund/Sofia Lindroos.

Fr 18.4 kl. 13: Passionsgudstjänst, Staffan Söderlund/Sofia Lindroos/kyrkokören.

Sö 20.4 kl. 13: Påskmässa för små och stora, Staffan Söderlund/Sofia Lindroos/Sonja Knuts-Söderlund/Tom Blomfelt/juniörer/kyrkokören. Kyrkskjuts.

Må 21.4 kl. 13: Finsk högmässa. Timo Hukka/Gunnar Westman.

Ti 22.4 kl. 15: Skriftskolan i Tenala församlingshem.

Sö 27.4 kl. 12: Uppvaktning vid Hjaltegraven.

Sö 27.4 kl. 18: (Obs tiden!) Kvällsmässa, Staffan Söderlund/Tor Nordström.

ESBO STIFT

LOJO **Ti 15.4. kl. 13.30:** Nattvardsgudstjänst i stilla veckan i svenska kretsen. Virkby kyrka. Kuusmanen, Saario, Nurmi. Taxi.

Fre 18.4. kl. 13.00: Långfredagens gudstjänst i Virkby kyrka. Kuusmanen, Rajalin-Tymura. Kyrktaxi.

Sö 20.4. kl. 13.00: Påskdagens högmässa i Lojo kyrka. Kuusmanen, Kerko. Kyrkvård Teddy Kullberg. Kyrkkaffe, kyrktaxi.

TUSBY **20.4 kl 13:** Påskdagens högmässa i Tusby kyrka. Klemetskog kyrkosångare med kantor Enni Pöykkö, pastor Sini Honkanen. Du får ta påskliljor hem med dig.

Ändrade öppethållningstider: Pastorskansliet i Petalax är öppet tisdagar kl 10–13 och onsdagar kl 10–13 från och med 1.5.2014. Petalax och Bergö församlingar

BETRAKTELSEN MONICA HEIKEL–NYBERG

ILLUSTRATION: JOSEPHINE MICKELSSON

Riket är ditt, och makten och härligheten

PÅSKEN ÄR det lättade jublet, solen som dansar och skapelsen som befriat drar efter andan. Kampen är över, den brottningsom Gud går med döden för att få tillbaka sin son, och dödens makt är slutligen bruten. Kristus är uppstånden!

Påskens glädje går ut över gränserna för mitt förstånd. Här slutar den väg min tanke kan följa Jesus, från Nasaret till den sista natten i Pilatus fångelsehåla. Hädan efter rör Jesus sig i en annan dimension, nära men ändå avskild. Märkt av kampen och döden, men med livets ljus i ögonen. Han möter kvinnorna vid graven, och Maria från Magdala får vara den som först ger röst åt det otänkbara: Döden är inte det sista! Gud har en fortsättning i beredskap för den som vågar tro!

Simon Petrus och Johannes har svårt att ta till sig det nya, de hör bara Marias klagan över att Jesu kropp är borta innan de löper iväg för att själva se vad som har hänt. Johannes som är yngre kommer först fram men det är Petrus som vågar gå in i graven där liksvepningen ligger kvar prydligt hopkvit, som kläder vid fotändan av sängen. Till slut tar också Johannes mod till sig och stiger in för att prova sina tankar mot den nya verkligheten.

Att våga är ju det allt till sist handlar om. Att våga sträcka sig ut över det som är fattbart för min egen tanke och tänka vidare: tänk om? Om inte mitt förstånd får sätta gränsen för möjligheterna? Om inte jag själv och det jag har upplevt är alltings måttstock utan livet fortsätter in i en tidsdimension som ligger utanpå och in – anför tid och rum? Om Guds rike finns både inom mig och utanför mig samtidigt, som två sidor av samma föns – terglas? Om mitt jag är det membran som Guds närvaro pulserar genom?

Före påsken ser vi inte Guds makt annat än som Jesu maktlöshet inför lidandet, eller Guds ära annat än som en vrånbild, förvriden till soldaternas hän. I påskens glädje skiftar verkligheten fokus. Denna världens härs – kare får se sig utmanövrerade med allt sitt vapenskrampel, för segern tillhör livets Gud. Varje gång vi läser Fader vår får vi jubla, eller åtminstone småle lättat, för Hans är riket, och makten och härligheten, i evighet! Amen.

Monica Heikel-Nyberg är församlingspastor i Kyrkslättssvenska församling.

Påskens vind

EN BORTVÄLT sten och en tom grav är ännu inte i sig något tecken på livets seger. Kvinnorna som såg den öppna graven blev först inte alls glada, utan började gråta: de trodde att någon hade fört bort Jesu kropp. Det tycktes inte finnas någon gräns för hur Jesus skulle bli förnedrad: tillfångagandet, förnekelsen, förhöret, misshandeln, tortyren, den offentliga skammen under vandringen ut till Golgata och till slut en plågsam död. Fick han nu inte vara i frid ens efter sin död?

Jesu lidandes väg är ett exempel på att livet inte alltid är rättvist. Han delar den erfarenhet som är en verklighet för många andra: motgångar, sjukdom och lidanden kan drabba även den som inte har gjort något ont. Ibland tycks de som dövar sina samveten klara sig bäst i konkurrensen. Alltför ofta får godheten, kärleken och förlåtelsen se sig besegrade av maktbegär och egennytta.

Kontrasten mellan en allsmäktig Gud och Jesu vanmakt på korset ter sig total. Ut ur den mänskliga tillvarons djupaste förtvivlan stiger hans rop: "Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?" Ändå är det samma Gud som uppenbarar sig både i universums storslagenhet och i kärlekens utsatthet.

Kärlekens väsen är avsaknad av kontroll. Att älska är att ge sig hän; att ta risken att anförtro sig åt en annan. Du kan inte kontrollera den du älskar, för i så fall förvrids kärleken till makt och till begär att äga den andre. Kärlek förutsätter frihet och ömsesidigt förtroende.

Så yttrar sig också Guds kärlek till oss människor: i en förtroendefull avsaknad av kontroll och i en önskan att vi skall få leva i frihet. Men vår frihet har ett pris; den möjliggörs genom att Jesus går lidandets väg ända till kors och död.

På uppståndelsens morgon föds den nya friheten. Döden kan inte hålla Jesus fången, men lärjungarna kan inte heller kontrollera honom. Jesus visar sig, och Tomas får sätta händerna i hålen efter spikarna. Men strax som Jesus identifieras försvinner han genom väggar och stängda dörrar. Det är som han sa åt Nikodemos: Vinden blåser vart den vill, och du hör den blåsa, men du vet inte varifrån den kommer eller vart den far. Så är det med var och en som har fötts av Anden.

Guds Ande sveper genom vår värld. Den förlåter och befriar; den lyfter av oss våra bördor och vår synd. Vi kan aldrig kontrollera den vinden. Men vi kan låta den förnya oss själva, våra liv och våra relationer. Den vill blåsa bort vår oro och ängslan, och fylla oss med liv och hopp.

En glad och befriande påsk,
Björn Vikström, biskop i Borgå stift

Web – to – Nord Print

trycksaker enkelt via internet, www.nordprint.fi

Bok på eget förlag?

Har du tänkt publicera en bok?
www.opusliberum.com

Post-, inbjudnings- och tackkort
Broschyr
Flyer
Affisch
Visitkort
Kalender
Inredningstavla
Kuvert
Övriga trycksaker

Planera och beställ

Planering, pris och beställning via internet, enkelt!

Tavastvägen 155 C 00560 Helsingfors | www.nordprint.fi

LEDIGA TJÄNSTER

KYRKAN I HELSINGFORS

Verksamhetsområdet för Helsingfors kyrkliga samfällighets 22 sjukhuspräster omfattar i dag 26 olika sjukhus och vårdinrättningar. Nu ledig-
anslår enheten för gemensamt församlingsarbete

TVÅ SJUKHUSPRÄSTTJÄNSTER

Enligt gällande arbetsfördelning är ansvarsområdet för den ena tjänsten Storkärrs sjukhus och Terhohemmet, med tyngdpunkten lagd vid patienter som får terminalvård. Den andra tjänsten är inledningsvis förlagd till ögon-öronsjukhuset och kvinno- och barnsjukhusen.

Ansökningstiden löper ut den 30.4.2014 kl 12.00. På adressen evl.fi/rekrytointi eller helsinginseura-kunnat.fi/rekrytointi hittar Du platsannonsen i sin helhet på finska.

Förbundet Kyrkans Ungdom

Söker

vikarie för verksamhetsledaren

15.8 2014-30.8 2015

Verksamhetsledaren har det övergripande ansvaret för förbundets arbete och fungerar som förman för de anställda.

Vi förutsätter att Du har gedigen erfarenhet av kyrkligt arbete och god kännedom om Borgå stift. Du är driftig och lyhörd, har stark social kompetens, god administrativ förmåga och är en dynamisk ledare.

Det är en fördel om du är teolog, men även annan lämplig utbildning kan komma ifråga.

Ansökan som bör innehålla löneanspråk skall vara Förbundet Kyrkans Ungdom tillhanda senast 7.5.2014 på adressen Seminariegatan 19, 66900 Nykarleby. På frågor om tjänsten svarar verksamhetsledare Per Stenberg tel. 0500-736088 och ordförande Sixten Ekstrand tel. 040-1426674

Replot församling lediganslår en

TJÄNST FÖR DIAKONIN

Att sökas senast 05.05.2014 kl. 12.00. Tjänsten tillträdades 01.07.2014 eller enligt överenskommelse. Avlöningen sker i enlighet med kravgrupp 502.

Behörighetskrav för tjänsten i enlighet med biskopsmötets beslut samt goda muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt nöjaktig muntlig förmåga i finska. Anställningsbeslutet vinner laga kraft sedan besvärstiden gått ut och den valda uppvisat godtagbart intyg över sitt hälsotillstånd samt straffregisterutdrag. Prövotid 6 månader.

Fritt formulerad ansökan med avskrifter av betyg och arbetsintyg skall vara församlingsrådet i Replots församling tillhanda senast 05.05.2014 kl. 12.00.

Ansökan sänds på adressen, Kyrkoherdeämbetet i Replots församling, Prästgårdsvägen 9, 65800 REPLOT. Märk kuvertet "diakonitjänst". På förfrågningar svarar kyrkoherde Glenn Kaski, 044-3520261.

Är Du vår nya kantor?

Vi behöver en kantor till Pernå församling, en pigg församling med gamla anor. Du ska vara redo att jobba i en landsorts-församling, i nära samarbete med församlingsmedlemmar. Församlingen är vidsträckt, vilket förutsätter att du har körkort och daglig tillgång till bil. Då vår medarbetarskara är liten, endast 6 personer, är ett tätt samarbete en del av arbetsbilden.

Behörighetsvillkoren för kantorstjänsten i Pernå församling är av biskopsmötet godkänd högre högskole-examen, (s.k. B-tjänst). Enligt församlingens språkstadga krävs utmärkta kunskaper i svenska och goda i finska. Sökanden ska vara konfirmerad medlem av evangelisk lutherska-kyrka.

Lönen är i enlighet med kravgrupp 601. (minimilön 2596,26 € /mån)

Den som väljs till tjänsten bör uppvisa ett godtagbart intyg över sitt hälsotillstånd och ett utdrag enligt brottsregisterlagens 6 § innan tjänsten tas emot.

Ansökningarna med bifogad meritförteckning skickas till Församlingsrådet i Pernå församling, Backstensstrand 49, 07930 Pernå. Av ansökningen bör framkomma när du kan börja.

Ansökningarna bör vara församlingen tillhanda senast 23.5 kl. 15.

Kyrkoherde Robert Lemberg svarar på förfrågningar på 040-5810 974 eller robert.lemberg@evl.fi

Församlingsrådet i Pernå församling

Vanda svenska församling förlänger ansökningstiden för tjänsten som

KANTOR

till vårt kreativa och framåtsträvande arbetslag. Tjänsten kan sökas **senast onsdagen den 30 april 2014 kl. 13**. För tjänsten behöver du ha högre högskoleexamen eller examen av mellersta graden (tidigare B-kantor. Lista över godkända examina finns i Kyrkans författningssamling 108/2010). Dessutom behöver du ha utmärkta kunskaper i svenska och nöjaktiga kunskaper i finska samt vara konfirmerad medlem av den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

Förrän du tillträder tjänsten skall du förete läkarintyg samt utdrag ur straffregistret i enlighet med KL 6:4a. Vi iakttar en provotid på 4 månader. Kantorn i Vanda svenska församling har stora möjligheter att utveckla det musikaliska arbetet på olika verksamhetsområden. Det gäller såväl arbetet bland barn, ungdomar, vuxna som bland seniorer.

Lön enligt kravgrupp 601 (Grundlönen för kravgruppen är 2.656,37euro). Rikta din ansökan till Församlingsrådet, Vanda svenska församling, PB 69, 01301 Vanda. Din ansökan kan du också skicka elektroniskt till vandasvenska@evl.fi. Närmare upplysningar om tjänsteuppgifterna ger kyrkoherde Martin Fagerudd 050-466 1183. www.vandasvenskaforsamling.fi

VANDA SVENSKA FÖRSAMLING
FÖRSAMLINGARNA I VANDA

hoppets stjärna

www.starofhope.fi

Historiska rollfigursguidningar
för alla åldrar!

info@sagalund.fi www.sagalund.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Ensamstående kvinna önskar hyra ett gammalt egnahems-
hus i Åbotrakten eller i Borgå.
Tel. 046-8993633.

Studerande flicka söker etta i
centrala Åbo fr.o.m. 1.6.14.
Kontakt: Noora 0504679717

Rökfri, akademisk kvinna
med son söker förmånlig tvåa
i gott skick i centrala
Helsingfors fr.o.m. 1.6.2014.
Tel. 0400-259927.

Studerande par önskar hyra
lägenhet i centrala Åbo från
Augusti, ev. Juli, 2014. Rökfria.
0504016040 frelinth@abo.fi

Önskas hyra trea i Åbo. Två
skötsamma, rökfria
studeranden önskar hyra
fr.o.m. sommaren/hösten.
Allting beaktas. Tel:
045-6510189/Matilda

20 årig studerande önskar
hyra etta i Helsingfors
området fr.o.m. 1.8.2014.
Rök- och djurfri. Paulina 044
3008490,
plin-a@hotmail.com

UTHYRES

Uthyres etta på
Drumsö, genast ledig.
Tel. 0440-232427

Etta med
kokvrå+bdr+wc+sov-våning i
Kampen. Lugnt bolag. Bra
förbindelser till skolor o city
med spåra+buss. Genast ledig.
Ring o fråga närmare
040-5005927/Anna

Rökfri kvinna söker bst i
södra Hfors. Nordenswan
0405611523

Nyrenoverad 66m2
3r+k+balkong i Källstrand,
Esbo uthyres.
66m2kallstrand@gmail.com

OT-resor 2014

**Sommarens resor
bokas nu!**

Skagen – Toppen av Danmark
Resa 9-14.6.

**Midsommar i Lappland –
dansa under midnattsolen**
Resa 19-22.6.

Öland – Blekinge
Resa 23-28.6.

Nordkap – Europas tak
Resa 1-6.7.

Bornholm – Köpenhamn
Resa 6-12.7.

St. Petersburg
Resor 1-5.7. och 6-10.8.

Hardanger med Bergen
Resa 14-21.7.

Hemliga resan – upp i det blå
Resa 20-23.7.

Riga
Resa 21-25.7

Lofoten – öriket
Resa 27.7-2.8.

**Dalarna och allsång med
Kalle Moraeus**
Resa 27-31.7.

Allsång på Skansen
Resa 4-7.8.

Höga Kusten
Resa 7-9.8.

Kryssning till Visby
Resor 6-8.7. och 3-5.8.

Se flera resmål på vår hemsida!
Tel. 06-318 4000
www.ot-resor.fi

**STENHUGGERI
LEVANDER**

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

**EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDAD OCH VÄRDIGHET**
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

Visste du att ...

De **LOKALA INSIDORNA** ger din församling många möjligheter att profilera sig.

Skräddarsy din egen församlings-
info på våra lokala insidor. Vi har
två fasta mallar ni kan välja mellan.
Priset är 520,80 € (inkl. 24 %
mervärdesskatt.)

Med **INSTICKEN** kan du använda Kyrkpressen som kuvert!

Marknadsför er eller informera
om er verksamhet via ett eget in-
formationsblad eller en egen bro-
schyr (instick) som distribueras i
hela upplagan. Vårt specialpris för
instick från kyrkliga organisatio-
ner är allt från 127,10 € till 2190 €
inklusive 24 % moms beroende
på upplaga.

SMÖRÖGAT är ett annonsutrymme reserverat för kyrkligt relaterade annonser.

Smörögat är ett annonsutrymme
för församlings- och kyrkligt
relaterade annonser. Annon-
sen finns uppe i högra kanten på
första insidan för maximal synlig-
het. Fri utformning och fyrfärg i
storleken 81 x 55 mm för bara
150 € inklusive moms!

Har du frågor eller vill du boka lokala insidor, instick eller Smöröga?
Kontakta då Erika Rönngård på annons@kyrkpressen.fi eller **040 831 6614**.

Högskolestiftelsen i Österbotten mottar DONATIONER OCH TESTAMENTER

för sitt arbete att stöda svensk högskoleverk-
samhet i Österbotten. Hjälp vid uppgörande
av testamenten och donationsbrev.
Tag kontakt med VD Katarina Heikius,
tel. 0500-167 063 Vasaesplanaden 16, Vasa

**TUNABERG
TUNARO**

Hugo och Maria Winbergs stiftelse upprätthåller i Esbo
servicehusboende på **Tunaberg** och vårdhemmet
Tunaro för svenska pensionärer.
Hör dig för om vi har lediga servicebostäder.

Vi behöver dina frivilliginsatser,
kontakta Mona Sandberg, 050-520 2700.
Vi tar också gärna emot gåvor och testamenten,
kontakta Ken Thilman 040-5568 312.
Tunaberg vårjippo 22.5.2014 kl. 14.30- 17.30

HELINGSFORS FAMILJEJURIDIK

Vi hjälper dig i livets alla skeden!

- * Gåvobrev
- * Testamenten
- * Arvsförförord
- * Äktenskapsförord
- * Bouppteckningar
- * Rättegångar mm.

Vicehäradshövding Filip Markelin

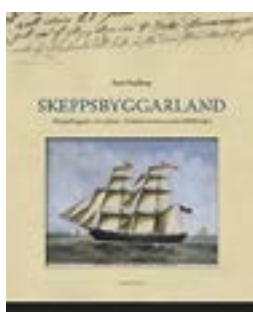
Brändövägen 4, gatunivå, 00570 Helsingfors
Tel. 0400-464899, www.perhejuridikka.fi

Sara Bergström
Foto: Linus Lindholm:
Lyckan är en gammal
gård

En kärleksfull beskriv-
ning av den byggnads-
vård som bedrivs i
gårdarna intill Stundars
museum i Korsholm.

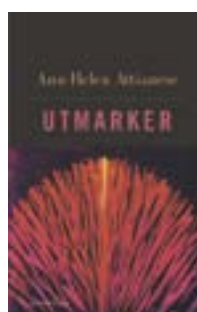
42,90 €

Kurt Gullberg:
Skeppsbyggjarland -
Skeppsbyggeri och sjöfart i Syd-
österbotten under 1800-talet

Boken skildrar skeppsbyggeriets
utveckling från bondeskutor till
stora fartyg för världshaven.

45,00€

Ann-Helen Attianese:
Utmarker

Attianeses femte dikt-
samling handlar om
att närma sig en plats
som nykomling och det
männliga varandets
vardag och mysterier.

19,00 €

Vårens nyheter

Fråga i bokhandeln eller
beställ direkt från förlaget:
www.scriptum.fi/webshop
Tfn: 045-175 7454
scriptum@scriptum.fi

Välkommen till Åland

MITT I STAN

Tel. 018-12 155 VARD. 9 - 18 LÖRD 9 - 16 www.citylivs.ax

Stallhagen är ett mikrobryggeri på Åland som har bryggt öl av hög kvalitet sedan 2004.

Getavägen 196 AX-22410 Godby
www.stallhagen.com

Norra Esplanadgatan 3
22100 Mariehamn

Välkommen!

Tel. 018-14130

Fax 018-17130

E-mail:

parkhotel@vikingline.fi

www.parkalandiahotel.com

*Res med
Göran!*

+358 (0) 400 947 000
goran.sundqvist@aland.net
www.resmedgoran.com

BACKMANS OPTIK

Torggatan 9, Mariehamn

Tel. 018-19 226

HOTELL
ARKIPELAG
RESTAURANG
NATTKLUBB
CASINO

Strandgatan 31, 22100 Mariehamn, tel +018 24020
www.hotellarkipelag.com, info@hotellarkipelag.ax

Ålands Skogsägarförbund

www.skogen.ax

Kyrkvägen 26, AX 22410 Godby

Tel. +358 18 43100

info@skogen.ax

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

tfn 018-5360 www.mariehamn.evl.ax

Brändö Lax Ab

Fiskodlarföretag i den
åländska skärgården

Tel. 0207280310

Fax. 020728320

Vi ordnar er transport på Åland

Tel. 018-26311

Öppet: Mån-fre 08.30-16.30

info@vikinglinebuss.ax www.vikinglinebuss.ax

ÅLANDS FISKFÖRÄDLING AB

- produktion och försäljning av odlad regnbågslox och sik
- garanterat färsk och närproducerad inhemsk fisk av hög kvalitet
- säkra leveranser året runt

Fiskhamnsvägen 10, AX-22710 Föglö, Åland

Tel. 018-50 300

E-post: aland.fisk@aland.net

KOBBA KLINTAR, ÅLAND

Lotsstation med café och sjömansbar,
20 minuter utanför Mariehamn. Lugn och ro mitt på havet.

www.kobbaklintarsvanner.ax

Till Salu, ÅLAND

STORSLAGEN UTSIKT I MILJÖSMART VÄNINGSHUS

Redan i vinter kan du bo i ett miljösamt våningshus på Solberget. Solhöjden Ab erbjuder panoramalägenheter som ligger högt uppe på en västerslutning med storslagen utsikt över vattnet, Mariehamns blinkande ljus på natten och båtarna i västra hamnen. Du har cykel-avstånd till Mariehamn. Som en miljögest ingår en cykel per lägenhet.

Totalt 18 lägenheter i fem våningar

* Lägenheternas storlek från 68 - 100m²

* Två takvåningar på 126m² (reserverade)

* Lägenheterna är handikappvänliga och

har ljusa och öppna planlösningar

* Hiss är en självklarhet

* Samtliga lägenheter har stor inglasad

balkong i västerläge med kvällssol

* Närhet till skog, vatten och stadens centrum

* Samtliga lägenheter har fantastisk utsikt

över Slemmarns vatten och Mariehamn

* Lägenheterna ligger från 33-35 meter över havet

* Solhöjden Ab är försedd med miljövänlig energi-

teknik i form av bergvärme

* Bygget är planerat att påbörjas i maj 2013 och

är inflyttningsklart december 2014

Pris från 226 786 - 382 464 euro (vån1-4)

Gemensam bastuavdelning med relax som även

fungerar som övernattningslägenhet

* Aktielägenheterna kan även köpas av personer

utan hembygdsrätt som flyttat till Åland

ARKITEKT MICKO KOSKINEN • BYGGHERRE SOLBERGET AB, www.solberget.ax • INFO KONTAKTA: FASTIGHETSCENTER AB, www.fastighetscenter.ax • TEL 018-17760

Semester på Åland!

Stugusemester

Njut av fina sommardagar i den vackra åländska skärgården! Välj din favorit bland våra över 400 stugor på härliga Åland.

**Semesterstuga
från 197 € /vecka**

Boka sommarens
stugusemester nu eller
bekanta dig med våra
färdiga resepaket!

Minisemester

Koppla av med en minisemester i vackra Mariehamn! Strosa runt bland små butiker eller koppla av en stund på en trevlig uteservering. På kvällen njuter du av en härlig 3-rätters middag.

**Minisemester
från 64,50 € /person**

Ålandsresor

Tel. 018-28 040. www.alandsresor.fi

KATRINA KAMMARMUSIK

ÅLAND 5-9 Augusti

2014

www.katrina.ax

budbil
Ålands budbilsservice ab

Tel: +358 (0)18 27 590

OLLES EL

Bygatan 1,
Godby
Tel. 41 300.

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Lediganslår följande tjänst och vikariat att sökas senast den 25.04.2014 kl.12.00

1. En ordinarie tjänst som sjukskötare 50% med aktuell placering vid dialysenheten
2. Två långtidsvikariat som sjukskötare, med aktuell placering vid intensivvårdsavdelningen

En sjukskötare på intensivvårdsavdelningen ansvarar för avancerad omvårdnad av patienter med allvarlig, ibland livshotande eller manifest svikt i vitala organ både post- operativt och på intensivvårdsavdelningen. Arbetsområdet kännetecknas av hög handlingsberedskap, prioriteringsförmåga, snabba beslut, flexibilitet och problemlösningsförmåga.

Känner du att detta skulle passa dig, men inte arbetat inom intensivvård förut, vi skolar in dig in på plats. På avdelningen arbetar endast sjukskötare, vi är ett gäng som har nära till skratt.

Kompetenskrav enligt reglemente.

Lön enligt gällande avtal.

Tillträde enligt överenskommelse.

Närmare upplysningar ges av vikarierande avdelnings-skötare Helena Boström, helena.bostrom@ahs.ax tel: +358-18-535 384

Ansökan med CV riktas till överskötare Gunnar Sjöblom Adress: Ålands hälso- och sjukvård, Överskötarkansli, PB 1055, AX-22111 Mariehamn

INKAST ANN-KATRIN STORE

Vi sörjer och vi firar

DET ÄR bara bra att känna lite hunger, vi är ju mitt inne i ramadan, sa vännen på besök från Senegal en morgon i fastetiden då vi inte hann äta ett ordentligt finskt morgonmål. Han avsåg den kristna fastan, men han lever i muslimsk miljö så begreppen blandas. Å andra sidan innebär både fasta och ramadan ungefär samma sak. Avstå från det världsliga för att söka och fördjupa kontakten med Gud.

Nu är fastan i det närmaste slut och vi får glädjas över både uppståndelse och memma.

PÅSKTIDEN GJORDE intryck på mig redan som barn. Aktpredikningarna i Jakob-

”Det finns ett djup i helgen som jag inte förstår, men känner i min själ.”

stads kyrka, med texter ett barn inte kan förstå, förmedlade högtidlighet. Prosten Backmans svarta Lutherkappa underströk det ovanliga.

Högtider som jul och påsk innebär traditioner, livsviktiga för vår identitet. Trots att det är mindre, eller kanske just därför, uppskrivade förväntningar inför påsken njuter jag av högtiden. Det finns ett djup i helgen som jag inte förstår, men känner i min själ.

Jag älskar traditionerna kring påsken, speciellt stilla veckan. Här blandas kristna traditioner med mindre kyrkliga dito, som till exempel barnens påskhäxor, tupper och påskkycklingar. För min del är också de traditio-

nerna viktiga, de hör till vår kultur.

På palmsöndagen hoppas jag att mitt påskgräs redan grönskar. Min mor talade om ”palmer”, dem tar jag in och sätter i vas i stilla veckan. Det var videokissor som agerade palmer i hennes by.

Vi har namn för dagarna i stilla veckan, lite olika beroende på var vi har våra rötter. Jag tycker ”muli muli måndan” och ”tränotisdan” är gamla vemodiga benämningar. Tårarnas tisdag känns inte alls rätt i mitt huvud. Både måndag och tisdag är gråa i min tankevärld (mulet och gråa tranor) och dämpar sinnet till eftertanke.

I VÅR förra hemförsamling, Kvevlax, inleds stilla veckan dramatiskt efter palmsöndagens gudstjänst. Konstnär Ehrengaard Högnäs har gjort en väv av vävnad i svart linne, som sänks ner över altartavlan sedan postludiet tystnat och altarljusen släckts. Vägen till Jerusalems börjar. Altarets avklädnad skär-torsdagkväll för tankarna till en av de djupaste händelserna i vår religion, så svår att förstå för oss ständigt uppdaterade människor. All denna dramatik, all vemodighet, vad den gör gott för ett stressat, ytligt människobarn.

Sen tar all vemodighet abrupt slut och vi får fira påsk. Livet återkommer på alla nivåer. Solen dansar, kyrkogeln jublar, påskgräset vissnar, men ute grönskar det.

Det är en rikedom med traditioner. Ju djupare våra rötter finns i vår egen tradition, desto öppnare vågar vi vara mot andras traditioner. Ju djupare våra rötter finns i kristendomen, desto bättre kan vi respektera andra religioner.

Glad påsk, med påskbrasa, ägg, gula påskliljor, memma och det gladas-te budskap av alla.

Ann-Katrin Store har varit missionär i Senegal.

CENSUR ÖVERTYGELSE

Mer respekt, tack

Jag beklagar att vi inom vår kyrka inte kan respektera varandras kristna övertygelse för att den allmänna kyrkliga harmonin ska kunna bibehållas. Vet och förstår att det för den kyrkliga ordningens skull krävs möjligheter till samarbete och därmed förbud att inneha kyrkoherdetjänst för den som inte underkastar sig kyrkans ordning.

Med respekt för detta vill jag, som kan stämplas som liberal präst, ändå här uttrycka min egen känsla av att vara kränkt över att vi på djupet censurerar kristna människors övertygelse inför Gud och hans Ord.

OLE HOLMBERG
pensionerad präst, Närpes

Något vi borde skriva om?

Tfn 09-612 615 49 /
040 831 6545
E-post: redaktionen@
kyrkpressen.fi

Annonsera i

KP
KYRKPRESSEN

www.kyrkpressen.fi

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

Välkommen till

*Stormskärs konferens
& vårdshus*

på Simskäla i Vårdö, ca 1,5 km från färjan.

MÖTEN, både över dagen och med övernattnig

FESTMIDDAGAR • GRUPPLUNCHER

BÅTUTFLYKTER • LÄGERSKOLOR

FISKE- OCH JAKT-ARRANGEMANG

LOGI i 6 dubbelrum, möjlighet till 6 extra bäddar.
Bredband, konferensutrustning.
GOD NÄRPRODUCERAD MAT.

Välkomna att ta kontakt!, Mikael & Lena med personal

stormskar@aland.net
Tel. +358 400 783 086/+358 184 7560

www.stormskar.ax

STAFFAN ASPLUND ser en möjlighet för stora markägare – som församlingarna – att tjäna pengar på vindkraften.

Pengar ligger i vinden

Två eller tre vindmöllor som bekostar en församlingsanställd varje år. Önsketänkande? Både ja och nej.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

Även om det finns pengar att hämta i vindkraften är det långt från planering till verklighet.

– Det blir allvar först när det finns ett byggnadstillstånd. Före det finns det många utvecklingsrisker, säger **Staffan Asplund**.

Han är ledande konsult på Etha. Etha jobbar med konsluter av vindprojekt i olika skeden. En anställd, **Kjell Rudnäs**, gav honom idén att rikta sig till församlingarna.

– För markägarna är vindkraftsprojekten förvånansvärt svåra. De stöter på mängder av folk som talar om vindkraft och olika instanser har olika målsättningar, säger Asplund. Kan-ske ett av fyra projekt förverkligas.

Han ser det ändå som varje stormarkägares plikt att räk-

na igenom lönsamheten för vindkraft.

– En församling behöver, beroende på terrängen, ett skogsområde på cirka två gånger två kilometer för att få plats för fyra till åtta vindmöllor.

När möllorna börjar producera el och pengarna rullar in kan församlingarna räkna med belopp på upp till fyra gånger det man får för skogsbruket. Och dessutom kan man fortsättningsvis räkna med att bruka det mesta av skogen som förr. Möllan påverkar heller inte jaktträten.

Etha samarbetar nu med Karleby kyrkliga samfällighet med att utveckla en vindpark på samfällighetens marker i Kannus.

– Vi saknar både den kunskap och de kontakter som vi behöver för att få ut det mesta av våra marker, säger förvaltningsdirektör **Wilhelm Kankkonen**. Därför anlitar vi en konsult.

Inget bygge, inga pengar

Att göra avtal med utvecklarna av vindkraften kan vara en snärskog för markägaren.

– När vindkraftsbolagen startade vindkraftsprojekten bjöd man till en början ersättningar som motsvarade skogsbruket, säger Asp-

lund. Då man sökte en prisnivå som markägaren var nöjd med utgick man från skogsbruket.

I och med den ökade konkurrensen mellan projektutvecklarna har ersättningsarna ökat. För att de ska få registrera markerna har en del gjort avtal med överhöga priser.

– Men om ingen vindkraft byggs får markägaren ingen ersättning. För markägaren gäller det att få möjligast högt pris från en part som sannolikt betalar. Markägare som gjort avtal med låg ersättning har inte blivit lurade. Sannolikheten att vindkraften byggs är större om ersättningsarna är lägre.

Ett lämpligt markområde är vanligtvis industriell skogsmark, alltså skogsbruksmark som kan ha en

eller flera ägare. Området bör ligga minst en kilometer från sommarstugor och bebyggelse.

– Urskogarna har för stora miljövärden. Man måste också hålla sig borta från flygekorrar, fladdermöss och rovfåglar.

Strikta krav på ljudnivån

På grund av ljudet ligger de flesta parker som byggts ut med lyckat resultat en bit från kusten.

– Vi utgår från en kilometer som ett bassäkerhetsavstånd till bebyggelsen. Sedan görs ljudberäkningar för att kolla att det stämmer med verkligheten.

Vid en sommarstuga får ljudet från möllan inte stiga över 35 decibel.

– Redan ventilationssystemet i ett kontor kan vara 40 decibel. Väldigt många parker faller på ljudkravet, speciellt i södra Finland.

Vindkraftverken har olika sorts ljud som alla uppfattar individuellt.

– Personligen blir jag inte lika störd av en mölla med jämnt ljud än en svischande mölla. Pipljud är störande, men de beror på tekniska problem som ska lösas.

När möllorna planeras gör man också mängder av fotomontage för att ge en upp-

fattning om hur synliga möllorna kommer att vara.

– Inomen kvadratkilometer kan man teoretiskt bygga tre möllor. Kompakta parker ger ändå en sämre verk-ningsgrad. Nio möllor på sex kvadratkilometer är ett realistiskt exempel.

För att få planer, mätningar, utredningar och miljökonsekvenser gjorda krävs en investering på 200 000–400 000 euro. Det är nödvändigtvis inte markägaren som står för den.

Underlättar ekonomin

Etha planerar nu mellan fyra och nio vindmöllor för Karleby samfällighets del.

– Projektet i Karleby är i ett tidigt planeringsskede och vi vet inte om det blir av, säger Asplund.

Enligt Kankkonen tar samfälligheten beslut om att gå vidare med parken inom ett eller två år. Det betyder att parken kan bli verklighet tidigast om fyra år.

– I bästa fall kommer vi att få några hundratusen euro per år från parken, säger Kankkonen. Det räddar inte vår ekonomi men det underlättar.

Själva byggfasen kräver en investering på mellan 40 och 100 miljoner euro. Den görs vanligtvis av ett energibolag.

Senast då börjar markägaren få betalt.

– För en församling krävs det i dag fyra vindmöllor för att projektet ska bli lönsamt. Privata markägare kan få lönsamhet med färre. Även om församlingen anlitar en konsult krävs det att någon anställd i församlingen engagerar sig i projektet, säger Asplund.

Han rekommenderar att stora markägare som kanger-nomföra projektet på egen hand också involverar sina grannar. På så sätt minskar man det eventuella lokala motståndet.

Regeringen har som målsättning att det ska finnas vindkraftsparker på sammanlagt 2 500 megawatt i Finland år 2020. I dag är vi uppe i 500 megawatt, vilket motsvarar fem gånger elförbrukningen i Vasa per år.

– Därför får man stöd för vindkraftsproduktion i dag, säger Asplund. Men det stödet kommer att upphöra. Det finns ingen tid att förlora för församlingar med lämpliga marker. Senast 2016 borde församlingarna ha fattat sina beslut.

Men teknikutvecklingen är snabb. Skogsmark där vindtillgången inte var tillräcklig för fyra år sedan kan användas i dag.

En äldre judisk man stod vid klagomuren och var förtvivlad. – Varför skulle detta drabba mig, Gud? Min son har blivit kristen. Hur kunde det bli så här? – Jag undrar desamma, sa Gud. Min son blev det också. – Vad ska jag göra? undrade mannen. Vad gjorde du? – Jag skrev ett nytt testamente, svarade Gud.